[redacted]

THE
ANDHRA PRADESH LEGISLATIVE ASSEMBLY DEBATES.

OFFICIAL REPORT

Twenty-fourth day of the First Session of the Andhra Pradesh Legislative Assembly

ANDHRA PRADESH LEGISLATIVE ASSEMBLY

Tuesday, the 4th July 1967

The House met at Half Past Eight of the Clock.

(Mr. Speaker in the Chair)

ORAL ANSWERS TO QUESTIONS.

SANTHANAM COMMITTEE REPORT ON CORRUPTION

201—

* 57 (W) Q.— Sarvasri A. Madhava Rao (Nellore), P. Narsa Reddy (Nirmal), C V K. Rao (Kakinada).-Will the hon. Chief Minister be pleased to state

(a) the various steps taken by the Government to implement the Santhanam Committee Report for fighting corruption;

(b) whether a copy of the Report will be supplied to all the Members of the House; and

(c) if no steps are taken by the Government, the reasons therefor?

The Chief Minister (Sri K. Brahmananda Reddy:—(a) The Report of the Santhanam Committee on prevention of corruption contains as many as 119 recommendations pertaining to the Central Government and the State Governments, mostly in respect of the former and concerns several departments. It is not possible to detail the steps taken in the form of an answer If the Member desires information on any particular recommendation, answers will be given on the separate questions that will be given notice of

(b) The Report is a publication of the Government of India and it is a priced one and it is not possible to supply copies.

(c) Does not arise.

శ్రీ వి. వి. కె. రావు :— మంత్రిగారు 119 సూచనలు వున్నాయని చెప్పారు. మంత్రులకు సంబంధించినంతవరకు corruption విషయంలో ఎటు వంటి చర్యలు తీసుకోవాలని సంతానం కమిటీ report లో సూచించిందో ఆ అంశాలు చెబుతారా?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానంద రెడ్డి :— Specific question కావాలి. ఈ session లో యిదివరకు ఒక question వచ్చిందని తమకు తెలుసు. అప్పుడు నేను మనవిచేశాను.

Sri V. C. Kesava Rao (Santhanuthalapadu) :— May I know, Sir, which of the recommendations have been aecepted by the Government?

Sri K. Brahmananda Reddy :— I am answering off-hand, in some cases we generallyagreed with some principles contained therein

ఒక గౌరవ సభ్యుడు :— Favouritism and nepotism కూడా ఒక form of corruption కదా! వాటిని నివారించడానికి ఏమైనా సూచనలు వున్నాయాండి?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానంద రెడ్డి :— నేను off-hand గా ఏమీ చెప్పలేను

శ్రీ టి. నాగిరెడ్డి (అనంతపూర్) :— ఈ కమిటీ అత్యంత ముఖ్యమైన కమిటీ కనుక ప్రభుత్వంవారు ఆ copy table మీద పెట్టకపోయినా, అందు లోని ప్రధానమైన సూచనలను, యిచ్చినటువంటి మార్గాలను కనీసం క్రోడీకరించి అయినా table మీద పెట్టగలుగుతారా?

Sri K. Brahmananda Reddy :— I will find out. If we have got a few copies, we will put some in the Legistature Library.

శ్రీ వి. వి. కె. రావు :— అధ్యక్షా! మంత్రిగారు చాలా slipshod గా సమాధానం యిస్తున్నారు. నేను కోరింది ఏమంటే మంత్రులు corruption కు దిగినప్పుడు ఎటువంటి చర్యలు తీసుకోవాలనే దాని పై సంతానం కమిటీ ఏమి చేసిందని? ఈ అంశంపైన సమాధానం చెప్పడానికి తమరు దాటవేస్తారేమి.

శ్రీ కె. బ్రహ్మానంద రెడ్డి :— వేరే అడిగితే చెబుతానండి. దీంట్లో మంత్రుల విషయం కూడా చెప్పినట్లు వున్నారు

శ్రీ వి. వి. కె. రావు :— అదేమిటండి, చెప్పినట్లు వున్నారు అని సమాధానం చెబుతారు. ఏమి చెప్పారని అడుగుతున్నాను

Sri K. Brahmananda Reddy :— The question here is

"Will the hon. Chief Minister be pleased to state the various steps taken by the Government to implement the Santhanam Committee Report for fighting corruption" 119 వున్నాయని నేనుచెప్పాను.

శ్రీ వి. వి. కె. రావు :— దాంట్లో మంత్రుల విషయం సూచించారు, సంతానం కమిటీ major things పార్లమెంటులో చర్చకు వచ్చాయి. వారి

విషయంలో ఏ పద్ధతిలో విచారణ చేయాలి? నేరస్తుల క్రింద అని అనడంలేదు. ఏ పద్ధతిలో దోషం చేసినవారిని విచారణ చేయాలని సూచించారని అడుగుతున్నాను.

Sri K Brahmananda Reddy .— I want notice, Sir.

శ్రీ సి వి. కె. రావు — ఈ సంతానం కమిటీకి సంబంధించిన దాంట్లో తమరు సమాధానాలకు, వ్యాఖ్యానం దగ్గర పెట్టుకోలేదా?

శ్రీ కె బ్రహ్మానందరెడ్డి.— వ్యాఖ్యానం పెట్టుకోవడంకాదండి. I said I will put a summary of this report in the Legislature Library.

Mr. Speaker :— A copy of Santhanam Committee Report will be placed in the Library to enable hon. Member Sri C. V. K. Rao to study the whole thing.

శ్రీ సి. వి కె. రావు — దయచేసి ఒక అర గంట చర్చకు సమయం యివ్వండి.

Mr. Speaker .— That is all right.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య (సత్తెనపల్లి) :— సంతానం కమిటీ recommendation లో Central Government వారు I. A. S officers ను States కు పంపుతారు. వారిమీద dual control వుంటున్నది. అది State Government తీసుకోవడమో, Central Government తీసుకోవడమో తేల్చాలని చెప్పారు. ఆ విషయంలో మన ప్రభుత్వం ఏమి చేసింది.

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :— ఏ విషయం ?

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య:— I. C. S and I. A. S. officersను Central Government appoint చేస్తారు. State లో వుంటారు. వారు తప్పు చేయడం జరిగితే వారి మీద State Government చర్య తీసుకోవడానికి Central Government కు వ్రాయాలి వ్రాస్తే State వుందని వారు జోక్యం కలిగించుకోకుండా వుంటారు. నేరంతప్పించుకుని వారు వెళ్లిపోతారు. అటువంటప్పుడు మీరు ఏదో తెల్చుకోండని వారు వ్రాశారు దాని మీద మన ప్రభుత్వం ఏమి చర్యలు తీసుకున్నదని అడుగుతున్నాను.

శ్రీ కె బ్రహ్మానందరెడ్డి :—అది ఏదైనా వుంటే Central Government వారి permission తో చేస్తారండి.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య :— అదికాదండి. అది evade చేయడానికి వీలుకాదండి. Central Government Officers, I. A. S. వుంటే వాళ్ళకు రెండింటి క్రింద అధికారం వున్నది. కనుక యిది Central Government అయినా లేక State Government అయినా చర్య తీసుకోవాలి. దాని మీద నిర్ణయం తీసుకోండని వారు చెప్పారు. దాని మీద మనం ఏమైనా నిర్ణయం తీసుకున్నామా ? Centre ఏమైనా వ్రాసిందా ? ఈ విషయం గురించి చెప్పాలని మనవి చేస్తున్నాను.

Sri K. Brahmananda Reddy —I want a specific question, Sir

Mr. Speaker — The question is, whenever I A S officers working in the State Government Service are in the wrong, the State Government is helpless to take action against them That is the question of Sri Vavilala Gopalakrishnayya Without the permission of the Central Government, the State Government is helpless and they cannot take action

శ్రీ కె. బ్రహ్మానంద రెడ్డి —ఏమి చెప్పమంటారండి.

Mr Speaker :—It is for him to answer

Sri K. Brahmananda Reddy —If certain things come to light, we will certainly inform the Government of India and take necessary permission. I think in cases where it is made out, they would not with-hold permission.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య :— అది వారికి వ్రాయడం వీరు చేయకుండారండి.

Mr. Speaker :—Does the hon. Member want the State Government to have powers. ?

Sri Vavilala Gopalakrishnayya —No, no They have specifically recommended State Government వారో లేక Central Government వారో initiative తమ చేతులలోకి definate గా తీసుకోండి అని చెప్పారు దానిమీద ఏమి చేసారని అడుగుతున్నాను. కావాలంటె 40వ పేజీ చదువుకోమనండి.

Sri K. Brahmananda Reddy :—This is a quesion on which I want notice, Sir.

Sri T. Nagi Reddy —I would like to raise point of order Sir, ఇది చాలా ఘోరమైనటువంటిదండి. నేనా ఒక చిన్న విషయం తమ దృష్టికి తీసుకురావాలి. లేకపోతే ఈ question అసలు యిక్కడకు రానవసరంలేదు, నిరుపయోగం. First question చూడండి "the various steps taken by the Government to implement Santhanam Committee Report for fighting corruption." First question యొక్క ఉద్దేశమే సంతానం కమిటీ చాలా recommendation చేసింది, ఆ recommendations కు సంబంధించి మీరుతీసుకున్న చర్య ఏమి అని ప్రశ్న వేశారు. వేస్తే ఒక్కొక్క step తీసుకొని వీరు చర్యతీసుకున్నారా? లేదా? అని table ముందు పెట్టాలిగాని, ఏమీ answer యివ్వకుండా specific question వేస్తే యిస్తామని చెప్పడంవల్ల వచ్చిన లాభం ఏమి వున్నదని నేను అడుగుతున్నాను. Even if the answer is a lengthy one he must come out with the specific answer, its acceptance or rejection by the Government on the various recommendations made by the Santhanam Committee ' Then alone we will get the answer.

Sri K. Brahmananda Reddy — Supposing a Member puts a question 'what are the various steps taken in the administration' how am I to answer.

Sri T. Nagi Reddy .—This question is not of that type.

Sri K. Brahmananda Reddy :—Certainly it is of that type

The report has 119 recommendations; it is about 300 pages, there are several recommendations For instance, we have got section 11 about Ministers, etc which Mr C V. K Rao has touched there are several such recommendations, my submission to the House is, I am putting copies of this report in the Legislature Library and Members who wish to refer to any specific matter, either against Ministers or against anybody, may put a specific question Otherwise, a general question like this is very difficult to answer. As Mr. Nagi Reddy says, on all the 119 recommendations you can know what recommendations are made and what steps the Government has taken on each recommendation It is a report given long ago, 2 or 3 years ago, and it is not possible to give specific answer on a questien like this.

శ్రీ టి. నాగిరెడ్డి :—దీనిపై ఒక నిర్ణయం తీసుకొని రూలింగు యివ్వమని కోరుతున్నాను. ఎప్పుడైన ఒక ముఖ్యమైన రిపోర్టు వచ్చినపుడు మేము ప్రతి దానిపై ప్రశ్నలువేస్తే . ఇపుడు 119 ప్రశ్నలు తీసుకొని రావాలంటారా? లేక ఒక specific గా ఫలానా రికమండేషన్సుపై మీరు యేమి decision తీసుకొన్నారాని ప్రశ్న వేస్తే even if it is longer answer, వారు Cyclostyle చేసి Table పై పెట్టాలా, లేదా అనేది మీరు చెప్పాలి Otherwise, we have to give notice of 119 questions and we will have to spend all the time to answer 119 questions. ఇదెక్కడైనా అడిగే ప్రశ్నేనా? ఆ సంతానం కమిటీ రిపోర్టుపైన యేమి decision తీసుకున్నారని అడగడం అన్యాయమా?

Mr. Speaker —This is a general question.

శ్రీ టి. నాగిరెడ్డి.—అవునండి.

Mr Speaker — It is a general question The question, as it is framed, is a general one, viz 'the steps taken by the State Government with regard to the implementation of Santanam Committee Report." That is a report running to about 200 pages and the Committee has made as many as 119 recommendations and how the Minister to answer so many of the steps taken on different items.

Sri T Nagi Reddy – It is not something very peculiar to this Assembly It is a question which naturally any Member asks, when an important report has been given and when a committee has made recommendations, 'what has the Government done? Have they accepted or rejected?

Mr. Speaker .– The Chief Minister has agreed to place a copy of Santanam Committee Report in the Library, Members can go through the report and then on any matter, either with regard to Ministers or with regard to any particular cadre of officers or Members of parliament or Members of State Legislature, they can ask a question and the Chief Minister will answer.

శ్రీ టి. నాగిరెడ్డి :— అధ్యక్షా, ఒక విషయం జ్ఞాపకముంచుకోవాలి. ఇలాంటి రిపోర్టులు ప్రభుత్వానికి చాలా సార్లు వస్తున్నాయి. వాటిపై మీరు తీసుకొన్న చర్యలేమిటని ప్రశ్నలు వస్తున్నాయి. సమాధానాలు యివ్వడం

జరుగుతున్నది. It is not only that What is the Government thinking and going to do on all the recommendations? The Santanam Committe has made many recommendations I did not ask only about Ministers Then I would not get a complete picture I would like to know what the Government has actually done with regard to all the various matters, whether they have been accepted or rejected or partially accepted, how is it being implemented, the whole report is within the purview of the Members, how are we to know what steps the Government has taken with regard to Santhanam Committee Report? అది లేకుండా మీరు specific గా ప్రశ్నలు వేస్తే specific సమాధానాలు యిస్తామంటే, 119 ప్రశ్నలు పంపమంటారా? 119 ప్రశ్నలూ నాఇష్టం వచ్చినదానిపై పంపించమంటే అది చర్చించుటకు సాధ్యమెలాఅవుతుంది. ప్రభుత్వం రెండు సంవత్సరములైన తరువాత యే రికమెండేషన్సు accept చేసింది, వేటిని reject చెసింది, యేది యేవిధంగా implement చేస్తుందాన్న విషయం చెప్పడం కష్టమేమవుతుంది. చెప్పకపోతే ప్రతిసారి మేము ప్రశ్న వేస్తూ వుండాలి.

(No Answer)

శ్రీ సి వి. కె. రావు.— దీనిపై తమరు clarify చేయాలని కోరుతున్నాను. రిపోర్టు లైబ్రరీలో పెడుతున్నాము. తరువాత ప్రశ్నలు వేయమని ముఖ్యమంత్రిగారు చెప్పారు అది యివ్వవలసిన సమాధానమా? రిపోర్టులో 119 రికమండేషన్సు వున్నాయి వీటిపైన యేమి చర్యలు తీసుకొన్నారనే విషయం కదా; Specific గా మంత్రుల విషయం అడిగాను. చెప్పలేదు. I A. S. వారిని గురించి specific గా అడిగారు. దానికి చెప్పలేదు. కనుక యీ విధమైన సమాధానంఇస్తే నిరుత్సాహపడుతున్నాము. అందుచేత యీ విషయంలో మేము మీ protcetion కోరుతున్నాము.

శ్రీ కె. బుచ్చిరాయుడు(కొవ్వూరు) — ఒక తరగతి ఆఫీసర్సు గురించి రిపోర్టులో చేసిన రికమండేషన్సు గురించి చెప్పలేకపోతే మొత్తం రాష్ట్రంలో వున్న ఉద్యోగస్తులందరి విషయంలో చెప్పలేరు. కాబట్టి ఒకరిని గురించి అడగవచ్చు అప్పుడు ప్రశ్న వేయవచ్చుకదా?

(No answer)

శ్రీ టి. నాగిరెడ్డి· అందుకనేయిలాంటి వాటిపై ఒక decision యివ్వాలని కోరుతున్నాను. ఏదైనా ఒక రిపోర్టు వస్తే, అందులో 50, 60 రికమండేషన్సు వుంటే- వాటినిగురించి ప్రభుత్వం study చేసింది దానిపై ప్రభుత్వం తీసుకున్న చర్యలేమిటి? అని ప్రశ్న వేయడంవలనఅది general ప్రశ్న అవుతుందా? లేక వాటిపై ప్రభుత్వం తీసుకున్నచర్య యేమిటో తెలుసుకొనుటకు వేసినదవుతుందా? అధ్యక్షా, మీరు కోరినట్లయినచో రేపు ప్రొద్దునకు 119 ప్రశ్నలు పంపించగలను, 119 ప్రశ్నలు యెప్పుడు answer చేయగలను. I would like to ask on every recommendation what steps the Government has taken to implement. వాటికి సమాధానం చెప్పుడు వస్తాయి. ఎగ్రికల్చరల్ ఎంక్వయిరీ కమిషన్ రిపోర్టు వచ్చింది. ప్రభుత్వం ఏమి అంగీకరించింది, యేమి అంగీకరించలేదని, యేమి implement చేయదలచు కుందని పార్లమెంటులో వచ్చింది.

That is why a comprehensive question is generally asked on an important report– what recommendations the Government has accepted or what it has rejected, and how it proposes to implement. That is a general question asked by everybody For instance at the Centre there came the Agricultural Labour Enquiry Commsssion Report and the Government laid on the Table of the House a reply running into 50 pages Otherwise, how am I to know what recommendations have been accepted or rejected by the Government

Sri G Sivaiah(Puttur) —May I suggest an easy method to answer supplementary questions arising out of a general qnestion. If the Government has studied the report thoroughly they will be able to answer any supplementary question arising out of a general question and the problem is solved Because the Government is not thorough on the subject they are not able to answer supplementary questions

శ్రీ ప్రగడకోటయ్య (చీరాల) — 119 సిఫార్సులలో రాష్ట్రప్రభుత్వానికి సంబంధించినవెన్ని వున్నాయి? అలాంటి విషయాలపై రాష్ట్రప్రభుత్వం specific గా ఫలానా చర్యలు తీసుకోవాలని కేంద్రప్రభుత్వం చెప్పిందా। మొత్తం దేశానికి సంబంధించిన విషయం. సరాసరి రాష్ట్రప్రభుత్వానికి సంబంధించినవెన్ని అలాంటి సందర్భంలో decision తీసుకొన్నదా?

శ్రీ టి. నాగిరెడ్డి — తప్పకుండా రూలింగు యివ్వాలని కోరుతున్నాను. ఇలాంటి రిపోర్టువస్తే యిక ప్రశ్న వేయడానికి వీలులేదు. వేస్తే ప్రభుత్వం అభిప్రాయాలు సేకరించుటకు 4 సంవత్సరములు పడుతుంది. దుర్భరమైన పద్ధతిగా తీసుకొన్న వారవుతారు.

శ్రీ వి.హెచ్. రాజేశ్వరరావు:— (సిరిసిల్ల) ఈ రిపోర్టు గురించి మంత్రిగారు సంపూర్ణంగా అన్ని వివరాలు ఒక్కసారి యిస్తారని అడగడం లేదు. ఆ రిపోర్టుకు సంబంధించి salient features యిచ్చి. వాటిపై ప్రభుత్వమేమి చర్యలు తీసుకుందీ చెప్పి తరువాత యింకా general గా సమాధానం యిచ్చినప్పటికీ. సంతృప్తిపడి వివరాలు తరువాత అడుగుటకు అవకాశముంటుంది. కాని ముఖ్యమంత్రిగారు అన్నీ పూర్తిగా అర్థం కాకుండా ప్రశ్న వున్నది వున్నట్లుగానే సమాధానం చెప్పడం జరిగింది. తీసుకున్న చర్యల గురించి కొంతవరకు చెబితే మిగతా విషయాలు ఆలోచించుటకు వీలుంటుంది. మేమి లేకుండా చెప్పడం వలన మొత్తం సమస్య ఉదయిస్తున్నది. కాని సభ ఉద్దేశ్యాలను గుర్తించినట్లు లేదు. తీసుకొన్న చర్యలు గురించి చెప్పరు. ఏమీలేకుండా చెప్పడం అపూర్వమైన సమాధానం. తమరు మమ్ములను రక్షించి సమాధానం ఇప్పించాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ బి. హెచ్. విజయకుమారరాజు(భీమవరం) —ఇది చాలా అన్యాయం. ఇది సభా మర్యాద కాదు. తమరు కలుగచేసుకొని యీ విషయాన్ని యింతటితో విరమించేట్లు చేయాలని మనవిచేస్తున్నాము.

మిస్టర్ స్పీకర్ :— ఇంకా ప్రశ్నలు చాలా వున్నాయి.

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి:–అధ్యక్షా, నేను మనవి చేసేది, ఇటువంటి questions వేయకూడదు అనలు,

Sri T Nagi Reddy —Very bad remark from the Chief Minister Sir, ప్రశ్న వేయకూడదంటె ఏమిటి ? ఇటువంటివి వేయాలి అంటాను.

శ్రీ కె బ్రహ్మానందరెడ్డి:-నాకు కొంచెము ఊపిరికి అవకాశము ఇవ్వండి. House అంతా తమరే occupy చేస్తే ఎలాగు !

శ్రీ టి. నాగిరెడ్డి -Chief Minister అట్లాంటి ప్రశ్న వేయకూడదంటె ఎట్లాగు Committee అంటె. ఇటువంటి ప్రశ్నలు వేస్తారు. report కు సంబంధించి,

Sri K. Brahmananda Reddy —No Sir I am not going to reply directly.

Sri T. Nagi Reddy —Shall I show hundreds of questions of this type which have emanated in Parliament and where replies have been placed ?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి.- నాకు దురదృష్టవశాత్తు ఇంతవరకు Parliament అనుభవము రాలేదు.

శ్రీ టి. నాగిరెడ్డి - అనుభవము రాకపోతే, చదువుతూ ఉంటారు కదా. దానివల్ల నేర్చుకుంటారు.

శ్రీ జి అచ్చన్న (సోంపేట) - అసలు విషయము ఏదో చెప్పడానికిముందు ఒక sweeping remark pass చేసి తరువాత వినండి అనేదానివల్ల వస్తున్నది ఈ సంఘర్షణ ముందు conclusion చెప్పి తరువాత argument చెప్పితే ఎట్లా!

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి:- నేను చెప్పేది ఒక నిమిషముసేపు అయినా ఓపిక పట్టితే తెలుస్తుంది.

శ్రీ జి అచ్చన్న:- తమకు conclusion ముందు చెప్పుతూ ఉండడం వల్ల వస్తున్నది ఈ సంఘర్షణ. ముందు argument చెప్పకుండా, judgment ముందు, తరువాత argument చెప్పడం ఇది ఎక్కడి సాంప్రదాయము.

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి.- నేనేమీ ఒకరిని bad intention తో అనలేదు ఇటువంటి sweeping question వేస్తే, it is difficult to answer అనేదే నా అర్థము. Unless ప్రతిదీ 119 కి ఒక list వ్రాసి, దానిపైన ఏమేమి actions తీసుకొన్నామో ఒక list వ్రాసి. ఇది చేస్తే తప్ప ఇది సాధ్యం అయ్యేది కాదు కదా! for instance, ఇదివరకు వచ్చింది. ఈ సంతానం కమిటీ recommendations మీద కొన్ని భాగాలపైన ఇదివరకువచ్చింది. Ministers పైన ఏమి recommendations చేశారు, దానిమీద ఏమి action తీసుకొన్నారు. మరి Members of the Legislature పైన ఏమి recommendations చేశారు, ఏమి action తీసుకొన్నారు ఇటువంటివి వస్తే, తమకు అడగడానికి ప్రశ్నలు సమాధానాలు చెప్పడానికి బాగుంటుంది. 119 recommendations చేస్తే, అంటె ఏమిటన్నమాట; 119 లో ప్రతి ఒకటి తీసుకువచ్చి. ఇటువంటి recommendations, చేసినటువంటిదానికి దానిమీద తీసుకొన్న నిర్ణయాలు. ఆ నిర్ణయాలకు కారణాలు - ఆలోచించవలసినది,

ఇది ఎట్లా సబబు అని మనవి చేస్తున్నాను. కాబట్టి ఇప్పుడు ఈ పుస్తకము కాపీలు కొన్ని library table మీద పెడతాను. దయచేసి చదవండి. ఆ recommendations గురించి అయినా మీరు అడగడానికి అవకాశం ఉన్నది. చెప్పకుండా అడగండి.

శ్రీ సి. వి. కె. రావు - ప్రశ్న ఒకసారి చదువుతాను "Various steps taken by the Government to implement the Santhanam Committee report for fighting corruption" మీరు ఏమి steps తీసుకొన్నారు. 119 వదలి వేయండి. 119 లో ఏ ఒక్కదానిపైన అయినా తీసుకొన్నారా అని అడుగుతున్నాను మీ note చదవండి ఏమి ఇచ్చారో.

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి:- తీసుకున్నాము... . .

శ్రీ సి. వి. కె. రావు:- ఆ విధంగా ఎగతాళిగా చెప్పితే ఎట్లాగండి. దయ చేసి ఏమి చర్య తీసుకున్నారో అది చెప్పండి. If you have taken steps, what steps you have taken, you have got to answer

Sri K. Brahmananda Reddy —Is it possible for me to say what all steps have been taken with regard to all types of people ?

Sri T. Nagi Reddy:—Place it on the Table.

Sri K. Brahmananda Reddy:—I want protection, Sir,

Sri C.V.K Rao:—The Chief Minister of the State wants protections ? What more protection does he want ?

Sri T Nagi Reddy – Well, on the basis of the reply that the Chief Minister has given, I am going to send 1 0 questions on the various 190 recommendations Is it possible for the Speaker to arrange to get replies for all the 190 questions ? Generally, Sir, I would like to place before you again that when an important report is placed before the country, the question that is invariably asked is, "What steps have the Government taken to implement the report ?" so that for future guidance of members in the light of the answer we can put specific questions as to the particular steps that have been taken on various issues That is the case with regard to all important reports that have come into existence. If you want me to put 190 questions on the 190 recommendations, I will do it in the matter of a few days. It is difficult for you or for anybody to process all these 190 questions and get answers for us to understand. It is not only difficult, but it is impossible. Therefore, a general comprehensive question is put requesting the Government to indicate the various steps taken, etc.

శ్రీ జి. అచ్చన్న :—అధ్యక్షా, నాది ఒక మనవి. ఈ విషయంలో మాకి పక్షా నాయకులుగారు వారు ఏదైనా దానిమీద తీసుకొన్నటువంటి చర్యగురించి ఒక statement House ముందు పెడతామంటె సరిపోతుంది. మనకు యిది ఈ రోజు క్రొత్తగా వచ్చిన సాంప్రదాయంకాదు. ఇదివరలో ఈ session లోనే మొన్న Pay Commission గురించి ఏమి recommendations వచ్చినాయి, ఏమి చర్యలు తీసుకొన్నారు అంటే మంత్రిగారు లేచి, ఇదిగో ప్రధానమైనవి ఫలానివి వచ్చినాయి. దానిమీద ఫలానావిధంగా అభిప్రాయ పడినాము అని. ఈ విధంగా

చెప్పడం అనేది మనకు ఆచారంగానే ఉన్నది ఇది కొత్తదికాదు మనకు ఈ రోజు. వారు ఏదైనా ముఖ్యమైనవి 1, 2 చెప్పి, ఈ విధమైన చర్యలు తీసుకొన్నాము అని చెప్పవచ్చు, లేదా ఒక statement అయినా House యొక్క table మీద పెడతామంటేకూడా సరిపోతుందేమో తమరు పరిశీలించాలని మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీ వి. పాలవెల్లి (చోడవరం) — మొత్తం report అంతటి గురించి అడగడంలేదు. "Various steps taken by the Government to implement the Santhanam Committee's report for fighting corruption" అని specific గా corruption కు సంబంధించి ప్రభుత్వము ఏమి steps తీసుకొన్నారు, దాన్ని గురించి ఏమి ఆలోచిస్తున్నారని specific గా ఉన్నదండి.

Mr Speaker —Is it that the Sanathanam Committee had been constituted only to deal with the subject of corruption? The hon. Member is speaking about the report on corruption, and not about other matters.

Sri K. Brahmananda Reddy —It is a report of the Committee on prevention of corruption. సంతానంగారు lead చేశారు కాబట్టి దానిని సంతానం కమిటీ అన్నారు.

శ్రీ ఎం మునుస్వామి (బంగరిపాలెం) — అసలు ఈ కమిటీ రిపోర్టును ప్రభుత్వము accept చేశారా లేదా అనేది చెప్పగలరా?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానంద రెడ్డి —Several general remarks, వగైరా వగైరా ఉంటే, ప్రభుత్వము accept చేసినదా, accept చేయలేదా అని అడిగితే, ఎట్లా చెప్పగలను. That is impossible, Sir.

శ్రీ వి హెచ్. విజయకుమార్ రాజు ·—శాసన సభ్యులు చాలామంది ఉన్నారు. వెంటనే మీరు దొరవ చేసుకొని వెంటనే దీనిని ఏదో చేయాలిగాని మీరు మౌనంగా ఉన్నట్లయితే, మేము సభనుండి నిష్క్రమిస్తాము, అధ్యక్షా.

Mr Speaker ·—So, all of you have exhausted yourselves now? (LAUGHTER). But Mr. Nagi Reddy is not exhausted.

Sri T. Nagi Reddy.—There is no question of getting exhausted on an important question of this type till you give a ruling.

Mr Speaker:-Members are having their own ways of expressing their views by practically ignoring the presence of the Speaker here. Only when they want Speaker's protection, they look to the Speaker; otherwise, they are directly discussing with each other and going on. Having raised a point of order, why does not he wait till I give my ruling?

Sri T Nagi Reddy ·—I have asked you not once, but twice. Even when the Chief Minister wanted to ask, I did not object. The Chief Minister said such a question should not be asked whereas the question has been allowed by the Speaker. Does not the Speaker know that the question should not be asked? I did not want to raise the point then,

Mr Speaker.—If he raises a point of order, he must wait till I give my ruling.

Sri T Nagi Reddy - You yourself, Sir, asked in between certain questions and we had to answer them.

Mr Speaker —I was keeping myself silent, since I thought silence was the best thing,

Sri T Nagi Reddy —You yourself asked whether the Government can give answers for all the 190 recommendations Let the Government come up with a 50 page report and place it on the Table.

Mr Speaker :—Let us not waste any more time on this. When a question has been sent by a member, I expect the Government or any Minister who had to answer the question to collect exhaustive information on that matter and furnish to the House Now, so far as this question is concerned, rightly or wrongly, the question has been admitted Once it has been admitted, no body can say that the question has been wrongly admitted or whatever that may be It is the Speaker that has to admit all the questions Once he admits the question, it is not for the Department to point out that this question should not have been admitted or allowed I am seeing various instances where the Department has made objections.

Sri K Brahmananda Reddy — I did not say that should not have been admitted. I said that it should not have been asked.

Mr. Speaker :—That means, it should not have been admitted. It follows that when the question has been sent, it should not have been admitted also. There are instances where the Departmental Secretaries have pointed out that such and such question should not have been admitted Certainly, it is a reflection on the Speaker himself. I can quote instances where his department has sent replies that the question should not be admitted. It is really improper.

Now, whatever it may be, so far as this question is concerned, whatever information he has got, a brief answer detailing the summary of the steps taken at least with regard to important matters he can furnish; otherwise, he can say, if he does not have information, he will answer on some other day. he can give any information with regard to the steps taken—

Sri K Brahmananda Reddy —I can't give information, Sir, but I will try if we can give some answers so far as some recommendations which may directly relate to our administration.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య — పెద్ద పెద్ద ప్రశ్నలు వచ్చినప్పుడు దాని list Table మీద explanatory గా పెట్టుతున్నారు. కాని ఈ విషయంలో వారు బద్ధకించారు. ఈ రికమెండేషన్సులో — వీటిని ఈ వర్క్ తీసుకున్నామని చెబితే ఇబ్బంది ఉండేదికాదు. సెక్రెటేరియట్ మనకు help చేయడంలేదు. గవర్నమెంటు ఆ పని చేయిస్తే అందరికీ బాగుంటుంది. లేకపోతే అంతరం ఇబ్బంది పడతాము.

Mr. Speaker :—That is what I am suggesting

DISTURBANCES IN NIZAMABAD

202—

* 53 Q.-Smt. J Eshwari Bai, (Yellareddy) Sri Dh Narasimham (Udayagiri) —Will hon the Chief Minister be pleased to state.

(a) whether any cases of rioting, murder and arson took place in Nizamabad town on 22-2-1967 and if so, the action taken by the Government thereon,

(b) the reasons for the transfer of the Collector and Superintendent of Police,

(c) the action contemplated against these officials for dereliction of their duties, if any,

(d) the amount sanctioned for relief and rehabilitation of the afflicted,

(e) whether the I G P had visited the scene personally and submitted a report to the Government in the matter, and

(f) whether the Government propose to institute a judicial enquiry into the matter?

Sri K Brahmananda Reddy -(a) Yes, Sir When disturbances broke out in Nizamabad on 22-2-1967 police pickets foot and mobile patrol parties were organised to keep a vigil round the clock to bring the situation to normalcy Restrictions were imposed to maintain Law and Order such as closure of cinema houses, liquor shops and schools for a few days Immediate arrangements for distribution of foodgrain packets sufficient for one week were made to all members of the families whose houses were affected by fire or whose members were victims of violence Police registered cases *suo moto* as well as on complaints given by relations of the deceased and conducted investigations in each case and charge-sheeted the accused 12 persons were detained under the Preventive Detention Act, of whom 8 have since been released

(b) The Collector and the Superintendent of Police, Nizamabad were transferred on administrative grounds

(c) Suitable instructions were issued to the Inspector-General of Police to take stern action against those responsible for incompetence in handling Law and Order matters

(d) The total cost of relief and rehabilitation measures made by the Government in connection with the Nizamabad disturbances of February 1967 is about Rs. 50,000/-, which includes the sum of Rs. 20,000/- sent by the Prime Minister for relief measures.

(e) Yes, Sir In the absence of the Inspector-General of Police the additional Inspector-General of Police went to Nizamabad on 28-2-1967 and inspected the scenes of occurrence and detailed C I D. parties for investigation of the cases. C. M, and Mr (Finance) also vistied Nizamabad on the same day.

(f) No, Sir The Government do not deem it necessary to institute a judicial enquiry into the matter.

అవునండి. నిజామాబాదు పట్టణంలో యీ అల్లరులు జరిగినప్పుడు 22-2-67 న పోలీసు బందోబస్తు, పోలీస్ పికెట్స్, వ్యాన్సులో పోయేటటువంటి పెట్రోల్ పార్టీస్ పంపి, అదుపులో పెట్టేందుకు అన్ని ఏర్పాట్లు జరిగినవి—24 గంటలూ—సినిమా హౌసెస్, లిక్కర్ షాప్స్, స్కూల్సు—కొన్ని రోజులు మూసివేయడానికి restrictions పెట్టారు ఆహార ప్యాకెట్లు—వారానికి సరిపోయే టట్లు—violence కు గురి అయినవారికి, ఇండ్లు తగులబడిపోయినవారికి ఏర్పాటు చేయబడినవి పోలీసువారు—వారంతట వారు లేక చనిపోయినవారి బంధువులు యిచ్చిన రిపోర్ట్సుపైన కేసెస్ రిజిష్టరు చేశారు ప్రతి కేసులో విచారణ చేసి నేరస్థులను చలాన్ చేశారు 12 మందిని డిటైన్ చేశారు. అందులో 8 మందిని నెలా నెలన్నర వదిలిపెట్టారు. ఏతిమ్మావారిని వదిలిపెట్టడానికి ఉత్తర్వులు యిచ్చారు Collector, Superintendent of Police administration grounds వల్ల transfer చేయబడ్డారు శాంతి భద్రతలు కాపాడుటలో ఎవరైనా ఉద్యోగస్థులు సరిగా చేయకపోతే వారిపైన సరైన యాక్షన్ తీసుకోవాలని Inspector-General కు చెప్పడం జరిగింది. మొత్తం—relief and rehabilitation క్రింద బాధితులకు సహాయం క్రింద 50 వేల రూపాయలు యిచ్చారు. ఇందులో 20 వేలు ప్రధానమంత్రి ప్రత్యేకంగా పంపించినారు.

(e) అవునండి. Inspector-General of Police వారు లేనప్పుడు Additional Inspector నిజామాబాదు వెళ్లారు —28-2-67 న investigation కు— నేను, అప్పుడు వున్న ఫైనాన్సు మినిష్టరుగారు ఆ రోజు ఆ ఊరు వెళ్లాము.

(f) లేదండి. జ్యుడిషియల్ ఎంక్వైరీ చేయవలసిన అగత్యం లేదు.

శ్రీ ధనేకుల నరసింహం (ఉదయగిరి) :—ఈ అల్లర్లు జరగడానికి కారణం సెలవిస్తారా?

శ్రీ కె బ్రహ్మానందరెడ్డి :— ఆ రోజున మొదటలో ఎలెక్షన్ రిజల్ట్సు చెప్పారు, చెప్పిన తరువాత ఒక ప్రొసెషన్—144 అములులో వున్నప్పటికీ ఒక ప్రొసెషన్ తీసుకువెళ్లడం తటస్థించింది—against 144. దాని సందర్భంగా అక్కడ చెలరేగింది.

శ్రీ ధనేకుల నరసింహం: —పోలీసు ఇన్స్పెక్టర్ జనరల్ క్యాంపునుంచి వచ్చిన తరువాత అయినా యింత ముఖ్యమైన విషయం గురించి నిజామాబాదు వెళ్లారా, లేదా?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానంద రెడ్డి :—Additional I. G వెళ్లారు, I. G. సెలవులో వున్నారు.

శ్రీ జె. మల్లారెడ్డి (పెద్దపల్లి) :— అధ్యక్షా, ఇప్పటికి నాలుగు మాసాలు అయిపోయినదికదా, సంపూర్ణ శాంతి వాతావరణం అక్కడ వున్నదా?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానంద రెడ్డి :—అదృష్టమా అంటూ, వున్నది.

శ్రీమతి జె. ఈశ్వరీబాయి (ఎల్లారెడ్డి) :—ఈ అల్లర్లలో ఎంతమంది ప్రజలు చనిపోయారు.

Sri K. Brahmananda Reddy :— To my rememberance, it is about 11.

శ్రీ జి. సి. వెంకన్న (ఉరవకొండ) :— ఎలెక్షన్ రిజల్ట్సు తరువాత 144 ధిక్కరించి ప్రొసెషన్ తెచ్చారన్నారు ఆ పార్టీ అభ్యర్థి ఎవరు ? ధిక్కరించినది ఎవరు ?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి —అది అనవసరమనుకుంటాను.

FIRE ACCIDENTS AT VIJAYAWADA AND GUNTUR

203—

* 1327 Q —Dr. T. V S. Chalapati Rao (Vijayawada-East) — Will hon. the Chief Minister be Pleased to state

(a) whether it is not a fact that a District Judge was appointed to conduct an enquiry into the extensive fire outbreaks that took place in Vijayawada and Guntur in the summer of 1966 ,

(b) if so, whether a report has been received by the Government;

(c) the action taken by the Government thereon , and

(d) whether a copy of the report be placed on the Table of the House ?

Sri K Brahmananda Reddy —(a) Yes Sir, it is a fact

(b) Yes, Sir.

(c) Instructions have been issued to the concerned departments of Secretariat and the Inspector General of Police for immediate necessary action on the recommendations of the Commission.

(d) No, Sir.

FIRE ACCIDENTS IN KANCHIKACHERLA

204—

* 987 Q.—Sri A. Suryanarayana Rao (Nandigama) —Will hon. the Chief Minister be pleased to state ·

(a) what are the findings of the enquiry made by the Judge appointed by the Government to go into the question of fire accidents occurred in Kanchikacherla village, Krishna District in May 1966 ; and

(b) whether a copy of the report will be placed on the Table of the House ?

Sri K. Brahmananda Reddy :—(a) The three fire accidents occured in Kanchikacherla village in May 1966 were due to arson

(b) No, Sir.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య —క్రిందటి సంవత్సరం ఇళ్లు తగులబడినప్పుడు స్పెషల్ ఆఫీసరును వేశారు. వారి రిపోర్టులో remedial measures ఏమి యిచ్చారు. మళ్లీ సంవత్సరం వచ్చేటప్పటికి cautious గా వుండేందుకు ఏమి

చర్యలు తీసుకోవాలని ఆ రిపోర్టులో చెప్పారు దాని ఫలితం ఏమిటి? అది రహస్యంగా దాచిపెట్టడానికి కారణం ఏమిటి?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి.—రహస్యమేమున్నది? అది 806 పేజీల పెద్ద రిపోర్టు—evidence కాక. కావాలంటే ఒక కాపీ లైబ్రరీలో పెట్టిస్తాను.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య.—వారు చెప్పిన నివారణోపాయాలు ఏమిటి? అవి అమలు జరిపారా?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :—Short range, long range సూచనలు చేశారు. Fire service units మంచి repairచేయబడి వుండాలని fire-engines allocation decentralise చేసి vulnerable points లో పెట్టాలని—there are about 15 short-range and about 10 long-range measures. ఇవన్నీకూడ చాల finance తో కూడిన రికమెండేషన్సు.

శ్రీ జి. లచ్చన్న.—క్రిందటిసారి బెజవాడ, గుంటూరులలో జరిగిన అగ్ని ప్రమాదాల వంటివి ఇకముందు జరుగకుండా వుండాలని జడ్జిగారితో వేసిన ఎంక్వయిరీ కమిటి వేశారు. ఏమి యాక్షన్ తీసుకొన్నారని అడిగితే అధికారులకు ఇన్‌స్ట్రక్షన్స్ ఇచ్చామని సమాధానంమాత్రం చక్కగా ఇచ్చారు. వారి రికమెండేషన్స్ సరిగా ఇంప్లిమెంట్ చేస్తున్నారో లేదో అవి సత్ఫలితాలను ఇస్తున్నాయో లేదో గమనించి తగుచర్య తీసుకొంటారా?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :—చర్యలు తీసుకొంటున్నామండి. కంచికచెర్ల విషయం చెప్పాము. ఇవి తగులబడినవి. చాలా భాగం యాక్సిడెంట్సు కావచ్చు. ఆ ప్రకారమే ఆయన రిపోర్టు ఇచ్చారు. రాష్ట్రంలో అనేకం జరిగాయి గుంటూరులో ఈ సంవత్సరంకూడా జరిగింది. ఇవి యాక్సిడెంట్స్ కాని అర్సన్ అనే ఎలిగేషన్ ఎక్కడా లేదు. ఫైర్ ఇంజన్స్‌ను డిసెంట్రలైజ్ చేసి అక్కడక్కడ స్థానికంగా పెట్టాము ఇవన్నీ పాట్లు. 120 డిగ్రీల ఎండ ఉన్నప్పుడు ఫర్లాంగు దూరంలో వున్నా పోయి సర్వీసు చేసి అవలేని పరిస్థితులు వున్నాయి. టింక్ పిట్స్ ఇవ్వాలని ప్రోగ్రెసివ్‌గా సిఫార్సు చేశారు. ఇలిసిట్ డిస్టిలేషన్ పుట్ డౌన్ చేయమన్నారు. రౌడి ఎలిమెంట్‌ను రౌండ్ అప్ చేయమన్నారు. లాంగ్ రేంజ్‌లో సైంటిఫిక్ ప్లానింగ్ ఆఫ్ కన్‌స్ట్రక్షన్ చేయాలని ఇలా చాలా చెప్పారు సాధ్యమైనవి చేస్తున్నాము. కాని డబ్బుతో కూడిన విషయాలున్నాయి. అవి క్రమేపి చూడవలసివుంది.

M. T. RAJU COMMITTEE

205—

* 1126 Q.—Sarvasri Vavilala Gopalakrishnayya, C. V. K. Rao, P. O. Satyanarayana Raju (Yemmiganur), K. Govinda Rao (Anakapalli), A. Madhava Rao.—Will hon. the Chief Minister be pleased to state:

(a) whether the Government have appointed a Committee under the Chairmanship of Sri M. T. Raju, First Member, Board of Revenue to go into the working of the P. R. institutions and their relationship with the District Collectors;

(b) if so, who were the members of the Committee ·

(c) whether a copy of the Report of the M T Raju Committee be placed on the Table of the House ,

(d) whether a conference of Chairmen of Zilla Parishads was held to discuss the recommendations of M T. Raju Committee , and

(e) if so, what are the views of the Chairmen of the Zilla Parishads on the recommendations of the Committee ?

Sri K Brahmananda Reddy —(a) No, Sir

(b), (c), (d) and (e) Do not arise

" have appointed a committee " అంటే దానికి టెక్నికల్‌గా రిప్లయి ఇచ్చారు. 12–4–67 న కలెక్టర్ల సమావేశం జరిగిన సందర్భంలో వచ్చిన దానిపైన వేరే కమిటిని మేము చూడమని చెప్పాము. వారు ఒక రిపోర్టు ఇచ్చారు. It was be discussed in a conference of the functionaries of Panchayat Raj held on 6-5-1967 at Hyderabad, Sir పంచాయతిరాజ్ డిమాండ్ రేపో ఎల్లుండో వస్తుంది. It is a report on which several hon members may like to express their opinion Certainly, Sir, they can speak on the Demand, because this thing cannot be gone into during question hour. పంచాయతిరాజ్ డిమాండు పైన గౌరవ సభ్యులు వారి అభిప్రాయం ఎక్స్‌ప్రెస్ చేస్తే బాగుంటుంది

Sri C. V. R Rao —I rise on a point of Order, Sir Can the Chief Minister say, when there is a question admitted by you, that it can as well be discussed in a Demand How is that correct? The question has to be answered by him. The answer for this question cannot be that it can be discussed when the Demand on Panchayati Raj comes. I demand that the Chief Minister should answer this question, once it is admitted. The Chief Minister has got the material and he is giving a very evasive reply

Mr Speaker :—The hon. Member has no right to demand the Chief Minister to answer. He can make a request to the Chair to ask He has no right to make any demand to any Minister So far as this question is concerned, I do not think that this House can do justice during Question-Hour. I am prepared to allow half-hour debate if all the hon. Members want.

శ్రీ టి. పురుషోత్తమరావు (వర్ధనపేట) —ముఖ్యమంత్రి గారు చెప్పిన దానిబట్టి నేనొకటి అడుగదలచుకొన్నాను ఎమ్ టి రాజు కమిటి రికమెండేషన్స్ చేసింది. దానికి కాబినెట్ లెవెల్‌లో ఫైనల్ షేప్ ఇవ్వడం జరిగిందా ? అది మీ ముందు వుంటే మాకు కనీసం ఇస్తే డిమాండు సమయంలోనైనా లేక అరగంట చర్చకు అయినా మాకు మాట్లాడటానికి, సలహాలివ్వడానికి వీలుగా వుంటుంది కనుక ఆ ఫైనల్ షేప్ ఇవ్వాలని కోరుతున్నాను.

Mr. Speaker :—The hon. Member did not hear the Chief Minister properly. He has promised to place it on the Table of the House.

శ్రీ కె బ్రహ్మానందరెడ్డి :—పంచాయితి డిమాండు వచ్చేముందు కాపీస్ పెట్టిస్తాను. అవి చూసుకొని వారు సలహాలు ఇవ్వవచ్చు

Mr Speaker —They have promised to supply copies.

LIMITING OF OVERDRAFTS

206—

* 535 Q —Sarvasri A Bhagavantha Rao (Kuchinapudi) T.V.S. Chalapathi Rao —Will hon the Chief Minister be pleased to state :

(a) whether the Government recognise the need for limiting overdrafts by the State Government, and

(b) if so, what measures the Government propose to take for limiting the scope of overdraft by the State Government?

Sri K Brahmananda Reddy – Yes The overdrafts arise due to one or more of the following reasons —

i) Where there is deficit in the Budget Estimates which is proposed to be covered during the course of the year by raising additional resources through taxation, borrowings, etc and these measures do not materialise to the extent necessary

ii) Some time there are shortfalls under collections of revenue or borrowings, etc., or the actual expenditure is in excess of what is provided for in the Budget due to unforeseen or special circumstances. This creates a gap between the disbursements and the receipts and leads to an overdraft.

iii) Revenue under certain heads like land revenue, excise, etc, is of a seasonal character, while bulk of the expenditure under revenue heads is more or less of a regular nature which has to be incurred from month to month As a result, the revenue receipts some times fall short of the expenditure on revenue account and a temporary overdraft is created

iv) An overdraft also occurs some times due to large payments on account of supplies, the exact period of which cannot be determined in advance due to uncertainties about the programme of supplies, transport, import licenses, release of foreign exchange, etc.

The overdraft created on account of the first two reasons is of a permanent character which can be avoided only by timely collection of taxes, loans etc. and a very close watch over the flow of expenditure so as to avoid any deficit financing during the year as a whole.

The overdrafts which are created due to reasons stated at (iii) and (iv) above are of a temporary charector and should not cause any serious misapprehension so long as the size of the overdraft is kept within reasonable limits:

Government have already initiated several steps for avoiding deficit financing such as :—

(1) a close watch over the recovery of taxes, loans, etc., and timely action against defaulters;

(2) regulation of the flow of expenditure on irrigation, power, etc., projects, buildings, highways, etc , through a system of letters of credit which are issued by the Chief Engineers concerned from month to month after obtaining clearance from the concerned Financial Adviser

(3) Introduction of the system of treasury check, according to which the District Treasury Officers and Sub-Treasury Officers will, in future, admit bills and claims only to the extent of the funds indicated in the Budget against allotments for the district in accordance with a programme of releases to be communicated by the Heads of Department through the Director of Treasuries and Accounts

OVERDRAFT BY THE STATE

207—

* 1107 Q .— Sarvasri Vavilala Gopalakrishnayya, & T V S Chalapathi Rao – Will hon the Chief Minister be pleased to state

the amount of overdraft outstanding as debts by the Andhra Pradesh State Government up to April, 1967 ?

Sri K. Brahmananda Reddy .– Rs. 66 70 crores

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య —దానిగురించి కేంద్ర ప్రభుత్వం కాని రిజర్వుబ్యాంకు కాని ఏమైనా ప్రొహిబిటరి ఆర్డర్స్ ఇచ్చిందా ?

శ్రీ కె బ్రహ్మానంద రెడ్డి —ప్రొహిబిటరి ఆర్డర్ ఇవ్వలేదండి, అప్పుడప్పుడు మన నోటీసుకు తీసుకువస్తూ ఇట్లా వుందని చెప్పడం, రెమ్యూన్ చేయాలని చెప్పడం జరిగింది.

श्री बदरी विशाल पित्ती:—कोई सूद है क्या ?

श्री [illegible] रेड्डी .—सूद है ।

श्री बदरी विशाल पित्ती .—रेट क्या है ।

श्री के ब्रह्मानन्द रेड्डी :—रेट मालूम नहीं ।

శ్రీ జి లచ్చన్న .—మొన్న రెవిన్యూ మినిష్టరుగారు సెలవిచ్చినప్పుడు 600 చిల్లర అని చెప్పారు. మరి .

శ్రీ కె బ్రహ్మానందరెడ్డి:—ఓవర్ డ్రాఫ్ట్ 66 కోట్ల 77 లక్షలు.

శ్రీ టి. వి. ఎస్. రావు :— దీనిమీద ఎంత వడ్డీ గవర్నమెంటు చెల్లించవలసి యుంటుంది ?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానంద రెడ్డి .— శ్రీ పిట్టిగారు అడిగారు. అడిగితే ఏ rate of interest అనేది నా దగ్గరలేదు అని చెప్పాను.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య .— Central Finance Minister, Reserve Bank రెండూ కూడా directives యిచ్చి యివి మీరు చేయనక్కరలేదు అని చెప్పినట్లు Reserve Bank బులెటిన్‌లో వస్తున్నది పార్లమెంటులో వారు Budget speech లో కూడ చెప్పారు. ఏమిలేదు అంటారు ఆ చెవరాలు ఏమైన చెప్పగలరా ? వాళ్ళు overdraft వాడవద్దు. వాడితే మేము యివ్వము. ఇతర

contributions అన్నీ ఆపి వేస్తాము అని clear గా చెపుతున్నట్లు పత్రికలలో వస్తున్నది అది తప్పు అనుకోమంటారా ? యదార్థం ఏమైన ఉన్నదా ?

శ్రీ కె బ్రహ్మానంద రెడ్డి — Overdrafts ఉంచకూడదు. ఇది ఒక sort of deficit financing మీరు over draft resort కావద్దు అని చెపుతున్నారు. మనకు దురదృష్టవశాత్తు రెండు over drafts అయినాయి Over drafts Government of India వారు pay చేసినారు. మన దగ్గర నుంచి instalments లో తీసుకుంటున్నారు.

PENSION CASES

208–

*55 (V) Q :— Sarvasri S. Jaganadham (Narasampeta) Ch Satyanarayana, (Ponduru), K. Buchaiah (Chilakaluripeta), M Ch Nagiah, (Prathipadu) T. C. Rajan (Palamaner):— Will hon the Chief Minister be pleased to state :

(a) the number of applications pending with the Government for sanction of pension to the retired Government officials : and

(b) the reasons for delay in sanctioning the pensions ?

Sri K Brahmananda Reddy .– (a) Pension cases pass through several offices in the Districts and at the Head Quarters. It is therefore difficult to say how many cases are pending with all the authorities. The number of cases referred to the Accountant General and pending with the sanctioning authorities was however 1534 as at the end of April, 1967.

(b) The reasons are as follows : Non-observance of rules and instructions at various levels in regard to maintenance of service records, preparation of pension papers and their timely submission to Audit for verification. Pension విషయంలో చాల ఆఫీసర్లకు districts లో ఉండె చాల ఆఫీసులగుండా head-quarters లో ఉంటాయి అందరి authorities దగ్గర ఎన్ని cases pending అని చెప్పడం కష్టం. కాని Accountant General వారికి refer చేసినటువంటివి sanctioning authorities దగ్గర వున్నటువంటివి April ఆఖరు నాటికి 1534 కారణాలు rules observe చేయకపోవడము, instructions ను సరిగా obey చేయకపోవడము, pension papers సరిగా prepare చేయకపోవడము, verification audit వారికి సరైన time లో పంపకపోవడము ఇవన్నీ ఉన్నాయి. దీనిని expedite చేయడానికి delays ను minimise చేయడానికి various steps తీసుకుంటాము అని యిది వరకు ఆదేశాల్ను ఇవ్వడం జరిగింది.

శ్రీ బి. అచ్చన్న:— 1534 cases లో applicants చనిపోయినవారు ఎన్ని ఉంటాయో చెప్పగలరా ?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానంద రెడ్డి:— Applicants దురదృష్టవశాత్తు ఎవరైనా [illegible] కాని సాధారణంగా కొద్దిగా ఉండవచ్చు.

శ్రీ ఎస్. జగన్నాథం (నర్సన్నపేట) — నేను వేసిన ఒక bit అసలు answer చేయకుండా ఉండిపోయింది. Districtwise applications ఎన్ని ఉన్నాయని ప్రశ్న వేశాను. ఎన్ని applications pending ఉన్నాయో ఇవ్వడానికి అవకాశం లేదు అన్నారు. ఆ ప్రశ్న పంపించి రెండు మాసాలు అవుతుంది. District wise applications ఎన్ని ఉన్నాయో జవాబు కావాలని ముందుగా పంపించాను. ఇప్పుడు ఏవో rules అడ్డం వస్తున్నాయని చెప్పారు ఆఫీసులోకి పోయి ఎవరైతే ముందుగా వెళ్ళి గుమస్తాలను కలుసుకొని ఏదో సదుపాయాలు వేగం చేసుకుంటే applications sanction అవుతాయని నేను విన్నాను అందుచేత అటువంటిది లేకుండా చేస్తారా ? Rules అడ్డం వస్తున్నాయని అంటున్నారు. ఏ కారణం చేత applications delay అవుతున్నవి ? ఆ rules follow కాలేదా ? జవాబు చెప్తారా ?

శ్రీ కె బ్రహ్మానందరెడ్డి — పార్టీలు pension papers పంపించినప్పుడు దానికి సంబంధించిన rules యిచ్చిన instructions సరిగా observe చేయక పోవడము, pension papers తయారు చేసుకోవడములో defective గా తయారు చేయడము. ఈ కారణాల ఆలస్యం అవుతాయి. One year and six months prior to the date of retirement, formal గా application పెట్టుకోమన్నాము తరువాత 65 లో submission of pension papers కు కొన్ని instructions యిచ్చాము. In spite of this, it is reported by the Accountant General that there are several defects and delays in submission of pension papers by the authorities to the audit officer and consequently .

I am not trying to say that there are no lapses on the part of the concerned officers also ఇవన్ని చేస్తున్నాము. మళ్ళీ instructions యిచ్చినాము.

It is also made clear that the Government servant should be in a position to receive his pension before the date of his retirement and negligence on the part of the authority concerned in processing and forwarding pension cases to the Accountant General will be viewed very seriously A Special Officer with an Accounts Officer to assist him has been appointed to deal with cases arising upto 31-12-1962. మేము steps తీసుకుంటున్నాము. Inspite of that Sir, some delays are occuring.

MANUFACTURE OF SCOOTERS

209—

* 644 Q.– Sri Ch. Rajeswara Rao .– Will hon the Chief Minister be pleased to state .

(a) whether it is a fact that the State Government have issued licences to the Andhra Pradesh Industrial Development Corporation for the manufacuture of 60,000 scooters per year with foreign collaboration :

(b) if so, has the industry commenced production ; and

(c) if so, what is the number of scooters produced by the said industry by the end of 1966-67 ?

Sri K. Brahmananda Reddy – (a) No Sir, the grant of a licence under Industries (Development & Regulation) Act, 1951 has to be done by the Government of India

(b) and (c) Do not arise

SRISAILAM PROJECT

210–

* 1228 Q.–Sri P. Subbaiah (Yerragondipalem) – Will the hon. the Chief Minister be pleased to state

whether the Government are going to sanction more funds to Srisailam Project to finish foundation since dewatered ?

Sri K. Brahamananda Reddy :– Efforts are being made to provide sufficient funds for the Srisailam Project.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య – శ్రీశైలానికి funds availability గురించి ఆలోచించే స్థితిలో కూడ లేము. నాగార్జునసాగర్ water 520 వస్తేనే గాని నాగార్జునసాగర్ రిజర్వాయర్ లో నుంచి అవతల మనం ఫీడ్ చేయడానికి వీలులేదు. అది వచ్చి కూర్చున్నది అంటే యింక మళ్ళీ అక్కడ కట్టడానికి వీలు లేదు. ఇప్పుడు కాఫర్ డామ్ కట్టారు. అది ఒక సంవత్సరం కన్న ఎక్కువ నిలువదు. ఈలోగా foundations వరకైనా, 545 వరకైనా పూర్తి చేసే ఏర్పాట్లు చేస్తారా? చేయకపోయినట్లయితే మనం చాల నష్టం పొందుతాము. దానికి ప్రభుత్వం ఏమి ఆలోచిస్తున్నది?

శ్రీ క. బ్రహ్మానందరెడ్డి — దానికి steps తీసుకొంటున్నాము. ఈ సంవత్సరం తమకు తెలుసు. 1967–68 Budget speech లో చెప్పినాను. 420 లక్షల రూపాయలు కేటాయించినాము. కాని అది సరిపోదు. వెనక బాకీలే 70 లక్షల పై చిల్లర ఉన్నాయి ఇంకా కొంత వచ్చేటటువంటి రోజులలో కేటాయించవలసిన అవసరం ఏర్పడుతుందని మనవి చేస్తున్నాను.

ELECTRICAL SUB-STATION YELLAREDDYPETA VILLAGE

211–

*437 Q.— Sarvasri G. Bhoopathy, (Nerella), Ch. Rajeswara Rao (Sirsilla) :— Will hon. the Chief Minister be pleased to state

(a) when the work of electrical substation has been completed in Yellareddypeta village, Sircilla taluk, Karimnagar district :

(b) the number of village supplied with electricty after completion of the work of sub-station : and

(c) if not, the reasons therefor ?

Sri K. Brahmananda Reddy :— (a) Not yet, Sir.

(b) Does not arise in view of (a) above.

(c) The work of the 33 KV line from Karimnagar to Yellareddypeta has not yet been completed and no purpose will be served by completing the sub-station without the corresponding transmission line.

శ్రీ సిహెచ్. రాజేశ్వరరావు — ఒక sub-station ఎల్లారెడ్డి పాలెం అని నిర్ణయించారు. న్యాయంగా అక్కడ చుట్టుప్రక్కల గ్రామాలకు load అవసరాలను బట్టి చూస్తే అది సిరిసిల్లలోను, వేములవాడదగ్గరనో నిర్ణయించినట్లయితే consumers కు ఎక్కువ ఉపయోగంగా ఉంటుంది ఇప్పుడు అక్కడ erect చేయడం ఆలస్యం అయింది. దానికి connection యివ్వడం యింకా చాల ఆలస్యం కావచ్చు ఆ తరువాత నిరుపయోగంగా కూడా ఉంటుంది ఆ ప్రాంతంలో electricity supply కి commercial గాగాని, rural agriculture కు గాని దగ్గరలో గ్రామాలు లేవు.

శ్రీ కె బ్రహ్మానంద రెడ్డి — ఫీడర్స్ ఉన్నాయి తిమ్మాపూర్ ఫీడర్ ఒకటి ఉన్నది. సిరిసిల్లా ఫీడర్ ఉన్నది.

FAMINE RELIEF WORKS IN NALGONDA

212—

*55 (B) Q —Sri N Raghava Reddy (Nakrekal) —Will the hon. Minister for Revenue and Civil Supplies be pleased to state

(a) the amount allotted to Nalgonda district during 1966-67 towords famine relief works ,

(b) the amount sanctioned during the said year towords works under famine relief ,

(c) the amount payable for the bills for the works sanctioned and completed over and above the allotment by the Government , and

(d) whether any amount will be allotted this year also ?

The Minister for Revenue and Civil Supplies (Sri V B Raju) – **(a) & (b) Rs. 11 lakhs.**

(c) The Collector has reported that an amount of Rs 3,39,565 is still payable for works already done upto September and October, 1966 but not measured The Board has called for from the Collector certain clarifications

(d) The Collector's request for allotment of funds this year is being examined by the Revenue Board.

(ఎ) (బి) 11 లక్షలు,

(సి) కలెక్టరుగారు బిల్స్‌కు సంబంధంగా 3,39,565 రూపాయలు ఇవ్వవలసి యుంటుందని చెప్పారు. కలెక్టరు దగ్గర నుంచి report అడగబడ్డది. 11 లక్షల రూపాయలు యిచ్చినప్పుడు అవి మొత్తం ఖర్చు అయినాయి గదా। యింకా పైన 3,39,000 రూపాయలు ఎందుకు కావాలి. మీయొక్క అనుమతితో పని చేశారా? ఏమి సందర్భం ఏమిటి అని Report అడిగినాము. ఈ సంవత్సరానికి కలెక్టరు దగ్గరనుంచి కొంత సహాయం కావాలని వచ్చినది. అది రెవెన్యూ బోర్డు పరిశీలిస్తున్నది.

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి — ప్రభుత్వం యిచ్చినది ఈ 11 లక్షలు అయితే కలెక్టరు 20 లక్షలకు మంజూరు యిచ్చారు. కలెక్టరు మంజూరు యివ్వడంతోనే 20 లక్షల పనులు చేపట్టడం జరిగింది. మూడు లక్షలే కాలేదు 5 లక్షల బిల్స్ ready గా ఒక సంవత్సరం క్రితమే పనులు జరిగి Executive Engineer Office లో ఉన్నాయి. మేము డబ్బు వచ్చేదాకా ఆగుతామని వారందరితో వ్రాయించుకొని అవన్నీ measurement తీసుకొని అట్టి పెట్టి ఉంచారు. దానికి సంవత్సరంనుంచి అడుగుతున్నప్పటికి ఆ డబ్బు యివ్వలేదు. ఈ సంవత్సరం depending of the irrigated wells కొరకు ఎప్పుడో february నెల నుంచి వ్రాస్తున్నప్పటికి యింతవరకు Board of Revenue పరిశీలనలో ఉన్నదని మంత్రిగారు చెపుతున్నారు. దానివల్ల 15 వేల ఎకరాల తరిపొలం ఎండి పోయింది. ఈవిషయం మంత్రిగారి దృష్టికి తెచ్చాము Board of Revenue దృష్టికి తెచ్చాము.

శ్రీ వి. బి. రాజు, — మొట్టమొదట ఈ పనులన్నీ జిల్లా పరిషత్ ద్వారా జరుగుతాయి. జిల్లాపరిషత్ Executive Engineer యివన్నీ చూస్తూ ఉంటారు. సహాయం యివ్వడానికి ప్రభుత్వం 11 లక్షల రూపాయలు ఏర్పాటు చేసినది. ఆ డబ్బు కన్న ఎక్కువ విలువ గల పనులు చేయడానికి ఎవరు అధికారం యిచ్చారు. తక్కినది జిల్లా పరిషత్‌లు భరించుకోవలెనా? కలెక్టరు గారి **permission** తో చేయబడ్డదా? ఎట్లా జరిగిందనే విషయం కలెక్టరు గారి నుంచి వెంటనే **report** అడగడం జరిగింది. వెంటనే వస్తుందని ఆశిస్తున్నాను. వచ్చిన తరువాత పరిశీలించి తక్కిన బిల్స్ జిల్లా పరిషత్తు యివ్వాలా, ప్రభుత్వం యివ్వాలా అనే విషయం కూడ నిర్ణయించబడుతుంది. ప్రభుత్వం దగ్గర వచ్చిన లెక్క 3 లక్షల 89 వేల చిల్లర అని చెప్పాను. ఇంకా ఎక్కువ వుండవచ్చు. ఈ బోగట్టా వచ్చేటప్పటికి యింకా మెజర్‌మెంట్స్ కాలేదు. గౌరవ సభ్యులు నన్ను కలిశారు కూడ. డిపెనింగ్ ఆఫ్ ఇరిగేషన్ వెల్స్‌కు, రిపేర్సు టు ఇరిగేషన్ వెల్స్‌కు ప్రభుత్వం దగ్గర ఇప్పుడు తక్కావి అప్పులు ఏర్పాటు లేవు. అవి లాండ్ మార్టిగేజి బ్యాంక్స్ నుంచే యివ్వవలసివుంటుంది. Almost all the loans now are being diverted through the Land Mortgage Banks.

Mr. Speaker —The member is not interested in all these things. He is interested in only one thing చేసిన పనికి డబ్బు యిచ్చారా అనేది.

శ్రీ జి. లచ్చన్న.-నల్గొండ జిల్లా మొత్తంగా కరువు ప్రాంతముగా ప్రకటించారా? లేకపోతే ఏ యే తాలూకాలు కరువు ప్రాంతముగా ప్రకటించారో చెప్పగలరా?

శ్రీ వి. బి. రాజు:—కరువు ప్రాంతముగా ఎక్కడా ప్రకటించలేదు.

శ్రీ జి. లచ్చన్న:—కరువు ప్రాంతముగా ప్రకటించిన తరువాత ఫామిన్ రిలీఫ్ వర్క్స్ ప్రారంభమవుతుంది కాని ప్రకటించకుండా జరగదు కదా?

శ్రీ వి బి రాజు :—ఇది వెనుకటిది 1965–66 ది. 1966–67 అయి వుండవచ్చు, ఇప్పుడు మట్టుకు కరువు ప్రాంతముగా ప్రకటించలేదు

శ్రీ వి సి కేశవరాజు :— మన రాష్ట్రములో కరువులు సాధారణముగా వస్తున్నాయి కరువుల శాశ్వత నివారణకు ఫండ్సు వున్నాయా? లేకపోతే సెంట్రలు గవర్నమెంటు వారికి రికమెండు చేసి యీ ఫండు క్రియేట్ చేయడానికి ప్రభుత్వం ప్రయత్నం చేస్తుందా?

Sri K Brahmananda Reddy :—The Pay Commission appointed by the Government of Andhra Pradesh is expected to finalise its report regarding Pay Scales of Government servants by the second week of July and submit it to government within a few days thereafter.

శ్రీ వి బి రాజు :—ఫామిన్ రిలీఫ్ మొదటి నుంచీ వస్తున్నది. ఎప్పుడైనా విపరీతంగా వరదలు వచ్చి, కరువు కాటకాలు డిక్లేర్ అయితే ఒక పెద్ద ఏరియా డిక్లేర్ చేయబడితే అప్పుడు భారత ప్రభుత్వ సహాయం కూడ తీసుకోబడుతుంది పర్మనెంటు రిలీఫ్ కోసం కూడ కొన్ని స్కీములు తీసుకోడానికి ఏర్పాటు వుంది. కొన్ని రాష్ట్రాలు కలిసి యీ మధ్య యీ విషయం గురించి ఆలోచించడం జరిగింది. దానిని గురించి ముఖ్యమంత్రిగారు ఏమైనా చెబితే బాగుంటుంది

శ్రీ కె బ్రహ్మానందరెడ్డి :—ప్రతి సంవత్సరం కూడ ఇటువంటి అన్‌ఫోర్‌సీన్ వాటికోసం 75 లక్షలు బడ్జెటులో కేటాయించుకుంటూవుంటాము

श्री बद्री विशाल पित्ती :—इस famine मे क्या कोई मौत भी हुई है ।

श्री के ब्रह्मानन्द रेड्डी :—Famine नही drought है ।

SHORT NOTICE QUESTIONS AND ANSWERS

REPORT OF THE PAY COMMISSIONER

S No 220 A

S. N Q No 1478-G :—Shri Ch Rajeshwara Rao :—Will hon. the Chief Minister be pleased to state

The stage at which the Pay Commissioner's Report stands at present ?

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య :—ఈ పే కమిటీని ఎక్స్‌టెండ్ చేసిన సంగతి అడిగితే చెప్పలేము. ఎక్స్‌టెండ్ చేశారు? మేము జి. ఓ. ఇవ్వమని అడిగాము. అది చెప్పలేదు. ఈ ఎక్స్‌టెన్షన్స్ రిటైర్డు వారికి రిహాబిలిటేషనుగా ఉపయోగిస్తున్నాయి కాని అసలు ఉద్దేశించిన దానికి ఉపయోగించటంలేదు. ఎందువల్ల ఎక్స్‌టెండు చేశారు? రిపోర్టు విషయం ఏమి చెబుతారు?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :—నేను మొన్ననే మనవి చేశాను గవర్నమెంటు ఎంప్లాయీల జీతాల స్కేళ్లను గురించిన రిపోర్టు బహుశః జూలై మూడవ వారములో యిస్తారు. లోకల్ బాడీస్ ఎంప్లాయీస్ గురించి, సర్వీస్ కండిషన్స్ వగైరా వగైరా దానికికొంత టైముపట్టుతుంది. 6 మాసాల టైము కావాలిఅంటే మేము ఉత్తరువులు వేశాము. I learn now that the G O. is under issue

---

Qs. Nos. 213 to 220 were not put and answered in the House. Hence they are included under 'Written Answers to Questions.'

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య :—జి. ఒ యూనిఫికేషన్ ఇష్యూ అంటే ఇప్పుడు ఇస్తున్నారన్నమాట. మొన్న 30వ తేదీతో జి. ఒ. అయిపోయింది—యీ మధ్యగా యీ ఏమి చేస్తున్నారు? ఇప్పుడు యీ జి. ఒ. యిష్యూ చేయడానికి కారణాలు ఏమిటి?

Sri K Brahmananda Reddy :—Orders have been passed by me and in accordance with the orders, G O is being issued

శ్రీ సి హెచ్ రాజేశ్వరరావు :—మూడవ వారంలోగా యీ రిపోర్టు వస్తుందన్నారు కాని కేటగిరిస్ ఆఫ్ ఎంప్లాయీస్ గురించి ఇది ఫైనల్ రిపోర్టా?

Sri K Brahmananda Reddy:—Regarding pay-scales of Government employees, I think it is a complete report

MURDER IN MANDAPETA

S No 220—B

S N Q No 1475-C — Sri Pragada Kotaiah — Will hon. the Chief Minister be pleased to state :-

(a) whether the Government are in receipt of a representation from Kaki Papa Rao of Mandapeta in East Godavari about the murder of his daughter on 26th April, 1967 , and

(b) if so, the action taken thereon ?

Sri K Brahmananda Reddy :—(a) Yes, Sir.

(b) The representation was forwarded to the Inspector General of Police for necessary action whose report is awaited.

శ్రీ పి కోటయ్య :— ఇది ఏప్రిల్‌లో జరిగిన మర్డరుకు సంబంధించిన వ్యవహారం, ఇంతవరకు ఏలాంటి చర్య తీసుకున్నట్లు లేదు పేదవారి విషయంలో—హత్యలు జరిగితేకూడ అధికారులు జాప్యం చేసి న్యాయం జరిపించే పరిస్థితి లేక, ప్రభుత్వదృష్టికి తీసుకురావలసిన పరిస్థితి వచ్చినప్పటికి ఇప్పుడు సమాధానం కూడ వచ్చినో రిప్రజెంటేషను ఐ జీ కి పంపించాము అన్నారు. యాక్చువల్‌గా ఇప్పుడు ఏ స్టేజిలో వుంది ?

శ్రీ కె బ్రహ్మానంద రెడ్డి :— ఈ కేసు క్రైమ్ నం, 32 ఆఫ్ 67, 302 ఐ పి. సి. క్రింద—మామూలుగా మర్డరు అంటాము — ఐ. పి సి క్రింద మండపేట పోలీసు స్టేషనులో రిజిస్టరు చేసుకొని ఇన్వెస్టిగేషను చేస్తున్నారు. డెడ్ బాడీ పైన ఇంక్వెస్ట్ జరిగింది 24-7-67 న—పోస్ట్ మార్టెం ఎగ్జామినేషనుకు పంపిచారు, రామచంద్రపురం మెడికల్ ఆఫీసరుకు, రామచంద్రాపురం ఇన్‌స్పెక్టర్ ఆఫ్ పోలీసు తరువాత సబ్ డివిజనల్ పోలీసు ఆఫీసరు—ఏసు ఇన్వెస్టిగేషను అదే రోజు టేకప్ చేశారు. 8 గాయాలు వున్నాయని వారు రిపోర్టు యిచ్చారు. థ్రాట్లింగ్ సైన్స్ కూడ వున్నాయని యిచ్చారు. పొట్టలో వున్న కంటెంట్స్, ఇంకా వేరే సామానులు, చచ్చిపోయిన అమ్మాయియొక్క గుడ్డలు కెమికల్ ఎగ్జామినేషనుకు పంపించారు. ఇంతవరకు ఇన్వెస్టిగేషను జరుగుతోంది. ఇందులో సెక్సువల్ జెలసీ వుండవచ్చు, ఇతర కారణాలు వుండవచ్చు—మాకు ఇన్‌ఫర్మేషన్ వచ్చేటప్పటికి—యింకా, క్లియర్ కట్‌గా చెప్పలేకపోతున్నారు. ఎవరిమైన

కంప్లయింట్ యిచ్చారో వారిని 19-5-67 న అరెస్ట్ చేశారు ప్రొవిజనల్ ఛార్జి షీట్ 2-6-67 న ఫైల్ చేశారు

శ్రీ బి హెచ్. విజయకుమారరాజు — మర్డర్స్ తరుచుగా జరుగుతున్నాయి లోకల్‌గావున్న ఇన్‌స్పెక్టర్సు చూడాలి ఎస్ ఐ లు డైరెక్ట్ రిక్రూట్స్ కాకుండా, పోలీసునుంచి ప్రమోట్ అయినవారున్నారు ఇటువంటి అఫెన్సులలో పోలీసువారే మర్డరు చేసినవారికి సలహాలు యిచ్చే పరిస్థితి వుంటోంది. మా భీమవరంలో కూడ బహిరంగంగా పట్టపగలు రెండు మర్డర్సు జరిగాయి సలహాలిచ్చి కేసులేకుండా చేయుడంకోసం పోలీసులే సహాయం చేస్తున్నారు అందువల్ల సిన్సియర్ ఆఫీసరులను డైరెక్టు రిక్రూట్సును వేస్తే బాగుంటుంది. ఇది ఆలోచిస్తారా ?

శ్రీ కె బ్రహ్మానందరెడ్డి — ఇది యీ క్వశ్చనుకు సంబంధించినది కాదు. జనరల్‌గా పోలీసు అడ్మినిష్ట్రేషనులో జరుగుతున్న విషయాలు చెప్పారు అయినా ఎస్ ఐ లకు ఇన్‌స్పెక్టర్ ఆఫ్ పోలీస్‌కు డైరెక్టు రిక్రూట్‌మెంటు ఎక్కువ చేయాలనే ప్రపోజలు వుంది

SPECIAL PAY AND FREE ACCOMMODATION TO OFFICERS

S No 220-C

Q No 1478-A Sri Ch Rajeswara Rao :— Will hon the Chief Minister be pleased to state

(a) the number of Officers in the State who have been given special pay and free accommodation ,

(b) whether the Government consider to collect the rent from the Officers or discontinue the special pay in view of stringent financial position of the State ; and

(c) if not, the reasons, therefor

Sri K Brahmananda Reddy —

(a) The information is not readily available in Finance Department.

(b) The Government have recently appointed a 'Special Officer to review the position of Special Pays and Compensatory allowance within a period of three months Final decision of Government will be taken in the light of his report.

ఇది పత్రికలలో కూడా వచ్చింది సమ్ కైండ్స్ ఆఫ్ స్పెషల్ పే వగైరా వున్నాయి. క్లాస్ 1 స్పెషల్ పే 15 పర్సెంట్ రెడ్యూస్ చేశాము; వంద రూపాయలకు లోపు వుండేవారికి, వంద రూపాయలకంటె ఎక్కువ వుండేవారికి 25 పర్సెంటు స్పెషల్ పే రెడ్యూస్ చేశాము. డేంజరస్ డ్యూటీస్ — అన్‌హెల్తీ లొకాలిటీలలో వారికి స్పెషల్ పేలో పది పర్సెంట్ కట్ చేశాము ఉత్తరువులు యిచ్చాము. కొన్ని కేసులలో నాన్ గెజిటెడ్ ఆఫీసర్లకు కొంతకొంత కట్ చేసినందువల్ల పేలో తెలపైన్సెస్ డిస్‌ప్రపోర్షనేట్‌గా తగ్గిపోతున్నట్లయితే 210 రూ॥ పొందుతున్నవారికి ఎగ్జంప్ట్ చేశాము

శ్రీ సి.హెచ్. రాజేశ్వరరావు —స్పెషల్ పేతోపాటు ఫ్రీ అక్కామొడేషన్ వుండడంవల్ల— ఇప్పుడు గవర్నమెంటు సర్వెంట్స్ అందరికి అక్కామొడేషను యివ్వలేని పరిస్థితులలో — కొంతమందికిమాత్రం స్పెషల్ పేతోపాటు ఫ్రీ అక్కామోడేషనుకూడ యివ్వడం జరుగుతోంది. మరి, వారి దగ్గర హౌస్ రెంట్ వసూలుచేస్తారా ?

శ్రీ కె బ్రహ్మానంద రెడ్డి —అదికూడ రెవ్యూ చేస్తాము Evidently, free accomodation is provided to Government employees whose immediate presence is asolutely essential for the discharge of the duties entrusted to theme This means that they should be easily accessible and availably as and when called for. A list of employees entitled to rent-free accomodation is available in the Andhra Pradesh Manual of Pay and Allowances, Item 26.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య — స్పెషల్ పే రెవ్యూ చేయడానికి ఒక ఆఫీసరును వేశారట ఆయనకు ఎంత స్పెషల్ పే యిస్తున్నారు ? రు. 250లు యిస్తున్నారా ?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానంద రెడ్డి .— స్పెషల్ పే యివ్వటం తగ్గించడం వారికి యిష్టం లేనట్లుంది

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య .— స్పెషల్ పే రివ్యూ చేయడానికి ఒక ఆఫీసరును వేసి యిమ్మీడియెట్‌గా ఆయనకు స్పెషల్ పే యిచ్చారు.

శ్రీ కె. బ్రహ్మానంద రెడ్డి :— అర్డువస్ డ్యూటీస్ వున్నాయి కాబట్టి యిచ్చారేమో He has to examine the question of reducing the special pay s and in some cases stop them also.

శ్రీ సిహెచ్. రాజేశ్వరరావు — స్పెషల్ ఆఫీసరును వేసి ఇన్వెస్టిగేషను చేస్తున్నామన్నారు దానికి కాలపరిమితి వుందాలేక ఇదికూడా పే కమీటీవలె ఎంత కాలమైనా తీసుకుంటుందా ?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానంద రెడ్డి — మూడు నెలలు అన్నాముకదా. బహుశః మూడు నెలలలో కాదు, ఇంకా కొంచెం టైము అడగవచ్చు. We appointed him recenty to review the question of special pays within a period of three months.

ATOMIC POWER PLANT

220-D :

S N Q. No 1478-C · Sri Ch. Rajeshwara Rao :—Will [illegible] the Chief Minister be pleased to state :

The stage at which the establishment of Atomic Power Plant for generating elecricity in our State stands at present ?

Sri K. Brahmananda Reddy :— Government of India have not accepted the proposal of this Government to establish a 400 M. W. Nuclear Power Station during the IVth or Vth Plan periods.

శ్రీ సి.హెచ్. రాజేశ్వరరావు :— [illegible] గవర్నమెంటు యాక్సెప్ట్ చేయలేదన్నారు. [illegible]

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి — బొంబేలో ఒకటి, రాజస్థాన్‌లో ఒకటి, మద్రాసులో ఒకటి అప్రూవ్ చేశాము ఇప్పుడు అవసరం లేదని జవాబు

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య — మద్రాసుకు ఒప్పుకోక పూర్వమే అడిగాము, మద్రాసుకు ఇప్పటికే బాగా ఎలక్ట్రిసిటీ ఉన్నది, మేము చాలా backward గా ఉన్నాము అని అడిగాము అంటున్నారు ఎందువల్ల impress చేయలేకపోయారు. మన incapacity యా లేక గవర్నమెంటు nepotism కారణమా ?

Sri K Brahmananda Reddy – More the latter than the former

శ్రీ జి. లచ్చన్న — మనరాష్ట్రం నుంచి atomic power produce చేయడానికి అవసరమైన ముడి పదార్థాలు ఎగుమతి చేస్తున్నారా? చేస్తుంటే ఎంతవరకు?

శ్రీ కె బ్రహ్మానందరెడ్డి:— For instance, site selection కమిటీ ఒకటి వచ్చింది. వారు మంచివాళ్లే. They have recommended our case The Site Selection Committee appointed by the Government gave preference to Somasila site near Srisailam in Andhra Pradesh వారు ఇవన్నీ ఆలోచించి తారాపూరు in Maharashtra, కోట in Rajasthan, కల్పకంటు Madras state ఒప్పుకున్నాము అన్నారు.

శ్రీ ప్రగడ కోటయ్య — శ్రీశైలం ప్రాజెక్టు ఏరియా పరిశీలించిన తరువాత మద్రాసు కంటె ఉపయుక్తమైనదని, తక్కువ ఖర్చుతో ఏర్పాటు చేయడానికి అవకాశం ఉంటుందని కేంద్రప్రభుత్వం సిఫార్సు చేసిన తరువాత మన case neglect అయితే కేంద్రంపై వత్తిడి తేవడానికి ప్రభుత్వం ఏమి చేసినది ?

శ్రీ కె బ్రహ్మానందరెడ్డి — మేము చెప్పినాము, వ్రాసినాము న్యూక్లియర్ పవర్ స్టేషను, నెవెల్లీ పవర్ స్టేషన్ కేంద్ర ప్రభుత్వ ఖర్చుతో పెడుతున్నారు కాబట్టి ఆ power share కావాలి అని చెప్పాము. వారి load చాలా ఎక్కువగా ఉందని కారణం చెబుతున్నారు

శ్రీ టి. నాగిరెడ్డి — Accept చేసిన దానిని reverse చేయించడం అసాధ్యం. ఉత్పత్తి అయిన atomic power అక్కడనుంచి దక్షిణాదికి పోకుండా మన వైపుకు రావడానికి మనకు ఉపయోగం కావడానికి చాలా తక్కువ ఉత్పత్తి చేస్తున్న రాష్ట్రం మనది కాబట్టి అక్కడనుంచి విద్యుచ్ఛక్తి ఇక్కడ సరఫరా చేయడానికి ప్రభుత్వం ఏమైనా సలహాలు ఇచ్చిందా ? దానిపై కేంద్రప్రభుత్వం సమాధానం ఏమిటి?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి — పవర్ కావాలని చెప్పినాము. The Government of India, Ministry of Irrigation and Power were also requested to provide such financial assistance and minimum foreign exchange to produce power equal to the power produced by the nuclear—power States to go forward with such other States which are not in a position to take up the power plant అనికూడా చెప్పాము.

శ్రీ సి వి. కె రావు — యూనియన్ గవర్నమెంటు ఆటమిక్ ప్లాంటు ఇక్కడ పెట్టుకోడానికి అనుమతి ఇవ్వ పోడానికి కారణం మనం ఆటమిక్ బాంబులు తయారు చేస్తామని భయమా?

Mr Speaker — Next question

REFUGEES FROM BURMA

No 220-E

S N Q No 1482-T Sri R Satyanarayana Raju (Narsapur)·— Will the hon Minister for Information Public Relations & Labour be pleased to state

(a) the number of refugees from Burma in Andhra Pradesh;

(b) whether rehabilitation is provided to the said refugees,and

(c) if so, the number of persons who received that facility ?

The Minister for Public Relations and Labour (Sri Konda Lakshman Bapuji) —(a) 7,275 families consisting of 22,165 persons have arrived from Burma by sea at Visakakpatnam.

(b) Yes, Sir,.

(c) Rehabilitation facilities are being extended to all the repatriates from Burma

శ్రీ ఆర్ సత్యనారాయణరాజు.— కాందిశీకులకు లోన్సు ఏమైనా ఇస్తున్నారా? ఇస్తే ఏ ప్రాతిపదికపై ఇస్తున్నారు? వారికి వృత్తిసౌకర్యాలు కలిగించడానికి ప్రయత్నాలు చేస్తున్నారా?

శ్రీ కె లక్ష్మణ్ బాపూజీ — ఒక్కొక్క family కి సుమారు ఐయిదు వేలు వరకు అప్పుగా ఇవ్వడం జరిగింది, ఇంతవరకు రూ. 12, 71, 000 లు ఈ విధంగా 4,958 families కు ఇవ్వడం జరిగింది.

శ్రీ జి లచ్చన్న — ఈ relief అందలేదని దరఖాస్తులేవీ ప్రభుత్వానికి రాలేదా?

శ్రీ కె. లక్ష్మణ్ బాపూజీ.— అటువంటిది నావద్ద ఫిగర్సు లేదు.

ELEPHANTIASIS

S No 220-F.

S N Q No 1480-N Sri B. Abraham (Cheriyal) —Will the hon Minister for Health & Medical be pleased to state ·

Whether any action has been taken to prevent the spred of Elephantiasis (Swelling from Foot to Knee (which is prevalent among children, elders including old people in Cheryala Block, Janagam taluk and Manukota taluk of Warangal District ?

The Minister for Health and Medical (Sri P. V. Narasimha Rao) ·—No, Sir.

SHORT NOTICE QUESTION POSTPONED FROM 29-6-1967

ANDHRA PRADESH PALM GUR CO-OPERATIVE SOCIETY, NIDADAVOLU.

S. No. 140-A :

S. N. Q.No.1484-I·Sri K. Butchirayudu.—Will the hon. Minister for Co-operation be pleased to state :

(a) whether it is a fact that the management of Andhra Pradesh Palm Gur Co-operative Society, Nidadavolu has misappropriated the funds of the Society to the tune of three lakhs rupees and also indulged in several mean activities in connivance with the higher officials, and

(b) if so, the action taken thereon ?

The Minister for Co-operation (Sri K Vijaya Bhaskara Reddy) —(a) No report has been received by Government from any quarter about the alleged misappropriation of funds of the Andhra Pradesh State Palm Gur Co-operative Federation Ltd , Nidadavolu by the management and about the alleged indulgence in several mean activities with the connivance of the higher officials The accounts of Federation were last audited for 1965–66 and it has not revealed any misappropriation of funds

(b) Does not arise

శ్రీ కె బుచ్చిరాయుడు —మంత్రిగారు వారికి యిన్ఫర్మేషను రాలేదని చెప్పినారు కాని యీ సొసైటీ గురించి చాలా అల్లరిగా వున్నదని మనవి చేస్తున్నాను. సొసైటీ గురించి లోకలుగా ఉన్న పేపరులో రెండున్నర లక్షల రూపాయలు కాజేసినట్లు వ్రాశారు పైగా అక్కడ యీ సొసైటీ గురించి చాలా bad గా ప్రజలు చెప్పుకుంటున్నారు. అనేక రకాలుగా సొంతపనులకు అనుభవాలకు ఆనందాలకు ఉపయోగిస్తున్నారని చాలా అల్లరిగా యీ పేపరులో వ్రాశారు. కావాలంటే చదువుతాను వారు అక్కడ డైరెక్టర్సు, ఆఫీసర్సు కలిసి డబ్బు మిస్యూజుచేసి రెండున్నర లక్షలు తినేసినట్లు చెప్పుకుంటున్నారు మంత్రిగారు ఒక ఆఫీసరునువేస్తే తప్పకుండా ప్రూవు చేస్తామని చెబుతున్నాను.

Mr. Speaker .—He is throwing out a challenge.

శ్రీ కె విజయభాస్కర రెడ్డి —అధ్యక్షా, ఇక్కడ ఛాలెంజిచేసే బదులు యింతకుముందు డిపార్టుమెంటుకి చెపితే యెంక్వయిరీ చేసి ఉండేవారము, వారు అటువంటిది చేయలేదు. 1965–66 అక్కౌంట్సుకూడా ఆడిటు అయినవి ఆడిటులో చూసినంత వరకు యేమీ మిస్అప్రోప్రియేషను విషయాలు రాలేదు. ఇంతవరకు కంప్లయింట్సు ప్రభుత్వానికి యివ్వలేదు అటువంటివి దృష్టికి వస్తే ఆటోమాటికుగా చేస్తారు. డిపార్టుమెంటు ఆఫీసరు, డెప్యూటీ రిజిస్ట్రారు, ఒక ఆడిటు ఇన్స్పెక్టరు అక్కడ ఉన్నారు.

శ్రీ కె. బుచ్చిరాయుడు .—అక్కడ ఉండే డిప్యూటీ రిజిస్ట్రారు, శెక్రటరీ, పైఆఫీసరు, డైరెక్టర్సు వీరంతరు కలిసి ధనం తింటూన్నారని ప్రభుత్వ దృష్టికి తెస్తున్నాను. సరియైన చర్య తీసుకుంటారా ?

Mr Speaker —The hon. Member may please send it to him. He is promising to take action.

శ్రీ కె విజయభాస్కరరెడ్డి — ఈ విధముగా ఛాలెంజిచేసి యేమి ప్రయోజనం ? స్పెసిఫిక్కు కేసులు నాదృష్టికి తెచ్చివుంటే చేసేవాడిని.

Mr Speaker :—If he brings it to the notice of the Registrar or the Minister.

Sri K. Vijayabhaskara Reddy :—Yes, sir.

WRITEEN ANSWERS TO QUESTIONS

ALL INDIA RADIO, HYDERABAD

213—

* 55 (J) Q —Sri Ch Rajeswara Rao —Will the hon Minister for Information, Public Relations and Labour be pleased to state .

(a) whether it is a fact that the All India Radio, Hyderabad is not connected with All India Radio, New Delhi just like Madras etc., and thereby delaying the news from Andhra Pradesh,

(b) if so, the reasons therefor, and

(c) whether the Government propose to take up the matter with the Government of India and see that the matter is set right mmediately ?

A :—

(a) Hyderabad is as much connected with All India Radio, New Delhi as any other Station like Madras, etc

(b) and (c) Do not arise.

TOURIST WEEK CELEBRATIONS

214—

* 570 Q —Sri A Bhagavantha Rao :—Will the hon. Minister for Information, Public Relations and Labour be pleased to state

(a) whether the Government has finalised the programme for celebrating Tourist week in our State as a participant in International Tourist Year, and,

(b) if so, the particulars of the programme ?

A ·—

(a) The programme is under preparation.

(b) Does not arise.

DISTRICT FAMILY PLANNING OFFICERS

215—

* 58 (I) Q.—Sri P. Sanyasi Rao (Visakhapatnam-2) —Will the hon. Minister for Health and Medical be pleased to state :

(a) whether the District Family Planning Officers and Family Planning Medical Officers have expressed their unwillingness to continue in service unless they are paid an incentive allowance at the rate of Rs. 100 per month; and

(b) the amount of saving to the Government if the said allowance is discontinued ?

(a) No representation was received either from the District Family Planning Officers or from the Medical Officers expressing unwillingness to continue in service unless they are paid an incentive of Rs. 100 per mensem;

(b) Does not arise.

AYURVEDIC EDUCATION

216—

*412 Q — Sri T C Rajan·— Will the hon Minister for Health and Medical be pleased to state

(a) whether Government has taken any decision on the report of the Committee on Ayurvedic Education headed by Sri M P Vyas, Gujrat State, and

(b) if so, what are they ?

A — (a) Yes.

(b) As recommended by the Vyas Committee, a Sudha Ayurveda course of 4 years duration with 6 months House Physicianship has been introduced in the Government Ayurvedic College, Hyderabad, from 1964-65.

LEPROSY CENTRE AT DHOOLPET

217—

*56 (N) Q.— Sarvasri G Sivayya, P Subbaiah — Will the hon. Minister for Health and Medical be pleased to state

(a) whether the Deputy Director of Medical Services paid a surprise visit to the Government Leprosy Subsidiary Centre at Dhool pet, Hyderabad on 4-6-1966 ,

(b) whether the accounts of the said Centre were audited subsequently ;

(c) what are the irregularities found out ; and

(d) what is the action taken thereon?

A:— (a) Yes, Sir,

(b) Yes, Sir

(c) Some financial and other irregularities were detected.

(d) The matter has been reported to Anti-Corruption Bareau

RENT CONTROL CASES

218—

*57 (J) Q.— Sri A. Madhava Rao;—Will the hon Minister for Municipal Administration be pleased to state :

(a) whether the Government is aware that there are severa thousands of Rent Control cases pending in the Rent Control Court in the twin cities of Hyderabad and Secunderabad, and

(b) whether the Government is aware about the recent Supreme Court's ruling wherein a notice under section 106 of the Transfer of Property Act is essential, which is contrary to the earlier High Court view, in which event the party has to start afresh the entire proceedings and as such whether Government proposes any appropriate remedy for such cases, and

(c) if so, what is the remedy ?

A·— (a) Yes, Sir

(b) The Government are aware of the recent ruling of the supreme Court referred to by the Hon'ble Member The Government do not consider it necessary to take any legislative action to remove the alleged hardship caused to landlords who initiated eviction proceedings under the Andhra Pradesh Buildings (Lease, Rent, & Eviction) Control Act, 1960 without determining the contractual tenancies.

(c) Does not arise.

SLUM CLEARANCE

219—

*865 Q — Sri P. Gunnayya Pathapatnam).— Will the hon Minister for Municipal Administration be pleased to state .

(a) whether any schemes have been prepared for clearance of slum areas in Visakhapatnam Municipality during 1965-66 and 1966-67,

(b) if so, the expenditure incurred in each ward together with the number of houses constructed during that period, and

(c) whether any schemes have been prepared by the Municipality under the Fourth Plan for Slum Clearance?

A — (a) Yes, Sir

(b) As the projects prepared by the municipality have not yet been approved by the Government, no expenditure has been incurred on these.

(c) Yes, Sir

HOUSE FOR SWEEPERS AND SCAVENGERS

220—

*205 Q — Sri T. C Rajan - Will the hon. Minister for Municipal Administration be pleased to state

(a) the number of Municipalities in Chittoor District that have provided houses for Sweepers and Scavengers, so far.

(b) the expenditure incurred thereon ; and

(c) if not, the reasons thereof ?

A -

(a) 4 Municipalities

(1) Chittoor,

(2) Kalahasti,

(3) Madanapalle,

(4) Tirupathi.

(b) From 1962-63 to 1965-66.

	Rs.
(1) Chittoor	15,000
(2) Kalahasti	64,134
(3) Madanapalli	7,450
(4) Tirupathi	12,000

(c) Does not arise.

ANNOUNCEMENT

re. NOMINATION OF MEMBER OF BUSINESS ADVISORY COMMITTEE

Mr. Speaker :–I have to announce to the House the following -

"Under Rule 37 of the Andhra Pradesh Legislative Assembly Rules, I nominate the following Members to the Business Advisory Committee :-

1 Speaker (Chairman)
2 Sri K Brahmananda Reddy, Chief Minister
3 Sri V B. Raju, Minister for Revenue and Civil Supplies.
4 Sri P. V Narasimha Rao, Minister for Health and Medical.
5 Sri Sagi Suryanarayana Raju, Government Chief Whip
6 Sri G. Latchanna
7 Sri S. Vemayya
8 Sri T. Nagi Reddy
9 Sri B. Papi Reddy

Adjurnment Motion

re FORCEFUL COLLETIONS OF ARREARS OF LOANS FROM THE PEASANTS BY THE REVENUE OFFICIALS

Mr. Speaker.—Sri T Nagi Reddy has given notice of the following adjournment motion The notice reads like this :-

"I heredy give notice of my intention to ask for leave to move a motion for the adjournment of the Business of the Assembly under rule 63 of the Andhra Pradesh Legislative Assembly Rules for the purpose of discussing a definite matter of urgent public importance namely–

In the process of forceful collections of arrears of loans from the peasants by the Revenue Officials, illegal methods are being adopted by the Government to terrorise and browbeat the peasants. For example: On 25-6-67 the Tahsilder, Revenue Inspector and the Village Munsiff raided the house– along with a pose of police– of one Sri Dastagiri Sab of P C. Pyapilli village (Uravakonda sub-taluk of Anantapur district). This Dastagiri Sab has been regularly paying his dues. The dues for this year amounting to Rs 100 was paid by him on 26 5-67 Even so, the revenue officials, since Dastagiri Sab was not present in the village on that day, beat his son Pedda Kesanna who requesetd them to give some time. Four Ambar Charkas were confiscated from his House; Padda Kesanna was taken by them in their jeep to the police station, Uravakonda and was severely beaten that night, On the same day, three bags of groundnut kept specially for sowing, was confiscated from Anjaneyulu, Bolleri Hanumanthappa without giving demand notice, without giving even a few days time. This method of confiscation is illegal. Added to illegal arrest and torture in the police station this has created panic in the peasantry

శ్రీ టి నాగిరెడ్డి —ఇంతకుముందుకూడా ఈ విషయాలు యీ ప్రత్యేకమైన విషయంమీద కాకపోయినా, మంత్రివర్యుల దృష్టికి తీసుకురాబడ్డాయి. ఈ కలెక్షన్సు యెట్లా ఉన్నాయంటే 1921 లో ప్రభుత్వంవారు అప్పు యిచ్చారని చెప్పి 1967 లో వాళ్ళదగ్గరకువెళ్ళి యీ అప్పులు తీరుస్తారా, లేకపోతే కాన్ఫిస్కేటు చేస్తామని గ్రామాలలో తిరుగుతున్నారు. 13-10-1921 లో అప్పు యిచ్చారట, ఇప్పుడు 1967 లో జ్ఞాపకం వచ్చినదట. ఆదోని తాలూకాలో రాంపురంలో వచ్చిన సంఘటన. అట్లాగే అసలు లెక్కలు అనేటటువంటివి ప్రభుత్వం దగ్గరలేవు కాబట్టి ప్రపన్నాయపల్లి అనే గ్రామంలో నాగలింగారెడ్డి అనే వ్యక్తి రెగ్యులరుగా పే చేసేవాడు, అడుగకపోయినా ఇచ్చేవాడు. 531 రూపాయలు యివ్వవలసి ఉంటే 562 రూపాయలు చెల్లించాడు. అయినా ప్రభుత్వం వారు డిమాండునోటీసు యివ్వకుండా కాన్ఫిస్కేషను నోటీసు యిచ్చి అతని దగ్గర 21-5-66 వ తేదీన 612 రూపాయలు వసూలు చేశారు ఆశ్చర్యం వారి దగ్గర లెక్కలు లేనని. ఇవన్నీ గవర్నమెంటు నోటీసుకితెస్తే, మంత్రిగారు, కలెక్టరుగారు దానికి ఒక తంతి యిస్తే చాలు యెక్కువ యివ్వవలసిన పనిలేదని చెప్పారు. పై అధికారులు హామీ యిచ్చారు. ఒక తంతి ఇస్తేచాలు అని మంత్రి తిమ్మారెడ్డిగారు బహిరంగంగా అనంతపురంలో ప్రకటించారు. అయినా కూడా వారు కంతులు యిచ్చిన తరువాత వెళ్ళి కాన్ఫిస్కేషను ప్రారంభించి మొదలు పెట్టారు. యెగ్జాంపల్సు కోకొల్లలుగా యివ్వగలనుగాని, యివ్వను. ఎందుకని ప్యాపలిలో కృతిమించి జరిగింది ? యెన్ని కంప్లయింట్సు చేసినా ప్రభుత్వానికి లెక్కలేకపోయి, మంత్రులు చేసే ప్రకటనలకు విలువలేకుండాపోయింది. కాబట్టి ప్రకటనలు చేసినా జరుగుతున్నవి జరుగుతూనే ఉన్నాయి. కలెక్టరుగారు హామీ యిచ్చినా, మంత్రిగారు హామీ యిచ్చినా, ఒక కంతి వసూలు చేయాలని చెప్పినా దానికి విలువలేకుండా పోయింది. జరిగినటువంటి చిన్న చిన్న ఘోరాలు ఆ రోజులలో జరిగినవి ప్రభుత్వ దృష్టికి తీసుకువస్తే దిక్కులేకుండా విచారణ జరగ లేదు. కాబట్టి యీ నాడు జరిగింది. జరిగింది యెట్లా జరిగింది ? యే వ్యక్తిమీదనైతే చర్య తీసుకున్నారో ఆ వ్యక్తి యెప్పుడైనా కంతు కట్టకుండా పోయినాడా ? 27-1-64 తేదీనాడు రు. 100 కట్టాడు. 4-2-65 తేదీన రు 80 కట్టాడు, 26-5-67 తేదీన 100 రూపాయలు కట్టాడు. ఎప్పుడు ఈ సంవత్సరం 5వ నెల 26 తేదీనాడు కటాడు అయినా యింటికి వెళ్ళి డిమాండు నోటీసు లేకుండా కాన్ఫిస్కేటు చేయవలసిన అవసరం యేమి వచ్చింది ? పోనీ పోయారు. మాకు టైము యివ్వండి మహాప్రభో అని అంటే టైము యివ్వడానికి యెందుకు చాతకాలేదు ? ఒకటి మీ దృష్టికి తెస్తున్నాము. అన్ని కేసులలో నూటికి 99 కేసులలో డిమాండు నోటీసు అనేటటువంటిది యివ్వకుండానే కాన్ఫిస్కేషను ప్రొసెసు యిమ్మిడియటుగా అమలుజరిపి గ్రామాలలో భీభత్సం చేయడానికి కారణం ఏమిటి ? ఇటుకలపల్లిలోనైతేనేం, ప్రపన్నాయపల్లిలోనయితేనేం, లేకపోతే మా దృష్టికి వచ్చిన ప్యాపలి గ్రామంలోనైతేనేం,

వరుసపెట్టి అనంతపురం జిల్లా మొత్తంగా అన్ని తాలూకాలలో ఘోరాతి ఘోరంగా జరిగినవి. వెంగళమ్మ చెరువు, పెనుగొండ తాలూకానుంచి యీ ఘోరాలు జరుగుతున్నవి, యేమి దిక్కు అని టి లక్ష్మినారాయణరెడ్డి, యెక్సు యం. ఎల్. ఏ. గారు నాకు ఉత్తరం వ్రాశారు. అసలు విచారించేవాడు లేడా, ఈ విధముగా జరిగిపోతూ ఉంటే ప్రజలకు, రైతులకు రక్షణ లేదా అన్నారు యెందుకంటే విత్తనం వేసుకోవలసిన రోజులు దగ్గరవుతున్నవి, రేవు లేదు మరునాడు విత్తనం వేసుకోవాలి వేరుశనగ కాయలు కాన్ఫిస్కేటు చేస్తున్నారు. దేనికి ? జనవరి నెలలో నిద్రపోయిందా ? ఫిబ్రవరిలో యేమి చేస్తున్నది ? మార్చిలో యెవడికి ఒక నోటీసు ఇవ్వలేదుగా. సడెనుగా గవర్నమెంటుకు జూను, జూలైలో మెళుకవ వచ్చింది అధ్యక్షా, ఇది చాలఘోరము. గ్రామాలలో భీభత్సం జరిగి పోతున్నదనే విషయాన్ని ప్రభుత్వదృష్టికి తీసుకొని రావాలి. ఒక్క జిల్లాలోనే కాదు చాల జిల్లాలలో జరుగుతున్నది ఒక్క పాయింటు వుండాలి కాబట్టి, there must be one specific instance అన్నారు కాబట్టి ఒక instance ఇవ్వగలిగాను. దీని మీద తప్పనిసరిగా 2 గంటలసేపు adjournment motion పైన చర్చకు అవకాశము ఇస్తే రాష్ట్రము మొత్తము మీద జరుగుతున్న ఘోరాలను ఒక్కొక్క సభ్యుడు, బయటపెడితే ఇంతకన్న దుర్మార్గము, అన్యాయము ఏ కాలములోను నా 20 ఏళ్ల రాజకీయ జీవితములోను జరగలేదని తమ ద్వారా ప్రభుత్వదృష్టికి తీసుకొని రావాలి. అందువల్ల దీనిని అంగీకరించి adjournment motion finalise చేస్తారని ఆశిస్తున్నాను.

శ్రీ వి. బి. రాజు :—అసలు ఇది adjournment motion గా admissible అవునా. కాదా ఆవేవిషయము కాకుండా subject matter తీసుకుని ఒకరి తరువాత ఒకరు మాట్లాడితే ఎట్లా ?

మిస్టర్ స్పీకర్ :—Admissible అని చెబుతున్నారు లచ్చన్న గారు.

శ్రీ జి. లచ్చన్న :—Admissible ఎందుకు అవే దానికి additional point మనవి చేస్తున్నాను. ఎలక్షన్సు ఫిబ్రవరి 2 వ తారీఖున అయిపోయినవి. 28 తేదీన సుప్రీమ్ కోర్టు ఆర్డరు జారీచేసినది ఈ చట్టము చెల్లదు ఈ డబ్బుఅంతా తిరిగి రైతులకు వాపసు ఇవ్వాలని ఆర్డరు వేసినది ప్రభుత్వము ఇప్పుడు రైతులకు బాకీవున్నది. సుప్రీమ్ కోర్టు ఆర్డరు ప్రకారముగా రైతులు వారికి రావలసిన డబ్బు ఇవ్వలేదని గవర్నమెంటు సబ్-ట్రెజరీకి వెళ్లి సబ్-ట్రెజరీని జప్తు చేయడానికి రైతులకు అధికారము వుంటే—రైతులకు ఆ అధికారము లేదుఅనుకోండి ప్రభుత్వము ఒక ప్రక్క రైతులకు డబ్బు చెల్లించవలసివుంది. రైతులు loans బాకీ వున్నారు అని వాళ్ల మీద జప్తుచేయడము ఇది నిజముగా అరాచకమైన దృశ్యము. తప్పకుండా ఈ adjournment motion ను allow చేయాలని నా మనవి.

శ్రీ వి. బి. రాజు :—Rule 63 ప్రకారం admit చేయడానికి a definite matter of urgent public impartance కావాలి Loans collection అనేది it is a continuons process. నిన్న మొన్న మొదలైనది కాదు. కొత్త గవర్నమెంటు అధికారములోకి వచ్చిన తరువాత మొదలైనదికాదు అప్పులు తీసుకొన్నవారి సైకాలజీ ఎలా వుంటుంది అంటే తీసుకొనడము వారి వంతు వసూలుచేసుకొనడము యిచ్చిన వారి వంతు అప్పుతీసుకొన్నది ఇవ్వడము అంత సులభముకాదు. ఇవ్వగల శక్తి లేదు. నిజమైన మాట కనుక వసూలు చేసుకొనే బాధ్యత ప్రభుత్వముమీద వున్నది ఈ వసూలు చేసే బాధ్యత సక్రమముగా వుండాలి. అక్రమముగా వుండాలని ప్రభుత్వము కోరదు. ఇది ప్రభుత్వముమీద నిందకాదు. అప్పులు వసూలు చేస్తున్నారు నిజమే. అప్పులు వసూలు చేస్తున్నప్పుడు ఇవ్వలేక పోయినవారికి ఇవ్వడానికి చాల ఇబ్బంది కలుగుతుంది. Individual case ఒక సూచనగా చూపించారు ఈ విధంగా జరుగుతోందని ప్రభుత్వ దృష్టికి తెస్తే ప్రభుత్వము దానిపైన ఎంక్వయిరీచేయడానికి వీలవుతుంది. ఇది అందగానే టెలిఫోను కాల్ కలెక్టరుకు book చేసి ఈ case details ఏమి, ఇట్లా ఎందుకు జరుగుతోంది. దీనిలో చెప్పిన ప్రకారము వున్నదా ఇది నిజమా అది విచారించవలసినదని వెంటనే తెలియచేయడమైనది. It does not refer to a matter which has taken place immediately and which is of public importance Collection of loans is actually a continuous process మొన్న జరిగింది. నిన్న జరిగింది. ఇవాళ జరుగుతున్నది. రేపుకూడజరుగుతుంది.collections చేసేటప్పుడు demand notice లేకుండాపోయి నిర్బంధముగా వచ్చి తలుపులు తీసివేసి, పశువులను తోలుకొని పోయి, వారిఇల్లంతా బీభత్సముచేసి, బజారులో రచ్చాకుపెట్టి బాధపెట్టాలని ప్రభుత్వము ఎప్పుడూ చెప్పదు. ప్రభుత్వము అది వద్దనే చెబుతుంది కాబట్టి ఈ motion admissible కాదు. నాగిరెడ్డిగారు కల విచ్చిన విషయాలు ఏవైతే వున్నవో అవి వెనకనుంచి తీసుకున్న అప్పులు. నిన్ననే ఒక ప్రశ్నకు సమాధానము చెప్పాను. అనంతపురం జిల్లాలో 15 సంవత్సరాలలో 8 సార్లు postpone చేయవలసి వచ్చింది వారుఅన్నట్లుగా వెనుక తీసుకున్న అప్పులు ఇవి. ఏ సంవత్సరానికాసంవత్సరము ప్రభుత్వం వసూలు చేయక పోవడమే తప్పు అని అభిప్రాయపడుతున్నాను. Pressures కు లోను గాకుండా ఎప్పటికప్పుడు వసూలు చేస్తే ఈ బాధ వచ్చేదికాదు.

మిస్టర్ స్పీకర్ :—సక్రమముగా వసూలు చేసేవిషయము గురించి వారు ఏమి చెప్పడములేదు. అక్రమముగా, అన్యాయముగా రైతులను బాధపెట్టి, illegal methods కు resort అయి ఈ విధముగాచేస్తున్నారు అని అన్నారు.

శ్రీ వి. బి. రాజు :—మా నోటీసుకు రావాలికదా.

మిస్టర్ స్పీకర్ :—అక్రమముగా. అన్యాయముగా చేస్తున్నారు స్థానికముగా వున్న అధికారులు చేస్తున్నారు కాబట్టి ఇట్లా జరుగకుండా చూడండి అని నోటీసు యిచ్చారు.

శ్రీ వి. బి. రాజు:—Censure మామీదకదా. ఈ ప్రభుత్వము మీదకదా చిన్న అధికారులు ఏమైన పొరపాట్లు చేస్తే దానికి బాధ్యులు మీరే అనేది ఈ విషయము జరిగిందని ఎప్పుడైన ప్రభుత్వ దృష్టికి తెస్తే ప్రభుత్వం ఎంక్వయిరీ చేయకుండా ఊరుకొంటే దానికి బాధ్యత వహించడానికి మేము తయారుగా

Sri G Latchanna —This is very important point Sir. రైతులకు ప్రభుత్వము బాకీ వున్నప్పుడు రైతులకు ఆ బాకీ తీర్చకుండా గవర్నమెంటుకు ఏదో బాకీలున్నవి అని జప్తు చేయడము తప్పు. ప్రభుత్వము ఇవ్వవలసిన డబ్బు సమస్య పరిష్కారమయ్యేవరకు దీనిని ఆపవలసిన పూచి, బాధ్యత తీసుకొంటుందా లేదా ?

శ్రీ వి. బి. రాజు:— సుప్రీమ్ కోర్టు జడ్జిమెంటులో అప్పులు విషయము ఏమీలేదు. అది పన్నుల విషయము రైతులకు తిరిగి రావలసిన డబ్బు ఏదైతే వున్నదో అది ముందు వసూలు చేసే పన్నుల ద్వారా adjust చేయాలనివుంది కాని ట్రెజరీలో నుంచి డబ్బు తీసుకుని వచ్చి రోజూపోయి రెవెన్యూ మినిష్టరును పంచమని జడ్జిమెంటులో ఎక్కడాలేదు. Adjust చేయమని వున్నది అప్పులు adjust చేయవచ్చునా అని చూశాము. కాని అప్పుల విషయములో అవకాశము లేదని మనవి చేస్తున్నాను. ఇది adjournment motion స్వరూపముగా రావలసినది కాదు. కలెక్టరు నుంచి రిపోర్టు తెప్పించడానికి ప్రయత్నము చేస్తున్నాము. ఈ విషయమును ప్రభుత్వము పరిశీలిస్తుంది ఇటువంటిదే కాదు అనుకోండి. పన్నులు అయితే వసూలు చేయడము లేదు. కేవలము అప్పులు వసూలు చేయడమే ఎక్కడైన పొరపాట్లు జరుగుతూ వుంటే ఆ పొరపాట్లను సవరించడానికి ప్రభుత్వం తయారుగావుంది. ఈ motion admission కు అవకాశము లేదని మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీ జి. లచ్చన్న:—నా పాయింటుకు జవాబురాలేదు. ఇప్పుడు ప్రభుత్వము రైతులకు బాకీ వున్నది. రైతుల బాకీ తీరేంతవరకు రైతుల నుంచి ఏ loans వసూలు చేయకూడదు అనేది.

Sri V. B. Raju:—Sir, this is not a matter contained in the motion.

శ్రీ టి. నాగిరెడ్డి:—ఇది continuous process కొత్తగా జరిగింది కాదు అని మంత్రిగారు చెప్పారు. కాని ఈ collections కు కొన్ని రూల్సు వున్నవి. Demand notice ఇవ్వాలి. నోటీసు యిచ్చిన 15 రోజులకో, 20 రోజులకో "మవ్వు ఇవ్వలేదు కాబట్టి ఇంత టైములో ఇవ్వాలి. లేకపోతే జప్తు చర్యలు తీసుకొంటాము" అని నోటీసు ఇవ్వాలి. తరువాత జప్తుచేసే process అమలు జరపాలి. నేను మంత్రిగారికి చెబుతున్నాను డిమాండు నోటీసు అనేది ఎక్కడైన మాటికి 99 కేసులలో ఇచ్చినట్లుగా ఋజువు చేస్తారా ? మా నోటీసుకు ఎందుకు తీసుకుని రాకూడదు అని మంత్రిగారు అంటారు కాటమయ్య అనే అతను గవర్నమెంటువారు అడగకుండానే డబ్బు చేతికి వచ్చింది. చేతిలో ఎందుకు అని

రు. 3,123లు 2.3 సంవత్సరాల కంతులు చెల్లించారు. అయినా అతనికి ఇంత చెల్లించావు. ఇంత చెల్లించాలి చెల్లించకపోతే జప్తు చేస్తామని నోటీసు యిచ్చారు. 21-5-1967 వ తారీఖున జప్తు నోటీసు యిచ్చారు ఇంత బాకీవున్నావు. అలా ఇవ్వలేదు. మొత్తము రీ వేల రూపాయిలు ఆ నోటిసులో చూపించి ఈ మొత్తాన్ని చెల్లించక పోతే జప్తు చేస్తామని నోటీసు యిచ్చారు. ఇదేమి పద్ధతి. ఆయన ప్రతి సంవత్సరము చెల్లిస్తూ వస్తున్నారు. ఆ రైతుకు లెఖ్ఖలు లేవు రు. 531 లకు బదులు రు. 562లు చెల్లిస్తే మరల జప్తునోటీసు యిచ్చి జప్తుచేస్తారా ఇది ఒక పద్ధతా ? ప్రభుత్వము దగ్గర లెఖ్ఖలు లేకపోతే ఎట్లా ? ఇవన్నీ ప్రభుత్వ దృష్టికి తీసుకుని వచ్చాము వందలు కొలది వున్నవి. కాని లెఖ్ఖ చేయలేదు. మంత్రి తిమ్మారెడ్డిగారికి ఒక్కరు కాదు జిల్లాలోని ముఖ్యమైన వారందరు చెప్పారు కాంగ్రెసు వారితో సలహా చెప్పారు. అక్కడే వారి ఎదురుగా ఒక్క కంతు కట్టుమని తిమ్మారెడ్డిగారు చెప్పారు కట్టిన వారిని పోలీసు వారు అరెస్టు చేశారు. ఏ చట్టము ప్రకారము పోలీసు వారు అరెస్టు చేశారు. ఏ చట్టము ప్రకారము రైతులను తన్నించారు. చట్టము లేదా ప్రభుత్వానికి? చట్ట వ్యతిరేకమైన పనులేనా ప్రభుత్వము చేయవలసినది.

శ్రీ వి. బి. రాజు :—ఈ విధముగా ఒకేసారి మున్ముందు ఇది జరిగింది, అది జరిగింది అని అడుగుతూవుంటే దానికి ఏమి సమాధానము చెప్పాలి. ఇది నా private affair కాదు వారి private affair కాదు. Government is an intitution of a State ఒక పద్ధతి. ఒక క్రమమువుంది. శాసనానికి విరుద్ధముగా చేస్తున్నారనే విషయము తీసుకొని వచ్చినప్పుడు ప్రభుత్వము దానిని పరిశీలించకపోతే, ప్రభుత్వాన్ని అనవచ్చు తిమ్మారెడ్డిగారు చెప్పారని అన్నారు. నాతో కూడా చెప్పారు కాబినెట్ లో చెప్పారు. బావుల సంగతేవచ్చినది అనుకోండి. బావుల విషయము వచ్చినపుడు extension ఇవ్వాలని తక్కావీలోన్ల విషయములో ప్రభుత్వము నిర్ణయము తీసుకొన్నది. ఇవాలా ప్రకటించాను అనుకొంటాను. తక్కావి లోన్ల విషయములో బావుల విషయములో బాధ పెట్టరు. యిది ఒక్కటే కాదు. ఇండస్ట్రీస్ కు అప్పు తీసుకొన్నారు. తీసుకొన్న తరువాత తిరిగి ఇచ్చే పద్ధతి మన దగ్గర లేదు.

శ్రీ టి. నాగిరెడ్డి:— ఇచ్చిన వారి సంగతి చేను చెబుతున్నాను.

శ్రీ వి. బి. రాజు:—Penal interest విషయములో time కూడా extend చేశాము. ఫలానా తేదీలోగా చెల్లిస్తే సగము penal interest కొట్టివేస్తాము అని చెప్పడము జరిగింది. ఆ ప్రకారంగా అయినా వసూలు చేస్తామని ఎక్కడైన ఏ అధికారి అయినా పొరపాటు చేస్తే, ఎంక్వయిరీచేసి దానిని [illegible] ప్రయత్నము చేస్తాము. ఇది కూడ పునః పరిశీలన చేస్తాము. [illegible] లేనే పత్రికల ద్వారా [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. ప్రభుత్వము పర్యాలోచన చేయవలసిన అవసరము ఏర్పడినది. నాకు [illegible] [illegible]

అనడము లేదు దీ ని ని adjourment motion స్వరూపములో తీసుకువచ్చి ఈ House యొక్క విలువగల సమయమును తీసుకొనడము విషయములో నేను అభ్యంతరము పెడుతున్నాను. ఈ విషయము ప్రభుత్వము దృష్టిలోకి తీసుక ని పరిశీలన చేస్తుంది.

శ్రీ టి నాగిరెడ్డి·— 1921 సంవత్సరలో ఇచ్చిన అప్పులను 1967 వ సంవత్సరంలో వసూలు చేయడం ఏమిటండీ ?

Mr Speaker — I am not allowing any further discussion. I will give my ruling tomorrow

శ్రీ టి నాగిరెడ్డి — అధ్యక్షా, వారం రోజులు టైము ఇవ్వండి, పది రోజులు ఇవ్వండి. వారికి ఎంత టైమ్ కావాలంటే అంత ఇవ్వండి కాని తరువాత దీని గురించి చర్చించ డానికి రెండు గంటలు అవకాశం ఇవ్వండి.

CALLING ATTENTION TO MATTERS OF URGENT PUBLIC IMPORTANCE

re · INJUSTICE BEING DONE DUE TO RETRENCHMENT OF THE CHILDREN OF POOR RYOTS OF TELANGANA AND THE RECRUITMENT OF NEW CANDIDATES IN PALWANCHA POWER HOUSE

Mr. Speaker —There are four items under Rule 74. The first motion is in the name of Sri Pitchaiah, he is not in the House The Chief Minister will read the statement- that is regarding the injustice being done due to retrenchment of the children of poor ryots etc.

Sri K. Brahmananda Reddy :—The Chief Engineer, Electricity Projects, who was consulted has stated as detailed below The retrenchment of staff is taking place on Kothagudem Thermal Project of the staff employed by the companies as the works under the project are nearing completion and the companies are gradually winding up their activities. Similarly, staff employed on the construction by the department are also being retrenched to the extent necessary consequent on the works nearing completion The employment of the staff on the construction works is only connected with the children of the owners whose lands have been acquired for the project Recruitment of skilled workers etc for the Operation Branch is being done according to the regulations of qualifications and experience prescribed.

శ్రీ జి. లచ్చన్న .—పవర్ సప్లయి సైడ్ రిక్రూట్‌మెంట్ జరిగింది. రిట్రెంచ్ అయినవారిలో సూట్టబుల్ క్వాలిఫికేషన్ గలవారు లేరా, వుంటే వారి గురించి కన్సిడర్ చేస్తారా ?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :—మాకు ఇన్ఫర్మేషన్ పాస్ ఆన్ చేస్తే ఎలక్ట్రిసిటీ బోర్డుకు పంపిస్తాము.

re. ALLEGED HARASSMENT, THREATS AND LOOT OF THE POOR SCHEDULED CASTES OF KOTANANDARU VILLAGE, TUNI TALUK, EAST GODAVARI DISTRICT

శ్రీ బి వి రమణయ్య (అల్లవరం) — అధ్యక్షా, సభ దృష్టికి హృదయ విదారకమైన సంఘటనొకటి తీసుకురాదలచాను. తూర్పు గోదావరి జిల్లా తుని తాలూకాలోని కోటనందూరు గ్రామానికి సంబంధించిన దాదాపు 60,70 షెడ్యూల్ కులాల కుటుంబాలు అక్కడ స్థానికంగా జరుగుతున్న దోపిడి, దురన్యాయ, దౌర్జన్యాలకు గురిఅయి రక్షణ లేక చెట్టుకొకరు, పుట్టకొకరుగా మరొక ప్రాంతాలకు వెళ్ళారు. మొన్న జరిగిన జనరల్ ఎన్నికలలో కోటనందూరు తుని నియోజకవర్గానికి సంబంధించింది. అక్కడ వుండే నక్కల సత్యం అనే హరిజనుడు అక్కడ నాయకుడుగా వుండి కాజా జనార్థనరావు అనే పి. ఎస్. పి. అభ్యర్థిని బలపర్చడంతో అక్కడ కక్షలు, ఆవేశాలూ పెరిగాయి. ప్రక్కనే వున్న పాయికిరావుపేట నియోజకవర్గం నుండి రిపబ్లికన్ పార్టీ అభ్యర్థిగా నక్కల సత్యంగారు పోటీ చేయడం జరిగింది. జనరల్ ఎన్నికలు ఫిబ్రవరి 21 వ తేదీని అయ్యాయి. 23 వ తేదీకి ఫలితాలు తెలిసాయి. 23 వ తేదీన నక్కల సత్యం మరొకరి ఇల్లు తగల పెట్టారని అతనిపై కేసు పెట్టారు అది ఆ స్టేజిలో వుంది కనుక దానిగురించి నేను ప్రస్తావించను. ఫిబ్రవరి 27 వ తేదీ ప్రాసెక్యూషను పిటిషన్ పెట్టుకొన్నాడు. మార్చి, ఏప్రెల్, మే నెలల్లో అనేక టెలిగ్రాములు, పిటిషన్స్ ఎస్.పి గారికి, ఐ జి. గారికి, ముఖ్యమంత్రిగారికి పంపడం జరిగింది. రీసెంట్ ఇన్సిడెంట్ గత 8 వ తేదీ రాత్రి ఎనిమిదిన్నర గంటలకు అక్కడ హరిజనుల ఇండ్ల మీద లారి లోడ్ ఆఫ్ స్టోన్స్ తీసుకువచ్చి రువ్వడం, ఇండ్లను లూటి చేయడం కొట్టటం వంటి సంఘటనలు జరిగాయి. పోలీసు వారికి పిటిషన్స్ ఇవ్వడం జరిగింది. నేను స్వయంగా గత 13 వ తేది ముఖ్యమంత్రిగారికి, టెలిగ్రామ్ ఇచ్చాను. ఐ. జి., ఎస్ పి, కాకినాడ, డిస్ట్రిక్ట్ కలెక్టర్, అమలాపురం క్యాంప్‌లో వుంటే వారిని 14 వ తేది స్వయంగా కలిశాను. పోలీసు వారు శాంతి భద్రతలు దృష్టిలో పెట్టుకొని ఏమీ చేయడంలేదని. చెప్పాను. ఇది ముఖ్యంగా సమాజంలో బలహీనమైన వర్గానికి, నిమ్నజాతులకు సంబంధించిన విషయం. దీనిపై ప్రభుత్వం ఉదాసీనభావం చూపకుండా నిశ్చితమైన ఉత్తర్వులు ఇచ్చి వారికి రక్షణ కల్పించకపోతే వారిని ఆదుకొనేవారే లేరు. స్థానికంగా అక్కడి ఎస్. ఐ ఇన్స్పెక్టర్ అక్కడివారితో లాలూచి అవుతున్నారని తెలుస్తోంది. వారిని అక్కడ్నుంచి ట్రాన్స్‌ఫర్ చేయించి సి. ఐ. డి. [illegible] బ్రాంచి ద్వారా నిష్పక్షపాతంగా విచారణ చేయించి ఆ ప్రాంతంలోని [illegible] ప్రజలకు రక్షణ కల్పించి చెట్టుకొకరు పుట్టకొకరుగా వెళ్ళిన వారిని [illegible] వారి వారి ఇండ్లలో కాపురం చేసుకొనే అవకాశం [illegible] కోరుతున్నాను.

శ్రీ కె. బ్రహ్మానంద రెడ్డి — [illegible]

సెషన్స్‌కు కమిట్ చేశారు వారి కుటుంబంతో సహా పాయికారావు పేట వారి ఫాదర్ ఇన్‌లా దగ్గరకు వెళ్ళారు. అక్కడుంటే హరిజనులు, అదర్స్ చాలామంది ఆయనకు వ్యతిరేకంగా వున్నారు. అందుకుగాను వత్తిడి పై వదలి పెట్టవలసివచ్చిందిగా కన్పిస్తున్నారు అక్కడ లోకల్ పాపులేషన్ హరిజనులు, ఇతరులు ఆయనకు వ్యతిరేకంగా వున్నారు సత్యంగారు, వారి అన్నదమ్ములు ఎవరూ లేదు. 60 families have left the village out of fear అన్నది నిజం కాదు. టెలిగ్రామ్స్ అందు పిటిషన్స్ సిట్యుయేషన్ ఎగ్జాగిరేట్ చేస్తూ అప్పాయింట్స్ పైన యాక్షన్ తీసుకోటానికి కంపెల్ చేసే మాదిరిగా పంపిస్తున్నారు. గ్రామంలో సిట్యుయేషన్ కామ్‌లీగా వుంది. సత్యంగారికి కాని, బంధువులకు కాని, అపాయంలేదు. లూటింగ్ లేదు. షెడ్యూల్డ్ కాస్ట్ కాపురాలకు అపాయం అనే క్వశ్చన్ ఎరైజ్ కాదు.

re : FIRE ACCIDENT IN THE MUDINEPALLI CONSTITUENCY AND THE NEED TO GIVE RELIEF TO THE VICTIMS

(శ్రీ) కె. రామనాథం (ముదినేపల్లి) — అధ్యక్షా! గత సంవత్సరం మన రాష్ట్రంలో అగ్ని ప్రమాదాలు జరగడం, పల్లెలలో వున్న బీద ప్రజానీకం అంతా తమ ప్రాణాలు గుప్పెట్లో పెట్టుకొని గడపడం జరిగింది ఈ ప్రమాదాలు [illegible] బీద ప్రజలు నివశించే పూరిపాకలకె సంభవిస్తున్నది. ఈ సభలో [illegible] అగ్నిప్రమాదాల గూర్చి ప్రస్తావించడం జరిగింది. కనుక ఎక్కువ సమయం [illegible] తీసుకోను. కాని ప్రభుత్వ దృష్టికి కొన్ని ముఖ్యవిషయాలు తీసుకురావలసి వుంది. గత [illegible] నెలలో నా నియోజకవర్గంలోని మూడు గ్రామాలలో [illegible] ఇండ్లు అగ్నికి ఆహుతి కావడం జరిగింది ప్రభుత్వం వారికి రిలీఫ్ ఏర్పాట్లు చేయడం జరిగింది. కాని వున్న రూల్స్ చాలా కాలం క్రితం చేయబడినవి కావడంవల్ల వారికి కావలసిన రిలీఫ్ పూర్తిగా అందకపోవడం జరుగుతున్నది. [illegible] కావలసిన సహాయం లభించడంలేదు రెండు పాకలు వుంటే [illegible] రూల్స్ ప్రకారం ఒక పాకకే వారు సహాయం చేస్తున్నారు. అద్దెకు [illegible] వారికి పూర్తిగా సహాయం లేకుండా వుంటోంది అనేక గ్రామాలలో [illegible] సర్వస్వం కోల్పోయినవారికి ఏమాత్రం సహాయం [illegible]. [illegible] rules ప్రకారం 80, 90 రూ॥ లకు మించి యిచ్చే అధికారం [illegible] ప్రభుత్వం దగ్గరనుంచి సక్రమమైన కాలంలో రా[illegible] పోవడం వల్ల [illegible] పడుతున్నారు. ఈ రోజు ధరలనుబట్టి వారికి సహాయం [illegible]. వారు [illegible] కొనుక్కోవడానికికూడా సరిపోదు. కనుక ప్రభుత్వంవారు ఆ rules revise చేసి ఎక్కువ మొత్తాన్ని యిచ్చేలాగున ఏర్పాటు చెయ్యాలని కోరుతున్నాము. పోయిన ప్రతి పాకకుకూడా రాజకీయ [illegible] లేకుండా ప్రతివారికి సహాయం యివ్వాలి. [illegible] [illegible] [illegible] చేస్తున్నారు. [illegible] [illegible] వస్తోంది. [illegible] [illegible] తీసుకొని అనేక మంది [illegible] [illegible] [illegible]

కుండా చేస్తున్నటువంటి విధానం జరుగుతోంది. ఏదైనా వారికి ఆస్తి వుంటే ప్రభుత్వం యిచ్చేటటువంటి 50, 100 రూ॥ లు కావాలని తీసుకోరు. కనుక ప్రతివారికి సహాయం అందేటట్లు ప్రభుత్వమువారు ఆలోచనచేస్తే ఉపయోగంగా వుంటుందని ప్రభుత్వం దృష్టికి తీసుకు వస్తున్నాను.

శ్రీ వి. బి. రాజు.— అధ్యక్షా ! దగ్గుమిల్లి గ్రామంలో 3-5-67 న 24 ఇళ్లు నిప్పంటుకొని పాడైపోయినాయి. 234 బస్తాల వడ్లుకూడా నాశనమైపోయినాయి—ఆస్తి నష్టం మొత్తం 80 వేల 404 రూపాయలు అని అంచనా వేయబడింది. ఆ గ్రామంలో వెంటనే 540 రూ॥ లు 18 కుటుంబాలకు సహాయం యివ్వబడింది.

హరిజనవాడ — రామాపురంలో 43 యిళ్ళు కాలిపోయాయి 120 బస్తాల వడ్లుకూడా దగ్ధమైపోయాయి దాదాపు 20 వేల రూ॥ల ఆస్తి నష్టం జరిగింది. 1,050 రూ॥లు 37 కుటుంబాలకు సహాయం యివ్వబడింది.

కూరాడ గ్రామంలో 27-5-67 న 1754 యిళ్లు 108 బస్తాల ధాన్యం కాలిపోయింది. 70 వేల రూ॥ లకు పైగా ఆస్తి నష్టం అయింది. అక్కడ 840 రూ॥లు సహాయం చెయ్యబడింది.

ఈ విధంగా ఈ విపత్తు జరిగింది. పేదవాళ్ళు ఆస్తులు వున్నవాళ్ళు వుండి వుంటారు. ఈ సభలో మనవిచేసేది ప్రభుత్వందగ్గర ధనం సంగతి మీకు తెలుసును. అందువల్ల ప్రధానమంత్రిని కోరడం జరిగింది. ముఖ్యమంత్రిగారు చెప్పినారు ప్రధానమంత్రిగారు ఒక లక్ష రూపాయలు పంపించారని. అక్కడక్కడ నష్టం కల్గింది. విపత్తు జరిగినచోట Collectors కు డబ్బు పంపించడం జరిగిందని మనవి చేస్తున్నాను.

re :— Satyhgraha by Sri P. Venkataratnam for the settlement of problems of Hand-loom Weavers.

శ్రీ జి అచ్చన్న :— అధ్యక్షా. శ్రీ వెంకటరత్నంగారు గతనెల 17వ తేదీనుంచి మన శాసనసభ గేటుదగ్గర నిరసన వ్రతం చేస్తున్నటువంటి విషయం తమకు తెలుసు. ఇందులో చిత్రం ఏమంటే—ప్రభుత్వం మాకు తెలియదు, నోటీసు యివ్వలేదు అని సమాధానం వారు చెప్పడం చిత్రంగా వుంది. శ్రీ వెంకటరత్నంగారు గవర్నమెంటుకు నోటీసు పంపించారు. పంపించి [illegible] నిరసన వ్రతం ప్రారంభించారు. ఫలానా తేదీనుంచి ప్రారంభిస్తున్నామని [illegible] నోటీసు యిచ్చారు. అందులో స్పష్టంగా— కేంద్ర ప్రభుత్వమునుండి, తాము తీసుకున్న చేనేత సహకార సంఘాలకు యివ్వవలసిన 66 లక్షల రూ॥ల రిబేటు రాష్ట్ర ప్రభుత్వం చెల్లించాలని ఒక షరతు. రెండవది. చేనేత పరిశ్రమలో మరమగ్గాలద్వారా కలిగే నిరుద్యోగం దృష్ట్యా 13,400 మరమగ్గాలు [illegible] విరమించాలని. మూడవ షరతు రిబేటు [illegible] ప్రత్యే

మ్నాయ పథకం అమలు పరిచే పర్యంతం రిబేటు పథకాన్ని కొనసాగించాలని. చేనేత సహకార సంఘాలు బ్యాంకులలో దాచుకునే రిజర్వు నిధులనుంచి కనీసం 50% పొంది చేనేత సహకారసంఘాలు తమకార్యకలాపాలు నిర్వర్తించుకొనుటకు సంకల్పించాలనేది నాల్గవ షరతు. మాజీ గీత పరిశ్రామికుల విషయంలో వలెనే చేనేత పరిశ్రమ విషయమును ఒక పరిశీలక సంఘాన్ని నియమించాలనేది అయిదవ షరతు. చేనేత వస్త్రాలపై రాష్ట్ర ప్రభుత్వం విధిస్తున్న ఒక్క రూ॥ కు 3 పైసలు అమ్మకం పన్నును రద్దుపరచి మిల్లు ధోవతులు చీరల నుంచి వచ్చే తుంపులపై అమ్మకంపన్ను వేయడంద్వారా లోటు భర్తీ చేసుకోవాలనేది ఆరవ షరతు.

ఈ ఆరు షరతులు ప్రభుత్వానికి పంపిన నోటీసులో వున్నాయి. అది మాకు తెలియదు, మాకు చెపితే ఆలోచిస్తాం అని సమాధానం చెపితే యిది ప్రభుత్వ ఉదాసీనత, నిర్లక్ష్యాన్ని మాత్రమే తెలియజేస్తుంది మొన్న ఆదివారం సాయంత్రం యిద్దరు కానిస్టేబుల్సు, ఒక S. I C I D Constables వారు వచ్చి వ్యానులో ఎక్కించుకొని ఆస్పత్రిలో చేర్పించారు రాత్రికివెళ్ళి నేను చూచి వచ్చాను, 104 డిగ్రీల జ్వరంతో వడి వున్నారు ఆయనకు ఇంజక్షన్సు యివ్వగా— వారు నిరాకరించారు ఆయనను dupe చేసి మందు అని గ్లూకోజు యింజక్షన్ యిచ్చారు. దాన్ని వారు నోట్లో పెట్టుకొంటే తియ్యగా వుంది అప్పుడు అర్థంచేసుకొని తీసివెయ్యకపోతే పారవేస్తానని కేకలు వెయ్యడం remove చెయ్యడం జరిగింది. ఆస్పత్రిలో నిరాహార దీక్షలో వున్నారు ప్రభుత్వ శాసనసభ ద్వారందగ్గర నిరసన వ్రతం చేస్తున్న వ్యక్తిని పోలీసులు ఎత్తుకుపోవడం తెలియదని చెప్పడం— పోలీసువారు ప్రభుత్వంయొక్క నిర్వాహకులు— వారు అంత నిర్లక్ష్యంలో వుంటున్నారా లేక చెప్పినా చెప్పనట్లుగా వుందామనే దృష్టి ప్రభుత్వపెత్తందార్లలో అయినా వుండాలి రెండింటిలో ఏదైనా? శాసనసభ్యులకుగాని చెప్పకుండా చేశారనేటటువంటిది ఇదివరకు జరిగి వుండలేదు. జరిగిన సంఘటనలనుబట్టి, వాదాలనుబట్టి మనం అర్థంచేసుకున్నంత వరకు తప్పకుండా చెప్పి చేసి వుంటారని నా నమ్మకం ఈ రిబేటుకు సంబంధించిన విచిత్రమైన పరిస్థితి ఏమిటంటే, కేంద్ర ప్రభుత్వం దగ్గరనుంచి డబ్బు తెచ్చి, [illegible] రద్దు చేస్తున్నాం అని చెప్పడం ఘోరమైన పరిస్థితి రిబేటు చెల్లిస్తామని చెప్పి, తెచ్చిన డబ్బు అయినాసరే చేనేతవారికి వెంటనే యిస్తే బాగుంటుంది. ఈ నిరసన వ్రతం గురించి ఏమైన ప్రభుత్వం హామీ యివ్వాలేదా ఇప్పి [illegible] చేస్తున్నారా ?

శ్రీ [illegible] :— ఇప్పుడు రాష్ట్రంలో చేనేత పరిశ్రమ తీవ్రరూపం దాల్చింది. దానిమీద [illegible] తెలుగా ఆందోళన కనబడుతూంది. ప్రతి జిల్లాలో [illegible] జరుగుతున్నాయి. ఉదాహరణకు గుంటూరు జిల్లాలో రైతుసంఘాలు [illegible] చేనేత సంఘాలు [illegible]

చేనేత కాంగ్రెసులు కానియ్యండి సత్యాగ్రహాలు, ఆందోళనలు చేస్తున్నారు చెయ్యకపోతే ఏంచేస్తారు— లక్షల కుటుంబాలకు తిండిలేక మలమలమాడుతూ 6 నెలలనుంచి పని లేకుండా వుంటే వీటిని ప్రదర్శించడానికి ఒక మహాసభ జరిగింది దానిలో వాటిని రూపొందించారు దాని పరిణామంగా గవర్నమెంటుకు ఒక ultimatum కానియ్యండి memorandum కానివ్వండి పంపించారు పరుచూరి వెంకటరత్నంగారు తరువాత ఇక్కడ నిరసనవ్రతం ప్రారంభించారు ఇందులో రెండు సమస్యలు వున్నాయి అతని ప్రాణానికి సంబంధించి సమస్య ఒకటి ప్రధానమైన రాష్ట్ర వ్యాపితమైనటువంటి చేనేత కార్మికుల దైన్యస్థితి చెప్పతరం కాదు రిలీఫ్ ఇవ్వకుండా వుంటే చాలా నష్టం వస్తుంది. రిబేటు రావాలి. కనీసం రిజర్వు ఫండునుంచి 50% వాడుకోనిస్తే బాగుంటుందని రెండు సంవత్సరాలనుంచి ప్రభుత్వానికి మనవి చేస్తున్నాను. రిజర్వుఫండును రిలీజ్ చేస్తే కొంత సర్దుకోవడానికి వీలు ఉంటుంది ఉత్పత్తి చేయడానికి వీలు ఉంటుంది వారు ఈ విషయమై ఉపవాసం ప్రారంభించారు. శాసనసభ దృష్టికి తీసుకొనివచ్చాము అయినా చర్య తీసుకోలేదు. మా దృష్టికి రాలేదు అంటే, మంత్రిగారి ఇంటికిపోయి చెప్పాలా? ఈ మధ్య పోలీసువారు క్రొత్త పద్ధతిని అనుసరిస్తున్నారు సత్యాగ్రహుల పై ఒత్తిడి చేయడం వారలను తీసుకొని పోవడం జరుగుతోంది. జాతీయ ఉద్యమంలో జరిగినటువంటి ఉపవాసాలనే ప్రభుత్వం గౌరవించకపోతే ఎట్లా? ప్రజల ఇబ్బందులు ప్రభుత్వ దృష్టికి తిసుకొని వచ్చుటకు అది ఒక మార్గము అందుచేత ఈ సమస్య పరిష్కారానికి, వారి ప్రాణం కాపాడడానికి, వెంటనే తగుమార్గాలు వెదికి పరిష్కరించాలని కోరుతున్నాను.

The Minister for Industries (Sri B.V Gurumurty) —Mr. Speaker Sir, Sri Gowthu Latchanna, Sri K Muniswamy, Sri V. Palavelli and Sri Vavilala Gopalakrishnayya have given notice of this and Sri A. Bhagavantha Rao also has given a notice which has not been included That may also beclubbed with this I would like to make a statement in this regard

Sir, on 17th June 1967 one Perchuri Venkatratnam of Repalle, Guntur District was found sitting near the Legislative Assembly declaring that he would offer hunger strike. He was booked under Section 59 C P C in Crime No 89/67 by the Saifabad Police Station He was prosecuted and fined Rs. 5 on 19 6-67 After paying the fine he again came to the Assembly building and started hunger strike from 20-6-67. The problems he has posed, Sir, and Sri Latchanna has made a mention of that in his speech and he has also alleged that sufficient release to industries was stopped and he mentioned mainly the rebate payment to be made to the Co-operative Societies. About the points he has raised for going on strike Sir, they are with us and what Sri Latchanna has just now said holds good. I will deal with the points one by one.

1 Release of Rebate The Government of India make available financial assistance to the State Government for implementation of various handloom development schemes in accordance with the general principles laid down by them and this assistance forms a part of the over all ceiling of the assistance given towards plan schemes for the State as a whole.

For the year 1966-67 the Government released an amount of Rs. 30 29 lakhs exclusively for the rebate scheme out of a total provision of Rs 83 lakhs allotted to Hand-loom Sector Even after this allotment huge backlog arrears were left unpaid towards rebate claims The Government after carefully examining the position considered that it will not be possible to meet the expenditure on rebate scheme, taking into consideration the allocations made to handloom sector The Government have therefore decided to keep in abeyance the rebate scheme from 1-6-67 A provision of Rs 27 54 lakhs has been made in Budget Estimates 1967-68 to meet the arrears claim existing prior to 1-6-67

After this I have consulted the Finance Secretary and also consulted our Chief Minister who have agreed to release half of the budgeted amount which comes to about Rs 14 lakhs by the end of this month. The other half also, Sir, would be released soon after,

2 Introduction of Power Looms –The Government of India have allotted to this State 12,400 powerlooms for installation during the IV Plan period out of about one lakh proposed to be installed in entire country, the during the IV Plan period The decision for installation of powerloos in the country has been taken by the Government of India on the recommendations of Shri Asok Mehta Committee's Report to meet the estimated demand of cloth during the IV Plan period. The Government carefully examined the allocation made by the Government of India and they propose to introduce these powerlooms through co-operatives only.

We have made representations to the Government of India to provide a sufficient pipe line in providing this relief to the handloom weavers directly without putting up within the plan ceiling. We have not received any reply from the Central Goevrnment But it is also proposed that an alternative scheme also should be thought of in the place of the rebate scheme which has been kept in abeyance from 1-6-67. One of the schemes they have thought of and also introduced is Thrift Fund Scheme to the Weavers and it is being implemented in respect of certain societies

Now Sir, another point made out by him and also by the Hon'ble Members here is about the release of the Reserve Fund. The Registrar Co-operative Societies has already issued instructions to permit the withdrawal of investment made by the Weavers Co-operative Societies which have not been advanced loans by Co-operative Central Banks either from their own resources or from Reserve Bank of India finances to the extent of reserve fund investment in the banks.

So, that point has been fully met, Sir.

APPOINTMENT OF A COMMITTEE TO INVESTIGATE INTO THE WORKING OF THE HANDLOOM INDUSTRY

The Government consider that no useful purpose will be served by a Committee and the State Government are extending every help within the finances available

Then the last point is the levy of sales tax on cut pieces The question has been examined and as the problem is posed with difficulties and since the levy is not going to yield substantial revenue, it is not proposed to levy 3% But however, Sir, the Government have decided to reduce the rate of sales-tax levied on cotton yarn from 3% to 2% and it has already come into effect from 1-7-67

These are the answers that I have given Sir and I am sure I have met all the points raised by the Satyagrahi After making a statement, I would like to go and see him and to my information this morning from the Commissioner of Police that he has been administered glucose and he is progressing and to-day he is better than yesterday

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి — ఇండస్ట్రీస్ మంత్రిగారు చెప్పినదానికి అదనంగా రెండు మాటలు చెప్పదలచుకొన్నాను. ఈ సమస్య పెద్దది. ఇది కొన్ని లక్షలమంది చేనేత కార్మికులకు సంబంధించిన సమస్య. రాష్ట్రప్రభుత్వం, శాసన సభ్యులు అంతా సానుభూతితో ఉన్నారు ఇప్పుడు ప్రత్యేకంగా స్లంప్ ఉండడం చేత, sales లేకపోవడంచేత, జనరల్‌గా ప్రజల పర్చేజింగ్ శక్తి పడిపోవడంచేత, ఆర్థిక కారణాలవల్ల, కండిషన్సు improve కావడంలేదు అందుచేతనే పరిస్థితులు బాగాలేవు. ఇప్పుడు మంత్రిగారు చెప్పినట్లుగా, సాధ్యమైనంతవరకు ఎంత వీలు ఉంటే అంతా సహాయం చేస్తున్నాము. ప్రభుత్వం ఎంత కష్టంలో ఉన్నప్పటికి 14 లక్షల రూపాయలు రిలీజ్ చేయాలని నిర్ణయం చేయడం జరిగింది. కాని అర్థంగా, ఈ మాత్రం పనితో ఈ సమస్య పరిష్కారం కాదు. 14 లక్షల రూపాయలు యివ్వండి, యింకో 14 లక్షల రూపాయలు యివ్వండి, దానితో మాత్రం సమస్య పరిష్కారం కాదు, చాలమంది రిబేట్ ఆపుచేయాలి, ఆపుచేసి అంతకంటె fruitful results యిచ్చేటట్లుగా ఆదుకోవాలని చెప్పారు ఆ విషయం అనేకమంది చేనేత కార్మికులే చెబుతున్నారు ఇక introduction of power looms గురించి ఆలోచించడం జరిగింది మహారాష్ట్ర, మదరాసు దీనిని తీసుకొంటున్నది. మనంకూడ తీసుకోకపోతే ఎలా? Can a handloom stand and compete with a power loom అనే సమస్యఉంది. దీనిని గురించి ప్రభుత్వం ఆలోచిస్తున్నది. ఏమిఉన్నా ఈసమస్యలుకొంచెం పెద్దవి. కేవలం మన రాష్ట్రంలో నేకాదు, ప్రక్కన మద్రాసు రాష్ట్రంలోకూడా ఎంతో మంది చేనేత కార్మికులువున్నారు. మైసూరులో కూడా వున్నారు. ఈ మధ్య వారితో నేను మాట్లాడడం కూడా జరిగింది. ఈ సమస్యలు కొంతమంది కలసి కొంతవరకు పరిష్కారం చేసే పద్ధతిని కనిపెడితేనే తప్ప [illegible] సహాయంతో తీరేటటువంటివి కావు.

మంత్రిగారు represent చేస్తున్నారు. ఇతరులు represent చేస్తున్నారు మనకు yarn మీద 3 per cent sales tax వున్నది దానిని ఈ మధ్యనే ప్రభుత్వం 2 per cent కు reduce చేయడానికి నిర్ణయం చేసింది. High Court లో writ petition వుండడం వల్ల ఉత్తర్వులు జారీచేయబడలేదు. ఈ ఒక్క per cent reduce చేసినందువల్ల రాష్ట్రానికి వచ్చే ఆదాయం యీ 10 లక్షలు తగ్గిపోతుంది, అయినప్పటికి weavers కు సహాయం చేయాలనే ఉద్దేశంతో ఈ కార్యక్రమాన్ని తలపెట్టాం. ఏమైనప్పటికి ఏవైతే వెంకటరత్నంగారు raise చేసారో ఆ సమస్యలు సత్యాగ్రహంవల్ల తేలేవి కావు సానుభూతితో ముగ్గురు నలుగురు కలిసి ఆలోచించి ఒక పరిష్కార మార్గాన్ని చూడవలసి వుంటుంది. సత్యాగ్రహంవల్ల ప్రభుత్వ దృష్టికి తీసుకురావాలనేంత వరకు నేను వప్పుకుంటాను. కాని దానిని యింకా ఎక్కువ పొడిగిస్తేవారు ఏ కార్యక్రమం అయితే మనస్సులో పెట్టుకున్నారో దానికి దోహదం చేయవని మనవి చేస్తున్నాను. అందుచేత ఈ fast give up చేయాలని కోరుతున్నాను ఎంతవరకు ఈ ప్రభుత్వం సహాయం చేయడానికి సిద్ధంగా వున్నదని మనవి చేస్తున్నాను. ఇది పెద్ద issue కొన్ని లక్షల మందికి సంబంధించిన సమస్య. ఇప్పుడు వున్నటువంటి పరిస్థితులు కూడా మనకు తెలుసు Cut pieces సంగతి చెప్పారు ప్రగడ కోటయ్యగారు చెప్పింది నిజమే. Natural గా వచ్చే Cut pieces వేరు. యిప్పుడు యింకో విధంగా చేస్తున్నారు Sales Department వారిని పిలిపించి ఆలోచించాను. cut pieces పైన వేస్తే ప్రభుత్వానికి కొంత ఆదాయం వస్తుంది అందుకు తయారుగానే వున్నది కాని ఆ చిన్న item కొరకు legislation తీసుకువస్తే పుణ్యంలేదు పురుషార్థం లేదు. సమయం వచ్చినప్పుడు యింకా కొన్నింటిలో కలిపి తీసుకురావచ్చును మీరు వద్దంటే మానుకోవచ్చు. ఉన్నటువంటి విషయం ఏమంటే యిది చాలా పెద్ద సమస్య, ఒక్క రోజులో పరిష్కారం కాదు. దానికి నా సానుభూతి వున్నది. Industries మంత్రి కొండా లక్ష్మణ బాపూజీగారు అనేకసార్లు cabinet లో కూడా, చెబుతున్నారు. లచ్చన్నగారు చెబుతున్నారు, కోటయ్యగారు చెబుతున్నారు. అందరు చెబుతున్నారు. ఈ విషయంలో భేదాభిప్రాయంలేదు. కేవలం సత్యాగ్రహంవల్ల ఈ సమస్య పరిష్కారం కాదు. మన అందరికి సానుభూతి వున్నది. కనుక వారిని సత్యాగ్రహం విరమించాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ జి. లచ్చన్న :— అధ్యక్షా ! ముఖ్యమంత్రిగారు యిది చాలా పెద్ద సమస్య జాగ్రత్తగా పరిశీలించవలసిన సమస్యగాగుర్తించి మాట్లాడినందుకు సంతోషమే, కాని సుమారు 70 లక్షల రూపాయలు చేనేత సహకార సంఘాలకు rebate గా యివ్వడానికి కేంద్ర ప్రభుత్వం దగ్గరనుంచి రాష్ట్ర ప్రభుత్వం పుచ్చుకున్నది అన్నది నిజమైతే అది చెల్లామణి చేయకుండా మన అవసరాలకు వినియోగించుకుని తరువాత ప్రత్యామ్నాయంగా ఏమి చేద్దాం అనేది ఆలోచిద్దాం అనేది ప్రభుత్వం చేసిన తప్పు అవుతుందా కాదా ? దానికి సమాధానం రాలేదు. కేంద్రము నుంచి rebate గా పుచ్చుకుంటూ rebate క్రింద యివ్వడం కనీస ధర్మం. లేక

పోతే మరో రూపంలో అయినా చేనేత కార్మికులకు చెల్లించడం ధర్మంగాని, దాని గురించి జాగ్రత్తగా ఆలోచిద్దాం, పెద్ద సమస్య అప్పటికినీ కొన్ని వేల కుటుంబాలు తరలిపోతున్నాయి, నశించి పోతున్నాయి కనుక దాని గురించి ఏమైనా చెబుతారా ?

శ్రీ బి వి. గురుమూర్తి — నేను మనవి చేసాను అధ్యక్షా ! దాదాపు రూ 65 లక్షలు arrears వున్నమాట నిజమే. Batk lag పరిస్థితి వచ్చింది. చాలా కాలం నుంచి వస్తున్నది. పోయిన సంవత్సరం కూడా savings ఏమైనా మిగిలితే దానికి యిచ్చాం. ఈ సంవత్సరం సుమారు రూ 28 లక్షలు Budget లో provide చేసాం. సగం ఈ నెలాఖరుకు యిద్దామని అనుకుంటున్నాం. తరువాత మిగతా సగం కూడా యిస్తే budgetary provision పూర్తి అవుతుంది. పైగా savings ఏదైనా వుంటే అది కూడా యిస్తాం కాని మొత్తం రూ. 65 లక్షలు యివ్వడానికి ways and means position బాగాలేదు. అందు చేత ఆ విధంగా abeyance లో పెట్టడం జరిగింది

మిస్టర్ స్పీకర్ :— సెంట్రల్ గవర్నమెంటు వారు 60 లక్షలు యిచ్చారు. Ways and means position అట్లా వుండనీయండి— ఆ యిచ్చినటు [illegible] distribute చేయలేదు ?

Sri K. Brahmananda Reddy :— It is a part of overall central assistance Sir. అది చదివినప్పుడు వినలేదనుకుంటాను. మళ్ళీ చదివి వినిపించండి It is a part of overall Central assistance Sir. Not ear-marrked for any particular item

Sri B V Gurumurthy – I also said Sir, that they should provide a direct feeder to finance the scheme that we have taken up with the Government and they have not replied so far. It is a part of the Central assistance.

శ్రీ వగడ కోటయ్య.— ఇప్పుడు over-all ceilings fix చేసినప్పుడు వివిధ కార్యక్రమాల క్రింద కేంద్ర ప్రభుత్వం target ను fix చేసింది. There are different sectors of the plan Plan ప్రకారం handloom industry కి third five year plan లో Rs 540 lakhs set apart చేసారు. ఆ తరువాత Chinese aggression రావడంవల్ల plan provision ను కోత proun చేసారు. అది 10 to 15 per cent వరకు వుంటుంది. A similar cut might be had with handloom also. కాని అట్లా కాకుండా 540 lakhs handloom sector కు third plan లో provide చేస్తే మన రాష్ట్ర గవర్నమెంటు రూ. 320 లక్షలు మాత్రమే ఖర్చు పెట్టింది. అంటే — there is a gap of 240 lakhs. ఈ 240 gap లో Central Government proune చేసింది కాబట్టి aprouning ప్రకారం handloom industry కూడా 15 per cent అయినదని అనుకున్నప్పటికీ కూడా 5 × 15 = 75 lakhs పోయినప్పటికీ. యింకా మిగిలి

170 లక్షల వరకు ఖర్చు పెట్టినటువంటి ఫలితమే back lag of arrears of thrust అనేది రావడం అందువల్ల ఊరికే ఈ English language ని tourist చేసి సాధారణ ప్రజలకు అర్థం చేసుకోవడానికి వీలులేని, భాషను ప్రయోగించి అది ఏదో over-all ceiling, handloom కు ఏమీ లేదు, మేము యివ్వవలసిన అవసరంలేదు అని చెప్పడం కాదు There is purely a committed expenditure and it is the duty of the Government to reimburse the amount every month But so far ఏదో యిస్తున్నారు తీసుకుంటున్నారు అంటే ఈ arrears ఈరోజు 75 లక్షలకు పోయింది మనం Reserve Bank వారు యిచ్చినటువంటి loans for handloom section Rs 61 lakhs అధ్యక్షా! దాని మీద 9 per cent interest pay చేస్తున్నారు అంటే గవర్నమెంటు రూ 75 లక్షలు యివ్వవలసి వుంటే, Reserve Bank of India యిచ్చినటువంటి 61 లక్షలు Working Capital హరించుకుపోయిందన్నమాట. అంతే కాకుండా మా owned funds కూడా ఈ rebates claims లో వుండి పోయాయి. అయితే ముఖ్యమంత్రిగారు చాలా సానుభూతిగా చెప్పారు సానుభూతికి సహాయానికి సంబంధం లేదు. సహాయం లేనటువంటి సానుభూతి వచనాలవల్ల ప్రయోజనం వుండదు. Power looms వ్యవహారములను, మిగతా వ్యవహారములను Centre తీర్చవలసివుంది. అందువల్ల దయచేసి యివ్వవలసిన డబ్బును ఈ రోజున ఆపద వచ్చింది కాబట్టి, అరాచక శక్తులు ప్రభుత్వాన్ని ప్రతిష్ఠింప చేయడానికి ఏదైనా చేస్తే వారికి మాత్రం దానం యిచ్చినట్లుగా యివ్వడం, వీరి వ్యవహారం వచ్చినప్పుడు ఊరికే సానుభూతి వచనాలు పలకడం వల్ల పని జరగదు అందువల్ల యివ్వవలసిన డబ్బు యిప్పిస్తే పని చేస్తామని మనవి చేస్తున్నాను

Point of Information

Loss of Certain articles in the Salar Jung Museum

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :— అధ్యక్షా! With your permission, Sir. ఈ మధ్య లచ్చన్నగారు సాలార్ జంగ్ మ్యూజియంలో వస్తువులు కొన్ని పోయినాయని చెప్పారు. దాని విషయం మనవి చేస్తాను

The Salarjung Museum is a Government of India Institution set up by an Act of Parliament. It is managed by an autonomous Board on which the Governor of Andhra Pradesh is the Ex-officio Chairman In the beginning of May 1967 during the verification of the exhibits kept in stores, 49 paintings were found missing They are all miniatures, some of which belong to the Moghul and Deccan Schools also Mr Ekzadi who listed them some years ago has valued them at various prices ranging them upto Rs. 100 per painting About 11 of them were insured also for Rs. 1,150. As soon as the loss was discovered, it was reported to Government of India The Chairman also requested the Chief Secretary, Education Secretary, who are the State Government's nominees on the Board to conduct departmental enquiry to assess the loss to which negligence the on the part of the staff was responsible and to suggest means necessary to tighten up security arrangements in future They have submitted their report to the Chairman and an emergency meeting of the Board

has been called on the 6th July 1967 to consider and it is expected suitable action will be taken by the Board which is responsible for the manage ment of the Museum The Chief Secretary and the Education Secretary have also made suggestion for guarding against future loss the Board also will be consuled. Appropriate police action is also being taken to investigate into the matter to take action according to thlaw againstt he persons responsible.

BUSINESS OF THE HOUSE

శ్రీ జె మునుస్వామి — అధ్యక్షా! సత్యవేడు తాలూకాలో దాదాపు 2000 మగ్గాలున్నాయి. ప్రభుత్వం సహాయం చేసే పరిస్థితిలో లేదని తెలిసినది అక్కడున్నటువంటి leadrs. మరికొంతమంది కలసి మద్రాసు రాష్ట్రానికి వెళ్లి పని కల్పించాలని కోరినాము. వారు పని కల్పించారు.

Mr Speaker No discussion please

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య — ఆంధ్ర రాష్ట్రం 1-10-53 న యేర్పడిందా లేక 1-11-56న యేర్పడిందా చెప్పారనే విషయంలో ప్రకటన చేస్తానని చెప్పారు. ఆ విషయం చెప్పగలరా?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి — అక్టోబరు ఒకటవ తేదీన కదా.

ANNUAL FINANCIAL STATEMENT (BUDGET) FOR 1967-68

Voting of Demands for Grants

Item (d) - C in Demand No X V - Miscellanoues Departments - Rs 56,17,500

Items (a) and (b) in Demand No LIV - Capital outlay on Schemes of Government Trading - Rs 19,11,700

శ్రీ ప్రగడ కోటయ్య — మన రాష్ట్రంలో అదనంగా ఆహార ధాన్యాలు పండుతున్నాయనేది అందరూ అంగీకరించిన సత్యం తరువాత మంత్రిగారు కూడా యీ డిమాండును ప్రవేశ పెడుతూ ఒక విషయం చెప్పారు అదేమంటే— Andhra Pradesh is normally surplus in paddy production and the State is reputed to be the granary of the country

(Mr Deputy Speaker in the Chair)

అలా చెప్పినప్పటికీ వాస్తవ పరిస్థితులు యే విధంగా వున్నాయనే విషయం జాగ్రత్తగా పరిశీలన చేయుటకు ప్రయత్నిస్తే కొంత ఘోరంగా వున్నాయి అసలు అదనంగా ఆహార ధాన్యాలు పండించుచున్నప్పటికీ రేషనింగు పెట్టవలసిన ప్రత్యేక పరిస్థితులు యెందుకు యేర్పడినవో ఆలోచించాలి. కేంద్రం దేశం మొత్తంమీద వున్నటువంటి పరిస్థితులను పరిశీలించి అధిక జనాభాగల పట్టణాలలో రేషనింగు ప్రవేశ పెట్టాలని చెప్పింది కాబట్టి హైదరాబాదు, విశాఖపట్టణాలలో అధిక రూపాయలు ఖర్చుచేసి రేషనింగు introduce చేస్తున్నాం. ఈ ఖర్చును ఆంధ్రప్రదేశ్ భరించవలసిన అవసరమున్నదా అని అడుగుతున్నాను. ఆంధ్ర

ప్రదేశ్‌లో అదనంగా ఆహార ధాన్యాలున్నప్పటికీ, యితరుల కివ్వగల శక్తి వున్నప్పటికీ లేవనింగు ప్రవేశపెట్టడం, బస్తీలలోని ప్రయోజనాల కొరకు మన ప్రభుత్వం ఆహార ధాన్యాలను యీ కంట్రోలు వలన రెగ్యులేట్ చేయడం. ఫ్యాక్టరీలపై లెవీ వేయడం, యివి తీసుకుని వచ్చి హైదరాబాదు, విశాఖపట్టణాలలోని ప్రజలకు కంట్రోలు ధరలకు అందజేయుటకు చేసినది కాని గ్రామాల విషయం చూస్తున్నారా అని అడుగుతున్నాను రైతులు కాకుండా వున్న ప్రజలందరకూ ఆహార ధాన్యాలు సక్రమంగా సరఫరా అవుతున్నాయనే అభిప్రాయం ప్రభుత్వమునకు వుండవచ్చు. కాని అది సరికాదని మనవిచేస్తున్నాను. కృష్ణాజిల్లాలో, గుంటూరుజిల్లాలో బాపట్ల తాలూకాలోని చీరాల ప్రాంతంలో గాని మిగతా ప్రాంతాలలోగాని కిలో 1 కి రూ 1-50 పైసలకు అమ్ముతున్నారు. ఇలాంటి దుస్థితి మన రాష్ట్రమునకు పట్టిందంటే—ప్రభుత్వం అవలంబించే విధానమే అందుకు కారణమై వుంటుది తప్ప మన రాష్ట్రంలో ఆహార ధాన్యాలు లేని కారణం వలన కాదు ప్రభుత్వ నివేదికలో Food Corporation of India ను యేర్పాటు చేసి దానిద్వారా procurement చేయిస్తామన్నారు దానికిగాను రాష్ట్రంలో food supplies కమీషనరుగారు ఒకరు, వారిక్రింద పెద్ద పెద్ద తాబేదారులు, జిల్లా సప్లయి ఆఫీసరు, grain purchasing Officers వున్నారు. వారు ప్రతి షెల్లర్ మిల్లుపద్దకూ వెళ్లి మీరు కొన్నదానిలో 60 % procure చేస్తామంటున్నారు. తరువాత Food Corporation వారు తనిఖీచేసి యీ బియ్యాన్ని తీసుకుని లేక వేర్‌హౌసింగ్ కార్పొరేషన్‌లోనో లేకపోతే మరి యితర గోడౌనులలోనో పెట్టడం జరుగుతున్నది. కాని బెజవాడలో కాకినాడలో బియ్యం లేవని, గుంటూరులో లేవని కలెక్టర్లు వ్రాస్తే అక్కడున్నటువంటి Civil Supplies Officer తాఖీదు యిస్తారు. వెంటనే release చేస్తారు F C I, వారు. మనం వారికిప్పించిన ధరకు యిస్తారో లేదో అనే విషయం ఆలోచిస్తే F C I వారు క్వింటాలుకు 10 రూ లు అదనంగా వసూలు చేస్తున్నారు. అది మన దయాదాక్షిణ్యాలపై ఆధారపడివటువంటి సంస్థ. అలా అదనంగా తీసుకొనుటకు కారణమేమిటని అడుగుతున్నాను. అనవసరమైన సంస్థలను సృష్టించి ఆహార సమస్యను క్లిష్టతరం చేయుటకు ప్రయత్నిస్తున్నారు. అంతేకాకుండా దానికోసం లక్షల రూపాయలు ఖర్చు చేయడం జరుగుతున్నది. ఇతర రాష్ట్రాలకు బియ్యం కావలంటే బియ్యం సరఫరా చేయాలంటే—దానిని procure చేయుటకు లక్షల రూపాయలు ఖర్చు చేయడం ఎందుకని నిజంగా కేంద్రానికి బియ్యం సరఫరా చేయవలసివస్తే దానికి కావలసిన procurement charges కేంద్రం భరించాలి. కాని మన staff పెంచి దానిపై ఖర్చులు పెంచి ప్రతిసంవత్సరం 5, 6 లక్షల టన్నులు బియ్యం procure చేసి F.C.I. ద్వారా యిప్పించే ఖర్చులు రాష్ట్రప్రభుత్వం భరించవలసిన అవసరమేమిటి? ఈ విధంగా trade ను control చేయడం ద్వారా పరిస్థితులు చక్కబడగలవనేది సత్యదూరమైన విషయం. రెండు సంవత్సరాలు మనకు చాలా అనుభవముంది. 1964 సం. నుండి అంటే గత దశాబ్ద సమయం నుండి 1962 సంవత్సరం వరకు దేశంలో ఆహారధాన్యాల కంట్రోలు వల్ల యేర్పడిన విష

ఫలితాలు చూసిన తరువాత యే ప్రభుత్వం కూడా ముందుకు రాకపోతే మద్రాసు ముఖ్యమంత్రిగావున్నటువంటి రాజగోపాలచారిగారు ఆవర్శ్యప్రాయంగా కంట్రోళ్లు రద్దుచేశారు వారి యీ ప్రకటనను order గా తీసుకోవాలని చెప్పి food grains కు free movement అవకాశమిస్తున్నాం, free trade allow చేస్తున్నామంటే ఆనాడు మద్రాసు రాష్ట్రంలో వున్నటువంటి ఆంధ్రప్రాంతంలో తిండిలేక చచ్చినవారు లేరు. ఈరోజు గ్రామాలకు వెళ్లినచో కలెక్టరు ఒక order యిస్తారు ఒక Co-oparative Society grain purchasing licence తెచ్చుకుంటే ఒక మిల్లుపై కోటా యిప్పించాలంటే Grain Purchasing Officer గారు permits యిస్తారు. దానిని తీసుకొనివెళ్లితే యిస్తున్నటువంటి మిల్లు యేదైనా వుందా అని అడుగుతున్నాను వారు procurement చేయడంలేదు. కనుక వారంతటవారు కొనుక్కొనుట జరుగుతున్నది అందులో నుండి యివ్వాలంటే ధరలో తేడా వస్తున్నది కనుక ఆ తేడా మీరే యిచ్చుకొంటేగాని ధాన్యం రాదని చెప్పే పరిస్థితి జిల్లాలలో వుందంటే దానికి కారణమేమిటని అడుగుతున్నాను ఈ విషయంలో ఆలోచించుకొంటే బ్రహ్మాండమైన శాఖయనీ ఇది సక్రమంగా సాగిపోతున్నదనీ, ప్రజలలో అసంతృప్తి లేదమకొంటే— అది నిజం కాదు. అసంతృప్తి మాత్రమే కాదు. అరాచక శక్తులు యీ అసంతృప్తిని ఉపయోగించుకొనే పరిస్థితి యేర్పడుతుందని హెచ్చరిక చేస్తున్నాను ఈరోజు రాష్ట్రంలో వున్న చేనేత పారిశ్రామికులు వృత్తిపోయిన దానికితోడు తిండిగింజలు లేక అనేక యిబ్బందలు పడుతున్నారు గ్రామాలలో భూములు లేనటువంటి వారు, తిండిగింజలు స్వంతంగా సేకరించుకొనలేనివారు లక్షలమంది వున్నారనే విషయం గుర్తుంచుకోవాలని మనవి చేస్తున్నాను ఈ వేళ చాకలి పనిచేసేవారు గాని, మంగలి పనిచేసేవారుగాని, కమ్మరి పనిచేసేవారుగాని, కుమ్మరిపనిచేసే వారుగాని, తట్టలు, బుట్టలు అల్లుకొనేవారుగాని, లేకపోతే మేదర్లుగాని, ఇంకా అలాంటి అనేకమంది కూలి చేసుకొనేవారుగాని, వీరందరికి బియ్యం దొరకడం లేదు అనేటటువంటి విషయాన్ని మీ దృష్టికి తీసుకొని వస్తున్నాను. ఎందుకు మనము ఈ procurement కోసం ఖర్చుపెట్టాలి ఎవరి కోసం, మన ధాన్యం ధరను ఎందుకు పెంచవలసినటువంటి బాధ్యత ఏర్పడుతున్నది. మనకేదో Bengal gram ఇస్తారట! కాని ఏమి ఇచ్చారు ? మంత్రిగారు చెప్పిన రిపోర్టులోనే 10 వేల టన్నులు వారు ఇస్తామని చెప్పారట Food Corporation 2,000 టన్నులు ఇచ్చారట. నాలుగువేల టన్నులైనా ఇప్పించవలసిందిగా అడుగుతున్నారట. ఎందుకు ఇదంతా ? వారిని మనము నిర్బంధన చేసి ఎక్కడ తీసుకురావడానికి మనకు అవకాశమున్నదని నేను అడుగుతున్నాను. మనము 5 లక్షలు టన్నులు బియ్యాన్ని వారికి ఇచ్చి, 10 వేలు టన్నులు మామూలుగా శనిగపప్పులుకూడా తెచ్చుకోడానికి శక్తి లేనటువంటి దుస్థితిలో మనము ఉండిపోయి, Food Corporation వాళ్ల దయాదాక్షిణ్యాలపైన, వారు ఏదో 2 వేలు టన్నులు ఇస్తే మరొక 4 వేలు అయినా ఇస్తే పరిస్థితులు చక్కబడతాయి. ఈ మన రాష్ట్రంలో అని అనుకొంటె పరిస్థితులు చక్కబడవు. Free trade ఉంటె తప్ప ఈ పరిస్థితులు చక్కబడవు. దీనికి ఒక కొత్త సిద్ధాంతం

చెప్పారు. మేము చింతపండు కొనబోతున్నాము, పప్పులు కొనబోతున్నాము, pulses కొనబోతున్నాము, free trading చేయబోతున్నాము అని, ఎప్పుడైనా సరే ప్రభుత్వము వ్యాపారంలో దిగిన తరువాత దాని వెనువెంటనే black market ఉంటుందని, దాని వెనువెంటనే corruption ఉంటుందని, దాని వెనువెంటనే మామూలుగా హాహాకారాలు ఏర్పడుతాయని, దాని వెనువెంటనే అరాచకం ఏర్పడుతుందనే సత్యాన్ని ఇప్పటికైనా, చరిత్రను చూచిన తరువాత కూడా గుర్తించకుండా మేము చింతపండు, పప్పులు, ఉప్పులు కొంటాము, వ్యాపారం చేస్తాము, అంటె వ్యాపారముకాదు, దేశములో ఉన్నటువంటి ప్రజలకు వృత్తులు ఉన్నాయా, వారి వృత్తులలో వారికి సరియైనటువంటి ఆదాయం వస్తున్నదా, ఆ వచ్చినటువంటి ఆదాయాన్ని ఆధారం చేసుకొని వారు ఆహారధాన్యాలు కొనుకొనే పరిస్థితులు ఉన్నాయా, లేదా అనేది ప్రభుత్వము చూడవలెను గాని పప్పులు, ఉప్పులు వ్యాపారం చేయడానికి కాదు ప్రభుత్వము అని నా నిశ్చితమైన అభిప్రాయం అందువల్ల వ్యాపారం చేయడంకోసం కాదు. ఇప్పుడు ఉన్న పరిస్థితులను సర్దుబాటు చేయడంకోసం, free trade చేయండి. ఈవేళ రాష్ట్రాన్ని 15 blocks గా విభజించారు ఈవేళ క్రిష్ణ జిల్లాలో 32 రూపాయలు ధాన్యం అమ్ముతూ ఉంటె గుంటూరు జిల్లాలో సన్నాలు ఈవేళ 47 రూపాయలు ధాన్యం అమ్మవలసివస్తున్నది. ఒక ధాన్యపు మూట అక్కడ నుంచి ఇక్కడికి తెచ్చుకొనేదానికి ఆస్కారం లేకుండగా మీరు చేస్తున్న దాని ఫలితంగా కదా క్రిష్ణా జిల్లాలో 35 రూపాయలు ఉన్న ధాన్యం ఈవేళ గుంటూరు జిల్లాలో 47 రూపాయలు పెట్టి కొనవలసినటువంటి దుర్గతి ఈవేళ ప్రభుత్వము ఏర్పాటు చేసినటువంటి Blocks వల్ల కాదా అని నేను అడుగుతున్నాను. ఈ State surplus state అని, ధాన్యాగారము అని, అన్నపూర్ణ అని చెప్పుకొంటూ, ప్రకటించుకొంటూ, అన్ని రాష్ట్రాలకు మనము ఆహార ధాన్యాలను సరఫరా చేయగలిగినటువంటి పరిస్థితులు ఉన్నాయని చెప్పుకొంటూ మనకు మాత్రం Blocks ను పెట్టి కృత్రిమంగా ఆహారధాన్యం కొరతను సృష్టించి ధనవంతుల దోపిడికి, మిల్లర్ల దోపిడికి, అధికారుల దోపిడికి, దేశములో ఉన్నటువంటి సాధారణమైన ప్రజలందరిని మనము గురి చేస్తున్నాము అంటె ఇది చాలా అన్యాయం, చాలా అక్రమం అని నేను మనవిచేస్తున్నాను. ముఖ్యంగా ఈవేళ ఈ మిల్లులు, హాల్లర్లు ఈ రెండు భేదాలుకూడా చెప్పారు ఇందులో. మిల్లరుతో బియ్యాన్ని ఆడితే 100 బస్తాలు వడ్లు పోస్తే 67 బస్తాలు బియ్యం వస్తుంది. హాల్లరుతో 100 బస్తాలు పోస్తే 55 బస్తాలు వస్తుంది. ఈ హాల్లర్లు అన్నీకూడా ఎక్కడ [illegible] ఉన్నాయి. గ్రామాలలో ఉన్నాయి. ఎవరు ఎందుకు ఈ హాల్లర్లు నడిపిస్తున్నారు. పెద్ద పెద్ద వ్యాపారస్తులు కాదు ఈ హాల్లర్లు నడిపించేవారంతా కూడా. ఈ హాల్లర్లు నడిపించేవానికి మిల్లరుతో పోటీ చేయడం కష్టము. అందువల్ల మిల్లరుతో 100 బస్తాలు వడ్లు పోస్తే, 67 బస్తాలు బియ్యం వస్తున్నప్పుడు, హాల్లరుతో 100 బస్తాలు వడ్లు పోస్తే 55 బస్తాలు బియ్యం మాత్రం వస్తున్నప్పుడు, ఎలా మిల్లరుకు పోటీ చేయగలుగుతాడు. అందువల్ల హాల్లరు ఏవిధంగా ఉపయోగిస్తున్నది అంటె, ఈ producers గా ఉన్నటువంటి

వారు ఒక బస్తా ధాన్యం తీసుకువెళ్లి, 2 బస్తాలు ధాన్యం తీసుకువెళ్లి, అదేదో ఆడించుకొంటె ఆయన కూలి తీసుకొని ఆ బియ్యాన్ని ఆడిస్తే ఈ producers కందరికి కూడా బియ్యం సరఫరా అవుతున్నాయి అంతే తప్ప హాల్లరి షెల్లరుతో పోటీ చేసి వ్యాపారం చేయడానికి సరియైనటువంటి వనరులు లేనప్పుడు, ఈ హాల్లరులను ఏదో బిగించుతాము, దీనిని ఏదో చక్క పెడతాము, అని అక్కడ ఉన్నటువంటి కోటీశ్వరులను ఇక్కడ ఉన్నటువంటి పేదవారిని కలపాలి అనేటటువంటి ప్రయత్నం మామూలుగా చేస్తూ ఉంటె, చిట్టచివరకు పేదవాడు నలిగిపోయి, స్థిరంగా కోటీశ్వరుడు మాత్రం నిలబడతాడు ఇది ప్రభుత్వం యొక్క విధానమా? షెల్లరును బాగా పెంచడంకోసం హాల్లరులను సర్వ విధాలా నెట్టి పారవేయాలి అనేటటువంటిది ప్రభుత్వంయొక్క విధానమా? ఈవేళ ప్రభుత్వము చేస్తున్నది అంతేనా? ఈవేళ sugar factories కు చెరుకు దొరకడంలేదు, మామూలుగా కండసారి units' మీద వేసేటటువంటి ఒక దురదృష్టకరమైనటువంటి విధానం మనము అవలంభించి భారీ పరిశ్రమలన్నిటికి కూడా ఈ కుటీర పరిశ్రమలను, ఈ చిన్న పరిశ్రమలన్నింటినికూడా మామూలుగా దోపిడీకి, exploitation కు మీరు బలిగట్టివేస్తున్నారు. ఈ ప్రభుత్వ విధానం మారకపోతే ఈవేళ ఈ రాష్ట్రంలో ఆహార పరిస్థితులు మాత్రం మారవు అనే విషయాన్ని నేను మనవిచేస్తూ, ఈ సూచనలన్నీ ప్రతిపాదించి free trade introduce చేయాలని, చింతపండు, బెల్లం, పప్పు మాత్రం ప్రభుత్వము కొనకూడదు దానివల్ల చాలా ప్రమాదాలు ఏర్పడుతాయి అనేది మాత్రం నేను ప్రభుత్వానికి నచ్చచెప్పడానికి ప్రయత్నిస్తున్నాను, సెలవు.

శ్రీ ఎన్. రాములు (కెక్కలి) — అధ్యక్షా, గౌరవనీయ రెవెన్యూ శాఖా మాత్యులు ప్రవేశ పెట్టిన ఈ civil supplies demand చూస్తే నిజంగా ఇది civil supplies కాదు, evil supplies అని చెప్పాలి Control ఎప్పుడైతే ఏర్పరచారో, దానికి evil supplies అనేది తప్పని సరిగా వచ్చి తీరుతాయి. ఈ civil supplies demand ను ఇంకొక పేరుతో పిలిస్తే సరిపోతుంది Licence permit quota Raj demand అనే పేరు దీనికి appropriate గా ఉంటుంది. ఎందుకంటె, civil supplies ఎప్పుడైతే మీరు ప్రారంభించారో, తప్పనిసరిగా వాటికి licences ఉండాలి ఈ licences తరువాత permits ఉండాలి, permits తరువాత quotas, ఈ మూడు కూడ ఈ civil supplies demand లో తప్పని సరిగ ఉండితీరాలి అందుచేత ఈ Civil Supplies Department ను, Licence Permit Quota Raj demand అంటె సరిపోతుంది మామూలుగా వికేంద్రీకరణ పరిపాలనలో Panchayat Raj department ఉన్నది. అలాగు నది ఉంట్లో కూడా ప్రజలకు అందుబాటులో అన్నీ supply చేయడానికి గ్రామ ఈ civil supplies అనేది పెట్టారు. కాబట్టి దీనికి ఈ licence permit quota Raj అంటె చాలా సమంజసంగా ఉంటుంది. ఆ విధంగా వ్యవహారం చేస్తే బాగుంటుందని నేను అంటున్నాను నిజంగా ఈ civil supplies అనేది ఎందుకు

వచ్చింది? ఇది నిజంగా ప్రజలను బాగుపరచడానికి ప్రజలకు అన్ని విధాలా తోడ్పడే దానికి ఇవి ఏర్పాటు చేశారా? లేకపోతే మీరంతట మీరే దీనిని సృష్టించారా? నిజంగా ఈ ప్రభుత్వం వారు ఇటు పంచాయితీరాజ్‌ను సృష్టించారు అది ఒక Joint Stock company గా మారి మీది నుంచి క్రింది వరకు ప్రభుత్వ ధనాన్ని పంచిపెట్టుకోడానికి ఏలాగు ఉపయోగపడుతున్నదో అలాగె ఈ civil supplies అనేది సృష్టించి అన్ని విధాలా ప్రజల నుంచి దోచుకోడానికి ఈ department ఉపయోగపడుతుంది ఇవి, ప్రభుత్వానికి ఒకటి కుడిచెయ్యి అయితే, రెండవది ఎడమచెయ్యి ఒకటి ప్రభుత్వ ధనాన్ని పంచిపెడుతూఉంటె, మరొకటి ప్రజల నుంచి ధనాన్ని దోచుకోడానికి సరిపోతుంది. అందుచేత ఇది కావాలనే కాంగ్రెసు ప్రభుత్వం వారు ఇది సామ్యవాద, ప్రజాసామ్య సిద్ధాంతం అనే పేరుతో వారి యొక్క ప్రభుత్వము సుస్థిరంగా ఉండడానికి ఇది సృష్టించారు. ఎందుకంటె, ఈ civil supplies ఎందుకు కావాలి? మన కోటయ్యగారు చెప్పినట్లు మన ఆంధ్రప్రదేశ్‌లో కావలసిన ధాన్యాలు పండుతున్నాయి, మన రాష్ట్రము అన్నపూర్ణ అనిపించుకొంటున్నది అటువంటి ఆంధ్ర ప్రదేశ్‌లో ఎందుకు ఈ civil supplies అనేది ఏర్పాటు అయి ఆఖరుకు ఆంధ్ర ప్రదేశ్‌లో ఉండే ప్రజానీకానికి తిండి కొరతచే బాధపడవలసిన పరిస్థితి ఏర్పడింది మరి గత నెల paper లో చూస్తే మొన్న బెజవాడలో సైతము ఆహారధాన్యానికి కటకట పడుతునాన్నారు అనే వార్తలు చూచినాము అటువంటి పరిస్థితి ఎందుకు వచ్చింది కావాలని ఈ ప్రభుత్వం వారు ఎర్పాటు చేసిన పద్ధతి ఈ ధరలు పెరగడానికి ఈ నాడు ప్రణాళికలు పెట్టినారు ప్రణాళికలు పెట్టినతోడనే inflation వచ్చింది, inflation రావడంతోనె ధరలు పెరిగినాయి. కాబట్టి తప్పనిసరిగా ధరలు అదుపులో తేవాలని, ధరలకు ఒక నిర్ణీతపు రేటు నిర్ణయించారు, ఈ ధరలకు నిర్ణీతపు రేటు నిర్ణయించిన తరురాత ఆ నిర్ణీతపు రేటుకు వస్తువులు దొరకకుండా ఉంటున్నాయి కాబట్టి రవాణ మీద నిర్బంధాలు, నిషేధాలు పెట్టినారు రవాణా మీద నిర్బంధాలు నిషేధాలు పెట్టినప్పటికీ కూడా ప్రజలకు సౌకర్యాలు సమంగా జరగకుండా ఉన్నాయి. ఆ తరువాత నిల్వలు మీద నిషేధాలు పెట్టినారు ఇవన్నీ పెట్టినా కూడా వాటిని మీరు అదుపులో తేలేమని ఈ Civil Supplies Department అని ప్రత్యేకంగా ఒక department ను ఏర్పాటు చేశారు, మీరు కావాలని ఈ Civil Supplies Department పెట్టడానికి ఈ యొక్క పద్ధతులను అవలంబించి ఏర్పాట్లు చేశారు. కాని నిజంగా ప్రజలకు సౌకర్యాలు కలిగించడానికి ఏ మాత్రం కూడా ఇది ఉపయోగపడ లేదు పోనీ మీ వాదన ప్రకారమైన ఈ Civil Supplies Department వల్ల ప్రజలకు అనేక వస్తువులు చౌకదరకు అందజేస్తున్నారా అంటె అది కూడా లేదు. మీకు ఈ నాడు ధరల పట్టికలు కొట్లుమీద వేలాడ గట్టాలని చెప్పారు ఈ ధరల పట్టికలు కొట్లుమీద వేలాడగట్టితే మన పని తీరిపోతుందని అనుకొన్నారు. ఎందుకంటె control పెట్టాము, ఏ వస్తువు ఏ ధరకు అమ్మాలో వర్తకులకు నిర్దేశించాము ఆ ధరల పట్టికను అంగడిలో వేలాడగట్టమని చెప్పాము, కనుక కొనుక్కొనే వారు వెళ్ళి ఏ ధరకు ఆ వర్తకుడు అమ్మవలసింది ఆ పట్టిక ప్రకారం గట్టిగా అడిగి ఆ ధర

ప్రకారం తప్పని సరిగా కొనుక్కొనే పద్ధతిలో మేము ఏర్పాటు చేశాము, కనుక ఎక్కువ ధరకు తీసుకొంటే అది మా తప్పు కాదు, అది ప్రభుత్వానిదే తప్పు అని ఈ విధంగా ప్రజల మీద ఆ తప్పు వేస్తున్నారు అది ఏ విధంగా అవుతుంది? ఈ నాడు ఆ విధంగా జరుగుతోందా? ఎందరికి తక్కువ రేటుకు యివ్వడానికి చర్య తీసుకున్నారు? ఇది ప్రజలను హింసించడానికి కష్టాలు కలిగించడానికి ఉపయోగపడుతుంది. ఎక్కువ ధరలకు అమ్మితే శిక్షిస్తుంటే తక్కువ ధరలకు అమ్మినా శిక్షించిన పరిస్థితులున్నవి గుంటూరునుంచి చిన్న వర్తక సంఘం వారు వచ్చి ముఖ్యమంత్రిగారికి చెప్పారు- రూ. 1-05 లకు అమ్మవలసినా రూ 1-00 కు అమ్మితే శిక్షలు వేస్తున్నారని, ఎక్కువ ధరకు అమ్మితే శిక్షగాని, తక్కువ ధరకు అమ్మితే శిక్ష ఏమిటి. అన్యాయంకాదా అని చెబితే-తక్కువ ధరకు అమ్మినప్పుడు ఎక్కువ ధరకు అమ్మే అవకాశంకూడ ఉంటుంది, కాబట్టి అది తప్పు, శిక్షకు గురిఅవుతాడు-అని వారన్నారు. ఆహార పదార్థములలో కల్తీ కలుపుట నిషేధం. పాలల్లో నీరు కలిపితే చర్య తీసుకోవాలన్నారు. కందిపప్పుకు రంగు వేస్తున్నారని దానివల్ల ఆహారం చెడిపోతుందని శిక్షవిధిస్తున్నారు. కందిపప్పుకు రంగు ఎక్కడ వేస్తున్నారు? అది కాన్పూరులో తయారయి అక్కడ రంగువేసి యిక్కడకు వచ్చినదానికి చిల్లర వర్తకుడు అమ్మితే అది శాంపుల్ తీసుకొని కేసుపెట్టి శిక్షిస్తున్నారంటే యిదేనా ప్రజాస్వామ్యం? ప్రజాపరిపాలన? ఎవరు శిక్షకు బాధ్యులు? Wholesales ను వదిలి సామాన్య చిల్లర వర్తకులను నిర్బంధించడం సమంజసమా! అనేక విధాల ప్రభుత్వం వారు సివిల్ సప్లయిస్ వ్యవహారాల్లో evils అంద జేస్తున్నారుగాని ప్రజలకు ఎటువంటి సౌకర్యాలు చేయడంలేదు మన రాష్ట్రంలో 1965 కన్న 66-67 లో ఎక్కువ పంటలు పండితే మన రాష్ట్రానికి ఎంత అవసరమో అంత ఉంచుకొని మిగిలినవి ఇతరులకు పంపవచ్చునుగాని తనకుమాలిన ధర్మం ఉంటుందా? కేంద్ర ప్రభుత్వానికి ఒకేసారి 5 లక్షల టన్నులు యివ్వడం, యీ సంవత్సరం 7 లక్షలు యిస్తామని, 3 లక్షలు మన అవసరాలకు సేకరిస్తామన్నారు. మన రాష్ట్రానికంతకు ఎంత కావాలో మన అవసరాలు ఖచ్చితంగా తేల్చుకొని మిగిలినది మాత్రమే యితరులకు యివ్వడానికి ప్రయత్నం చేయాలి. ఈ కంట్రోల్సు గురించి గాంధీజీ సెలవిచ్చారు. కంట్రోల్సు అన్నింటికీ అనర్థదాయకమని హరిజన పత్రికలో ప్రచురణ చేశారు ఈ విధంగా కంట్రోల్సువల్ల ఎన్నో అనర్థాలు వస్తున్నవి ఇప్పుడు పంచాయితీరాజ్ ను ఒక గుప్పెట్లోను, సివిల్ సప్లయిస్ శాఖను యింకొక గుప్పెట్లోను పెట్టుకొని ప్రజలను పట్టుకుంటే గదా యీ ప్రభుత్వం నడిచేది, లేకపోతే నడవదు. 1947 లో స్వాతంత్రం వస్తే 58 లో ఉమ్మడి మద్రాసు రాష్ట్రంలో కాంగ్రెసు పరిపాలన నామరూపాలులేకుండపోయి ప్రభుత్వం ఏర్పాటు చేయడానికి అవకాశం లేకుండే పరిస్థితికి దిగజారింది. అటువంటి పరిస్థితిరాకుండ ఉండాలంటే లైసెన్సు-పర్మిట్-కోటా-రాజ్ పద్ధతిన కొన్ని శక్తులను పంచాయితీరాజ్ క్రింద కొన్ని శక్తులను పెట్టుకుంటే ఈ రెండు శక్తుల చేతుల్లోనుంచి సామాన్య మానవుడు బయటకు వెళ్లలేడని. ఎవలూ ఎదిరించలేరనే ఉద్దేశంతో యీ సివిల్ సప్లయిస్ శాఖ ఏర్పాటు చేశాయిగాని

ప్రజలకు సౌకర్యాలు కలుగజేయడానికి కాదని మనవిచేస్తూ నాకు యీ అవకాశం యిచ్చినందుకు అధ్యక్షులకు ధన్యవాదములర్పిస్తూ విరమిస్తున్నాను.

శ్రీ పి. సన్యాసిరావు (విశాఖపట్టణం) — అధ్యక్షా, మన రాష్ట్రములో అన్ని సమస్యలతోబాటు తిండి సమస్య చాల తీవ్రంగా ఉన్నది. అందులో విశాఖపట్టణం, శ్రీకాకుళం జిల్లాలో అలాగే తెలంగాణా ప్రాంతం కొన్ని జిల్లాలో తిండి సమస్య తీవ్రం అవడంవల్లనూ, ధరలను ప్రభుత్వం అదుపులో పెట్టలేకపోవడంవల్లనూ, ప్రజలు అనేక బాధలు పడవలసివస్తోంది అయితే మన రాష్ట్రంలో ఏ విధానం అనుసరిస్తున్నా రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి ద్వంద్వ విధానాలు ఉంటున్నవి. మద్యనిషేధం చూస్తే—అది ఆంధ్రలోనే ఉంది, తెలంగాణాలోలేదు తిండికి సంబంధించిచూస్తే—విశాఖపట్టణం, హైదరాబాదు పట్టణాలలో రేషనింగ్ పెట్టి తక్కినవి non-rationing area క్రింద ఉంచారు. అసలు యీ రేషనింగ్ పెట్టుటకు కారణం ఏమంటే—హైదరాబాదులో, విశాఖ పట్టణంలో పరిశ్రమలు హెచ్చుగా ఉన్నవి కాబట్టి అక్కడ కార్మిక వర్గం తిండి సమస్యమీద ముందుకువచ్చి పోరాడటానికి అవకాశం ఉంటుందనే ఉద్దేశంతో రేషనింగ్ పెట్టారు. మొట్టమొదట మనిషికి యిన్ని గ్రాములు ఆహార ధాన్యాలు యిస్తామని చెప్పడం తరువాత కొరత అనే పేరుతో తగ్గించడం జరుగుతోంది ఒకప్రక్క కొరత అని రేషన్సు తగ్గిస్తున్నారు, ఇంకొకప్రక్క మిల్లర్సువద్ద వందలు వేల బస్తాలు ఉంటున్నా చూస్తూ పట్టుకోనకలేకపోవడం, మిల్లర్సు చెప్పినట్లుగా మన ప్రభుత్వ విధానాలు ఉండటంవల్లనే రేషనింగ్ ఏరియాస్‌లో సరిగా సప్లయి చేయలేకపోతున్నారు ధరలు రోజురోజుకు పెరుగుతూంటే అరికట్టలేక తమకున్న అధికారాలు సక్రమంగా ప్రజలకు ఉపయోగించలేకపోతున్నారు. మంత్రిగారి స్టేటుమెంటులో—There is no doubt that prices are going up from month to month—అని వారే అంగీకరిస్తున్నారు. రోజురోజుకూ ధరలు పెరిగేటప్పుడు ప్రభుత్వం సానుభూతి చూపించడానికి ఈ రకంగా వ్రాస్తోందా ? లేక ధరలు అరికట్టడానికి ప్రభుత్వ యంత్రాంగాన్ని ఉపయోగించి ధరలను అదుపులో పెట్టడానికా అనేదిచూస్తే, అటువంటి దేమీలేకుండా ఒకప్రక్క మిల్ ఓనర్సుతోకలసి ఇంకొక ప్రక్క యిదిగో ధరలను అదుపులో పెట్టుతాము, సివిల్ సప్లయిస్ స్టాఫ్ ఉన్నది, కావలసిన చెక్ పోస్టు ఏర్పాటుచేశాము—అని ప్రజలకు చెప్పడానికి మాత్రమే ఉపయోగపడుతోందని అనుకొంటున్నాను

ఇక యిచ్చే బియ్యం క్వాలిటీ చూస్తే rationing area లో బంగారు తీగలు యిస్తున్నారు. విశాఖ పట్టణంలో యిస్తున్న ఆ క్వాలిటీ బియ్యం తినడం మా ప్రజానీకానికి చాల కష్టముగా ఉన్నది. అవి తిన్న తరువాత కాళ్లు, చేతులు నొప్పులు, యితర రకాల వ్యాధులు వస్తున్నవి నెల రోజుల క్రిందట మంత్రి గారికి అన్ని పార్టీల ఎమ్ ఎల్. ఏస్ కూడి ఒక మెమొరాండం యిచ్చారు. B. T. quality కాకుండ అక్కళ్ళు యితర రకాల బియ్యం యిస్తే మా ప్రజలు తినడానికి అవకాశం ఉంటుందని విజ్ఞప్తి చేశాము. వారు చూస్తామన్నారుగాని ఆచరణలో ఏమీ జరగలేదు, ప్రజల యిబ్బంది అలాగే ఉన్నది.

బంగారుతీగెలు ఎక్కడినుండి సప్లయిఅవుతున్నవి ? మన ఫుడ్ కార్పొరేషన్ ద్వారా సప్లయి చేస్తున్నారు. షావుకార్స్‌కు యీ ఫుడ్ కార్పొరేషన్ వారికి ఏ రకమైన భేధము లేదని నేను అనుకొంటున్నాను. షావుకారు ఒక బస్తా బియ్యం అమ్మటానికి నూటికి 10, 12 రూ లాభం వేసుకొంటాడు. ఫుడ్ కార్పొరేషన్ వారు తరుగుతో కలిపి, వారిలాభంతో కలిపి వారి కష్టంతో కలిపి నూటికి 15 రూ లు వేసుకొంటున్నారు. మరి–ధరలు పెరగవా ? ఇపుడు ఉన్న క్లిష్ట పరిస్థితిలో ప్రభుత్వమే లాభసాటిదృష్టితో ఆలోచించినపుడు ధరలు ఎందుకు పెరగవు ? రెండు నెలల క్రిందట బంగారు తీగెలు 74 పై, 75 పై, ఉండేది. ఈ నాడు 94 పై ల వరకు ఉన్నది. 15 రోజుల క్రిందట యీ బంగారు తీగెలు 101 పై. 102 పై కూడ అమ్మింది. ఒకవైపున ధరలు కంట్రోలు చేస్తామంటున్నారు. ఫుడ్ కార్పొరేషన్ ద్వారా ధరలను అరికట్టి తక్కువకు కొని ప్రజలకు అందిస్తామంటున్నారు. కాని ఫుడ్ కార్పొరేషన్ కూడ అధిక ధరలకు అమ్ముతూ మిల్లు ఓనర్స్‌కు "అయ్యా నేను ధర పెంచుతున్నాను, దీనిని చూచుకొని నీవు 25 పర్సెంటో, 30 పర్సెంటో హెచ్చుచేసి అమ్మవచ్చును, అమ్ముకోండి" అనే టట్లుగా ప్రభుత్వ విధానాలు ఉన్నవి. ఈ ధరలు నిర్ణయించటములో కూడా యీ ఫుడ్ కార్పొరేషన్ ద్వారా జరిగే నిర్ణయాలు ప్రజలకు అందుబాటులో లేకుండా ప్రజలను అనేక కష్టాలకు గురిచేసేటట్లు చాలా నష్టదాయకంగా ఉన్నవి. మన రాష్ట్రంలో మిగులు ప్రాంతాలు ఉన్నవి; తరుగు ప్రాంతాలు ఉన్నవి. బ్రహ్మానంద రెడ్డిగారు ఢిల్లీ వెళ్లినపుడు ఇందిరాగాంధి తదితర మంత్రులు అన్నదాత వచ్చాడు అని అంటున్నారు. నిజమే అన్నదాత అనే పదం ఉపయోగించటం– ఒక బ్రహ్మానంద రెడ్డిగారికే కాదు, మొత్తం ఆంధ్రజాతికి గౌరవనీయమైన విషయము. అన్నదాత అనుకొనే ఆంధ్ర రాష్ట్రంలోనే కొన్ని జిల్లాలలో అన్నం లేకుండా ఉన్న పరిస్థితి ఉన్నప్పుడు బాగా పండిన ప్రాంతాల నుండి తరుగు ప్రాంతాలకు ఆహార పదార్థాలు మళ్ళించటానికి కావలసిన ఏర్పాట్లు ప్రభుత్వం తీసుకోవాలా ? లేదా ? విశాఖ తాలూకాలో యీ నాడు కిలో బియ్యం 1-4-0, 1-5-0 కు కూడ అమ్ముతున్నప్పుడు (కొత్త పంట రాబోతున్నప్పటికీ) యీ ధరల పెరుగుదలను అరికట్టటానికి ప్రభుత్వం తీసుకొన్న చర్యలు ఏమిటి అంటే తూర్పు గోదావరి, విశాఖ, శ్రీకాకుళం జిల్లాలకు కలిపి ఒక జోన్ చేశాము. మీరు ఎక్కడకైనా వెళ్ళి తెచ్చుకోవచ్చును అని చెప్పారు. మేము ఇందులో ఏ జిల్లాకైనా వెళ్ళి బియ్యం తెచ్చుకోవచ్చునుగదా అని అనుకున్నాము. కాని ఎప్పుడైతే ఆ మూడు జిల్లాలకు కలిపి ఒకే జోన్ చేశారో వెంటనే పెద్దపెద్ద వర్తకులు పెద్ద మిల్లు ఓనర్స్ తమ ఇష్టం వచ్చినట్లు స్టాక్ చేసుకొనటానికి అవకాశం కల్పించటం జరిగింది. సామాన్య వర్తకులు సామాన్య ప్రజానీకం ఇతర ప్రాంతాలకు వెళ్ళి కొనుక్కోటానికి ఏ విధమైన అవకాశం లేకుండా పోయింది. దానివల్ల ప్రజలు లాభం పొందలేకుండా పోయారు. మిల్లు ఓనర్స్, పెద్ద వర్తకులు తమ ఇష్టం వచ్చినట్లు స్టాక్ నిలువచేసుకొనటానికి, ధరలు పెంచుకోవటానికి అవకాశం కల్పించటం జరిగింది. అది ప్రాక్టికల్‌గా జరిగిన విషయమని మనవిచేస్తున్నాను. ఈ విధానం ఇంకో రెండు మూడు నెలలు సాగితే మా

జిల్లాలో పరిస్థితి అతి క్లిష్టంగా ఉంటుందని చాలా మంది ప్రజలు అనేక ఇక్కట్లకు గురిఅవుతారని నేను మనవిచేస్తున్నాను ధరలు అరికడతామని ప్రభుత్వం చెప్పడమేకాదు, అరికట్టటానికి కావలసిన చర్యలు వెంటనే తీసుకోవాలి ఆ చర్యలు తీసుకొనే విషయం గురించి మంత్రిగారు ఇచ్చిన నోట్‌లో ఏమీ లేక పోవటం చాలా విచారకరమైన విషయము.

శ్రీ ఎం వెంకటనారాయణ (ఏలూరు) — అధ్యక్షా, రెవిన్యూమంత్రి గారు ప్రవేశపెట్టిన యీ సివిల్ సప్లయి డిమాండ్‌ను నేను హృదయపూర్వకంగా బలపరుస్తున్నాను ఇది ప్రజల ఆహారానికి సంబంధించిన సమస్య కనుక, ఎలా ఆహారానికి కంట్రోలు ఉండాలా, అక్కరలేదా, అన్నది ప్రధానమైన సమస్యగా యీ చర్చలో రావటం సహజము. కంట్రోలు ఉండాలనే భావం కొందరు కంట్రోలు ఉండకూడదని భావం కొందరు వ్యక్తం చేశారు. ఇవాళ ఉప్పు, చింతపండు, కందిపప్పు, మినపపప్పు వీటిపై కంట్రోల్సు లేవు. అయినప్పటికీ వాటి ధరలు యీ నాడు ఆకాశానికి అంటుతున్నవి గవర్నమెంట్ ఏ వస్తువు మీద చేయివేస్తే ఆ వస్తువు ధరలు విపరీతంగా పెరిగిపోతున్నవి దేనిలోనూ గవర్నమెంట్ ఇంటర్‌ఫియరెన్సు ఉండకూడదు, అనే వాదన ఒకటి ఉంది. అది కొంతవరకు నిజమేననిపిస్తున్నప్పుడు—మరి, గవర్నమెంట్‌కు సంబంధంలేనటువంటి ఉల్లిపాయ, మిర్చి, చింతపండు, వంకాయల, ధరలు విపరీతంగా ఎందుకు పెరుగుతున్నవో దుర్బాహ్యంగా ఉంది. ఆలోచనకు అందటం లేదు. ఉత్పత్తులు తగ్గినప్పుడు కంట్రోల్సు విధిగా కావాలి అన్న వాదం ప్రధానమైనది. అది త్రోసివేయదగినది కాదు. గాలిలో దీపంపెట్టి దేవుడా నీ మహిమ అన్నట్లు—ప్రజలను మీకు అందినదేదో తినండి, అందనిది మానివేయండి—అని చెప్పే పరిస్థితిలో ప్రభుత్వం ఉండటానికి వీలులేదు, కనుక మనం తప్పనిసరిగా కొన్నింటిమీద కంట్రోల్సు విధానాన్ని చేపట్టాము. అది తప్పదు. అందులో-ఉత్పత్తులు తగ్గినపుడు అవి మరింత అవసరము. ఈ మాత్రం కంట్రోల్సు లేకపోతే అసలు సరుకే మచ్చుకుకూడ దొరకని పరిస్థితి వస్తుందనే భయంగా ఉంది ఇవాళ కంట్రోలు లేనటువంటి కందిపప్పు, కంట్రోలు ఉన్నటువంటి పంచదార యీ రెంటి ధర యీ నాడు ఆకాశానికి అంటుతున్నది మంత్రిగారు ఇచ్చిన నోటులో పంచదార ధర కొద్దిగా పెరగవచ్చునన్నారు. అది కొంచెం విచారించవలసిన విషయము. పంచదార కంట్రోలు రేటు 1-8-0 అయితే బయట 3-3-0 వరకు ఉంది. అది ఆవిధంగా పెరిగిందంటే చాలా బాధాకరమైన విషయము. మంత్రిగారు 5 వేల టన్నులు సెంట్రల్ గవర్నమెంట్‌వారు మనకు కోటా తగ్గించారని చెప్పారు. కోటా తగ్గించటానికి కారణం ఏమిటి ? ఇవాళ పంచదార కంటె ఎక్కువగా బెల్లానికి డిమాండ్ ఉన్నది. అందుచేత చెరకు ఉత్పత్తి చేసే రైతులు తమ చెరకు బెల్లం కోసం అమ్ముతున్నారు తప్ప చెరకు షుగర్ ఫ్యాక్టరీలకు రావటంలేదు. అందువల్ల ఇదంతా ఒక విషవలయంగా తయారైనది. ఈ విషవలయాన్ని ఛేదించాలంటే—దీనికి కట్టుదిట్టమైన యంత్రాంగంతో చాలా పనిష్‌మెంట్‌తో కూడిన పకడ్బందీయైన రేషనింగ్, కంట్రోల్సు ఉంటే తప్ప

చేయలేము భారతదేశానికే అన్నపూర్ణ ఆంధ్ర దేశమైతే—ఆంధ్ర దేశానికి అన్నపూర్ణ పశ్చిమ గోదావరి జిల్లా. అట్లాంటి పశ్చిమ గోదావరి జిల్లాలో దాళవా బియ్యం— బంగారు తీగెలు, గరికలు ఇంకా అనేక రకాలు—సెకండ్ క్రాప్ ఉంది అటువంటివి అక్కడ నుండి ఎగుమతి చేసి, అక్కడ అలవాటు పడిన అక్కుళ్లు బియ్యాన్ని అక్కడే ఉంచండి అక్కడ అక్కుళు బియ్యానికి కూడ కరువు ఏర్పడిందంటే ఏమిఅవాలో తోచదు. అయితే దీనికి ప్రజల యొక్క సహకారంకూడ అంతంత మాత్రంగానే ఉన్నదని చెప్పటానికి సందేహం లేదు మొన్న ఒక చిత్తశుద్ధి కలిగిన ఒక ఆఫీసర్ ఒక బస్తా బియ్యం పట్టుకొని (బిల్లు లేకుండా తీసుకువెడుతుంటే) కోర్టులో కేసు పెట్టాలంటే సాక్ష్యులే దొరక లేదు, అట్లాంటప్పుడు ఏమి చేయాలి అన్నారు ఈ కంట్రోళ్ళు ప్రజలకు లాభ దాయకంగా ఉండాలంటే రెండే పద్ధతులు ఉన్నవి ఒకటి—మనకు డిక్టేటర్ షిప్ అయినా కావాలి లేక ప్రజాస్వామ్యంతో కూడుకున్నవి—కోర్టుకు తీసుకు వెళ్ళటం కేసు పెట్టటం శిక్షించటం కావాలి అట్లాంటిది జరగాలంటే సాక్షులు కావాలి. ఉద్యోగులు చెప్పేది అదే—ప్రజలు మాకు వంచదాం దొరకటం లేదు, బియ్యం దొరకలేదు, కిరసనాయిలు దొరకటంలేదు—అని అంటారేతప్ప, ఒక్కరూ సహకారం ఇవ్వరు ఎవరైనా సహకారం ఇస్తే అవి కోర్టుదాకా వెళ్ళేవరకు ఉంటుందో ఉండదో తెలియదు అందుచేత కోర్టులో ఆ కేసులు నిలవటంలేదని పాపం, ఉద్యోగస్థులు చెబుతున్నారు. అది యదార్థము. కాంగ్రెస్ పార్టీ కానివ్వండి, కమ్యూనిస్టుపార్టీ కానివ్వండి అసెంబ్లీలో మనమంతా లంచగొండితనం పెరిగిందని, ధరలు పెరిగాయని గగ్గోలు పెడుతున్నామో అవి అరికట్టటానికి ప్రజల సహకారం కావాలి ప్రధానమైన పార్టీల సహకారం కావాలి. పూర్వం ఒకప్పుడు కమ్యూనిస్టు పార్టీ కానివ్వండి, కాంగ్రెస్ పార్టీ కానివ్వండి ఉభయులు చేతులు కలిపి—యీ లంచగొండితనం, యీ బ్లాక్ మార్కెట్ నిరోధించటానికి పని చేశాము. ఇవ్వాళ దురదృష్టవశాత్తు కొన్ని పార్టీలవారు ప్రత్యేకించి ప్రోత్సహిస్తున్నారు దానికి కారణం ప్రభుత్వాన్ని ప్రజలలో అప్రతిష్టపాలు చేయాలనే ఉద్దేశ్యంతో చేస్తున్నారు అని అనడంలో సందేహంలేదు ప్రభుత్వం అంటే ప్రజలు, ప్రజలు అంటే ప్రభుత్వం అనే తీరులో యివ్వాళ ప్రజాస్వామ్యం ఉన్నది ప్రజా స్వామ్యాన్ని నాలుగు పాదాలున నడిపించాలనే ప్రయత్నంమనం చేస్తున్నాము. అట్లాంటిదానికి అన్నిపార్టీలవారియొక్క సహకారం, ప్రజలయొక్క సహకారం ఉంటేనే తప్ప యిదిపూర్తిగా జయప్రదంగాదు అయినప్పటికి ప్రభుత్వంవారికి దీనిమీద పూర్తిగా check up ఉండాలనినేను కోరుతున్నాను పశ్చిమ గోదావరి జిల్లా నుంచి ఎగుమతులు తగ్గించి నిలిపివేయవలసిందనిన్ని Surplus District అయిన పశ్చిమ గోదావరిజిల్లాలో యివ్వాళ బియ్యం కిలో రు 1-4-0 వరకు వెళ్ళి నట్లుగా నాకుఉత్తరములు వచ్చినాయి. పశ్చిమగోదావరి జిల్లాలో యిప్పటివరకు ప్రభుత్వం procure చేసినది, Central Government కు యిస్తానన్నది తగ్గించ వలెనని సివిల్ సప్లయిశాఖ మంత్రిగారిని ముఖ్యమంత్రిగారిని, అభ్యర్థిస్తున్నాను. అదేకాకుండా పెద్దపత్తికలను వదలివేసి చిన్నపత్తికుల మీదికి పోవడం ఎక్కువగా

జరుగుతోంది. ఈమధ్య మనప్రభుత్వం ఒక Act చేశారు. 500 వస్తువులు, సుగంధ ద్రవ్యాలతోసహా ఒక బోర్డుమీదవ్రాసి, ఆబోర్డుమీగ ఏరోజుకు ఆరోజు తారీఖువేసి వాటికి ఎదురుగుండా rates ను కూడ ప్రకటించాలని చెప్పారు. అట్లాంటిది ఎవరైనా ఒక రోజు మరచిపోయినట్లయితే. 500 వస్తువులలో ఏ ఒక్క వస్తువు మరచిపోయినప్పటికి శిక్షలు అని ప్రకటనచేశారు అదిఎంత వరకు సమంజసము అనినేను అడుగుతున్నాను చిన్న చిన్న వర్తకులకు అది బాధాకరమైన విషయము అట్లాంటి చిన్నచిన్న చట్టాలను సవరణ చేయవల వలసిందని చెబుతున్నాను. అలాగే Adulteration Act ఇవన్నీ ప్రజలలో అసంతృప్తిని రేకెత్తిస్తున్నాయి. ఈ ప్రభుత్వానికి నాధుడులేడా లేక అక్కడ representatives లేరా, అసెంబ్లిలో చెప్పలేరా అని మాలాంటి ఎన్నుకోబడిన ప్రజాప్రతినిధులమీదబడడం సహజం. Civil Supplies లో కేంద్ర ప్రభుత్వం యొక్క డబాయింపులకు, దానియొక్క ఒత్తిడికి లొంగిపోకుండా మనయొక్క అవసరాలు దృష్టిలో పెట్టుకొని, నెలకు 25 వేల టన్నులు రాష్ట్రానికి కావాలని budget లో తెలియపరిచారు అంటే సాలీనా 3 లక్షల టన్నులుకావాలి ఈ 3 లక్షల టన్నులు buffer stock పెట్టుకోవాలి. అన్నిటికంటె ప్రధానంగా నేను objection చెప్పేది Food Corporation of India ఇది white elephant. మామూలుగా మనచేతిలో యిక్కడ బియ్యంబస్తా 30 రూపాయలు ఉంటే దానిచేతిలోనికి వెళ్ళగానే Food Corporation వారు బస్తాకు 15 రూపాయలు లాభం తీసుకుంటున్నారు. అనినాకు తెలిసినది. అదేనిజం అయినట్లయితే Food Corporation of India ను వెంటనే వెళ్ళగొట్టి ఏదో చేయాలి. Food Corporation గురించి తెలిసిన ఆచారాలు చాలా బాధాకరమైనవి దానికే మైదా, గోధుమనూక, wheat products అన్నీ distribution కలుగ జేశారు అదికూడ అంతంత మాత్రంగానే జరుగుతున్నది అందుచేత దీనిని ఏమిచేయాలో ప్రభుత్వంవారు ఆలోచించాలి. చాలా మేధావులైన బసవరాజుగారు civil supply శాఖ మంత్రిగా ఉన్నందుకు చాలాగర్వించాము. ఇదిపూర్తిగా అభివృద్ధి చెందుతుందని ఆశిస్తున్నాము. ప్రజా ప్రతినిధులము చెప్పినటువంటివన్నీ ఆలకించి ఈ కష్ట సుఖాలన్నిటిని తీర్చవలెనని నేను మరీ మరీ కోరుతూ ఈ సావకాశం యిచ్చి నందుకు అధ్యక్షుల వారికి ధన్యవాదములు.

శ్రీ జి. లచ్చన్న:—దురదృష్టవశాత్తు అన్ని పార్టీలు బ్లాక్‌మార్కెట్‌ను ప్రోత్సహిస్తున్నారు అని తెలిపిచ్చారు. ఆ పార్టీలు ఏవో వెంకటనారాయణ గారు తెలిపిస్తారా?

శ్రీ ఎం. వెంకటనారాయణ :—Black market అవకాదు. లంచగొండి తనం ప్రోత్సహిస్తున్నారు.

శ్రీ జి. లచ్చన్న:—లంచగొండితనము గాని, black market గాని రెండూ ఒకటే category అటువంటి లంచగొండి తనం black market ను

ప్రోత్సహిస్తున్న పార్టీలు ఏవో వాటికి ఎట్లా నిదర్శనాలు ఉన్నాయో చెబితే బాగా ఉంటుంది

శ్రీ కె బుచ్చిరాయుడు :—అధ్యక్షా, నాముందు మాట్లాడిన మా జిల్లా కాంగ్రెస్ ఎమ్ ఎల్. ఎ గారు మన రాష్ట్రంలో ఆహార పరిస్థితి చూసి మనకు dictatorship వస్తే బాగా ఉంటుందేమో దీనికంటే నని ఒకమాట చెప్పారు. వారు సరైన మాట చెప్పారు అని నేను అభిప్రాయపడుతున్నాను. 20 సంవత్సరాల కాంగ్రెసు పరిపాలన తరువాత ఆయన కాంగ్రెసు ఎమ్ ఎల్. ఎ గా ఉండి ఈ నాడు ఈ కాంగ్రెసు పరిపాలన చూసిన తరువాత ప్రజాసామ్యము కంటె dictatorship మంచిదేమోననే అభిప్రాయానికి వారు వచ్చారేమోనని నేను అభిప్రాయపడుతున్నాను. ఎక్కడ ఏ డిపార్టుమెంటులో చూసినా, మన ప్రభుత్వం అనేక క్రొత్త చట్టాలు క్రొత్త G O లు తీసుకువచ్చినా ఆ చట్టాలు ఆ G O లు. .

శ్రీ ఎమ్. వెంకటనారాయణ :—Dictatorship కావాలో యిది కావాలో ఏదో నిర్ణయించుకోవాలి. కొంతమందికి అది అభిరుచి కొంతమందికి యిది అభిరుచి Dictatorship కావాలంటే కోర్టులు అక్కరలేదు. ఇలా democracy కావాలంటే కోర్టులు సాక్ష్యాలు కావాలని చెప్పాను. వక్రభాష్యం చెప్పవద్దు అని మనవిచేస్తున్నాను

శ్రీ కె బుచ్చిరాయుడు :—ఈ చట్టాలు అన్నీ ప్రభుత్వ పరిపాలనలో ఉన్న వారు లంచాలు పుచ్చుకోడానికి, వారు అనేకరకాల బాగు పడడానికి ఉపయోగ పడుతున్నాయిగాని ప్రజలసౌకర్యంకోసం గాని ప్రజలయొక్క అవసరాలు తీర్చ డానికి గాని ఈ చట్టాలు ఈ G O. లు పని చేయడంలేదు అని మనవిచేస్తున్నాను. మన ప్రభుత్వం ఈ మధ్యన Civil Supplies లో అనేకమైన G O s Pass చేశాము. అని చెపుతున్నారు. ఎన్ని pass చేసినా అవన్నీ కూడ ఎక్కువ corruption జరగడానికి ఉపయోగపడుతున్నాయి. ప్రజలయొక్క అవసరాలకు మాత్రం ఈ G O లు యివన్నీ ఏమి పని చేయడంలేదు అని నేను మనవిచేస్తున్నా. ప్రజల యొక్క సహకారం ఆఫీసర్ లకు ఉండడంలేదు అని వారు చెప్పారు. అది సరైనది కాదని నా అభిప్రాయము. ఒకబస్తా బియ్యం పట్టుకొన్నారు అని చెప్పారు. ఉద్యోగస్థులు గాని ప్రభుత్వం గాని బస్తా అర బస్తా పట్టుకొన్నారు గాని వేలకొలది లక్షల కొలది దొంగవ్యాపారం చేసే వాళ్ళను పట్టుకొనడంలేదు వాళ్ళ మీద ఎటువంటి action తీసుకోవడం లేదు. వాళ్ళకు అన్నిరకాల మద్దతు జరుగుతోంది. వాళ్ళు అనేక లక్షల రూపాయలు సంపాదిస్తున్నారు. చిన్న చిన్న చిల్లర వర్తకులను, కొద్ది కొద్దిగా ప్రజల అవసరాలను తీర్చేవారిని పట్టుకుంటున్నారు గాని లక్షలు లక్షలు బ్లాక్ మార్కెట్ చేసే వారిని ఈ ప్రభుత్వం ఏమి చేయడం లేదు అని మనవిచేస్తున్నాను. ఈ మధ్యన పంజాబ్ రాష్ట్రంలో రాష్ట్రపతి పరిపాలన వచ్చినప్పుడు అక్కడ ధర్మవీర అనే గవర్నరు గారిని వేయడం జరిగింది ఆయన ఉన్న కొద్ది నెలలలోనే అనేక బ్లాక్ మార్కెట్ దారులను అనేక లక్షల రూపాయలు దొంగతనంగా సంపాదించినవారిని పట్టుకొని మన దేశానికి చాల ఆదర్శంగా

ప్రజాపరిపాలనకంటె ఆ గవర్నరుగారు చాలమంచి పని చేశారని మన అందరికి తెలుసు ప్రభుత్వం గటిగా ఉండి, ప్రభుత్వం యంత్రాంగం గట్టిగా ఉన్నట్లయితే ఎటువంటి తప్పుడు, ఎటువంటి దొంగ వ్యాపారం జరగడానికి వీలులేదు అని మనవి చేస్తున్నాను. ఈ ప్రభుత్వంలో ఉన్న పెుతకదనం వల్ల వాళ్లయొక్క లాలూచీవల్ల ఈ నాడు ఈ దొంగ వ్యాపారం అనేకరకాలైన false administration జరుగుతున్నది. పశ్చిమ గోదావరి జిల్లాలో package scheme ఒకటి ఉన్నది. మిగతా జిల్లాలలో లేదు. పశ్చిమ గోదావరి జిల్లాలో manures ఎంత కావాలి అంటే అంత supply చేయడానికి వీలు అయినటువంటి package scheme అమలుపరిచారు. కాని అక్కడ జరిగేది ఏమిటంటే—ఏమి లేని వ్యక్తులు ఆయొక్క federation లో ఉండి ఆ agent క్రింద పని చేసి ఈ నాడు మేడలు కట్టుకొని లక్షల రూపాయలు సంపాదించారు. కేసులు జరుగుతున్నాయి కావలసియుంటే నిరూపించగల శక్తి కూడ ఉన్నది. ఆ విధంగా వాళ్ళు ఈ ప్రభుత్వాన్ని లోబరుచుకొని అనేక లక్షల రూపాయలు సంపాదిస్తున్నారు. ఇదంతా ప్రభుత్వానికి తెలియదా ? తెలుసు. ఎందుకు చేయడము లేదు అంటే—వారు ఎందుకు చేయడములేదో మన అందరికి తెలుసు మీకు తెలుసు. ప్రజలందరికి తెలుసు ఈ విషయాలలో ప్రభుత్వం సరైన పంథాలో లేనప్పుడు మనం ఎన్ని చట్టాలు పెట్టినా ఉపయోగంలేదు. ఎన్ని Law లు pass చేసినా ఉపయోగం లేదు అని మనవిచేస్తున్నాను

మా జిల్లాలో నాలుగైదు చక్కెర ఫ్యాక్టరీలున్నాయి. మా జిల్లాలో చెరకు బాగా ఉత్పత్తి అవుతుంది ఒక గౌరవ సభ్యుడు బెల్లంధర పెరిగింది కాబట్టి చెరకు చక్కెర మిల్లులకు యివ్వడంలేదని చెప్పారు అది తప్పు అని నేను చెబుతున్నాను. మా ఏరియాలో చెరకు వేస్తాము రెండు మూడు మైళ్ల దూరంలో షుగర్ ఫాక్టరీలు వున్నాయి. షుగర్ ఫ్యాక్టరీలు ఎక్కడా ఆడనంతకాలం—చాగల్లు షుగర్ ఫ్యాక్టరీ సుమారు 5 నెలలు రన్ కావడం జరిగింది అక్కడ అందరూ చెరకు యిస్తున్నారు. ఇంకా ఫ్యాక్టరీవారే ఆడలేక చెరకు రిజెక్ట్ చేస్తున్నారని మనవి చేస్తున్నాను. బాగా చెరకు పండించి సప్లయిచేసే మా ఏరియాలోకూడ కె. జి. కి మూడు, నాలుగు రూపాయలు పెట్టితేనేగాని యీనాడు పంచదార దొరకడంలేదు. ఫిబ్రవరి—మార్చి నెలల్లో—వివాహాల సీజనులో పంచదార దొరకక చాలమంది ప్రజలు కష్టపడ్డారు. రెండు కిలోల పంచదార కావాలంటే ప్రభుత్వంవారు ఒక ఆఫీసరు దగ్గరకు వెళ్లాలని, అక్కడ నుంచి యింకా పెద్ద ఆఫీసరు దగ్గరకు వెళ్లాలని రూల్సు పెట్టారు ప్రజలకు పంచదారగాని, మరొకటిగాని కావలసిన టైములో సప్లయి చేయడానికి తగు చర్యలు తీసుకోవడంలేదు. చాలచోట్ల చెక్‌పోస్టులు పెట్టారు. అసలు యీ చెక్‌పోస్టులవల్లనే మిస్చీఫ్ ఎక్కువ జరుగుతోందని మనవిచేస్తున్నాను. లారీలు తీసుకు వెళ్ళి చెక్‌పోస్టులదగ్గర కొంత డబ్బు యిచ్చి దొంగ వ్యాపారం సేఫ్‌గా చేసుకుంటున్నారు. వెస్ట్ గోదావరి జిల్లానుంచి ఈస్ట్ గోదావరి జిల్లాకు సప్లయి చేసే ఒప్పుడు గోదావరి పొడుగునా చెక్‌పోస్టులు వున్నాయి., ఏ చెక్‌పోస్టుకూడ ఒక్క

బస్తాకూడ పట్టుకున్న కేసు లేదు చాలా హాపీగా. ఫ్రీగా యీ చెక్ పోస్టులవల్ల దొంగ వ్యాపారం జరుగుతోందని మనవి చేస్తున్నాను. ప్రభుత్వం ధాన్య సేకరణ కూడ చిన్నచిన్న రైతులనుంచి బలవంతంగా వసూలు చేస్తున్నారు కాని వేలాది బస్తాలు పండించే భూస్వాముల దగ్గరనుంచి ధాన్య సేకరణ చేయడంలేదు. ఆఫీసరులు చిన్న చిన్న రైతులను భయపెట్టి బలవంతంగా ధాన్య సేకరణ చేస్తున్నారు. కావాలంటే, తూర్పు, పడమర గోదావరి జిల్లాలలో ఇటువంటి కేసులు చాలా వున్నాయి. రైతుకు వున్న అవసరాలుకూడ దృష్టిలో పెట్టుకోకుండా చేస్తున్నారు. రైతు కుటుంబానికి, వారి దగ్గర వుండే పాలేరులకు ధాన్యం కావలసి వుంటుంది ఈనాడు అవేమీ చూడకుండా ధాన్య సేకరణ ఎక్కువగా చిన్న రైతులనుంచే చేస్తున్నారు ఈనాడు మన రాష్ట్రంలో ధరలు పెరగడానికి కారణమేమంటే మెన్యూర్స్‌కు బ్లాక్‌మార్కెట్ పెరగడం, రైతుకు వ్యవసాయంమీద ప్రతి ఎకరాకు పెట్టిన పెట్టుబడి పెరగడంవల్ల యీ పంటకు ధర పెరుగుతోంది. రైతుకు కావలసిన సదుపాయాలు సరైన టైములో అందజేస్తే మంచి పంట పండించడానికి, ఆ పంటను మార్కెట్టులో అమ్మడానికి వీలుంటుంది ప్రభుత్వం రైతులకు సంవత్సరానికి అప్పులు యిస్తారు బయట వడ్డీలకంటె బ్యాంకునుంచి యిచ్చే అప్పులకు, ప్రభుత్వం యిచ్చే అప్పులకు వడ్డీరేటు ఎక్కువ అవుతోందని మనవి చేస్తున్నాను. సంవత్సరానికి వడ్డీకట్టి అసలుతో కలుపుతారు. అది చక్రవడ్డీ అయి రైతుకు భారం అవుతోందని మనవి చేస్తున్నాను. రైతుకు పంట వచ్చి, చెల్లించేశక్తి వచ్చినప్పుడు వసూలు చేయాలితప్ప అప్పు యిచ్చిన మరునెలనుంచే రికవరీ చేయడం కష్టమవుతుంది రైతులు అప్పులు చెల్లించడానికి కాలాన్నిబట్టి, పంటలమీద ఆధారపడాలి. టైము లిమిట్ పెట్టాము కాబట్టి ఆ టైములోపలే వసూలు చేయాలని నిర్బంధం చేస్తే కుదరదని మనవిచేస్తున్నాను ఈ విషయంలో ప్రభుత్వం సరైన పంథా అవలంబించి, రైతుకు కావలసిన సదుపాయాలు సకాలంలో చేసినట్లయితే దేశం బాగుపడుతుంది మన రాష్ట్రమంతా ధాన్యాగారమంటారు, కాని మన రాష్ట్రంలోనే తిండి లేదు ఆంధ్ర రాష్ట్రానికి ధాన్యాగారమని పశ్చిమ గోదావరి జిల్లాకు పేరు. పశ్చిమ గోదావరి జిల్లాలో కొవ్వూరు, ఏలూరు, భీమవరం తాలూకాలలో సరైన ధరకు మంచి బియ్యం దొరకడంలేదు. రాళ్లు తప్ప క్వాలిటీ బియ్యం దొరకడంలేదని మనవి చేస్తున్నాను ప్రభుత్వం ప్రజలమీద తప్పు నెట్టకుండా, సరైన పంథా అవలంబించి ప్రజలకు సదుపాయాలు చేయాలని మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ కె. లక్ష్మీనరసింహారావు (జగత్యాల్) :—అధ్యక్షా, ఈ డిమాండు చాల చిన్నదైనప్పటికీ ప్రజల నిత్యజీవితానికి సంబంధించిన సమస్యలతో కూడుకున్నటువంటిది. ఇది చాలముఖ్యమైనది . అన్నిటికంటె ఆహార సమస్య ఎంతైనా ప్రాధాన్యత కలిగివుంది ఇది సమర్థవంతమైన చేతులలో వుండుట మనందరకూ సంతోషకరమైన విషయం అయినప్పటికీ దినదినానికి పెరుగుతున్న ధరలవల్ల బాధాకరంగానే వుంది. ఉత్పత్తి విషయంలో ఇచ్చిన అంకెలు అంత విశ్వసించ దగినవని నేను చెప్పలేకుండా వున్నాను. ఈ స్టాటిస్టిక్స్ పట్వారీల లెక్కల

నుంచి వస్తాయి. అవి అంతగా నమ్మదగినవి కాదు 65-66 లో 66-67 లో రెమిషనుకోసం అంచనాలు ఆ రుమారు చేసిన విషయం మనం గమనించవచ్చు. ఇది అంకెలకు సంబంధించిన విషయమే కాదు, కాని కంట్రోల్సు వుండవలెనా, వద్దా అనే విషయం మీద తర్జనభర్జనలు జరుగుతున్నాయి. ఆహారసమస్య క్లిష్టంగా వున్నప్పుడు కంట్రోల్సు లేకుండా ప్రభుత్వం ఎట్లా సరఫరా చేయగలుగుతుందనే విషయం మనమంతా కూడ ఆలోచించవలసివుంటుంది కంట్రోలు ఏదో ఒక రూపంగా వుండవలసిన అవసరం ఏర్పడింది అయితే, యీ కంట్రోల్సు ఎంత వరకు ప్రజలకు ఉపయోగకరంగా వుంటాయనేది చూడాలి. ఆహార ధాన్యాల సప్లయి విషయంలో-కంట్రోల్సు విషయంలో-అర్బన్ పాపులేషనును, ఇండస్ట్రియల్ పాపులేషనును ప్రభుత్వం దృష్టిలో పెట్టుకుంది. గ్రామీణప్రాంతాలకు అవసరమైన వస్తువులు ప్రభుత్వం సరఫరా చేసే పరిస్థితిలో లేదు. వారిని దృష్టిలోకి తీసుకోవడంలేదు. చక్కెర, గోధుమలు, నూనెలు, చింతపండు మున్నగు ముఖ్యావసర వస్తువులున్నాయి. వాటి ధరలు పెరగడమే కాక వాటి సరఫరా కూడ లేదు. గోధుమలు, చక్కెర, ప్రభుత్వం అందజేస్తున్నప్పుడు-బ్లాకు మార్కెటులో ఎంతైనా దొరుకుతోంది. అటువంటప్పుడు కంట్రోల్డు రేటుకు దొరకకపోవడానికి కారణమేమిటని ఆలోచిస్తే ఎవరికీకూడ సంతృప్తికరమైన జవాబు యివ్వలేకపోతున్నాము. బ్లాకు మార్కెటులో దొరకకపోతే కొరతవున్నది కాబట్టి సప్లయి కావడం లేదు అనుకోవచ్చు, కాని, బ్లాకు మార్కెటులో ఎంత అవసరం వస్తే అంతా దొరుకుతున్నప్పుడు, ప్రభుత్వమే సరఫరా చేయడానికి తన చేతులలో పెట్టుకున్నప్పుడు ఇది బ్లాకు మార్కెటులోకి ఎట్లా వస్తున్నదనే విషయం గమనించి, అటువంటి వారిపై తగిన చర్యలు తీసుకునేవరకు ప్రజలలో విశ్వాసం కలగదు. ఒక వస్తువు అసలు దొరకకపోతే ఆ సంగతి వేరు, కాని బ్లాకు మార్కెటులో దొరికి కంట్రోలు రేటుతో దొరకకపోవడం అంటే బాధాకరంగా వుంది ఫుడ్ కార్పొరేషను వుంది. దానివల్ల లాభమేమిటో, అది ఇంటర్‌మీడియరీగా ఎందుకువుందో, కమిషను తీసుకునే సంస్థగా ఎందుకువుందో నేను చెప్పలేకుండా వున్నాను. రైతు ధాన్యం అమ్మే పరిస్థితి వున్నప్పుడు, డబ్బు అవసరం వున్నప్పుడు, కొనడానికి మెషినరీ లేదు. ఈ లోపం యీ సంవత్సరం తాబీపంట విషయంలో కొట్టవచ్చినట్లు కనుపించింది. కొనడానికని కో-ఆపరేటివ్సను పెట్టాము. వాటిని ఏజెంట్లుగా నియమించేస్తున్నారు. ఒక్కొక్క తాలూకా కో-ఆపరేటివ్ సొసైటీ వుంది. 100-150 గ్రామాలకు కేంద్రాలంటే వారి దగ్గర మెషినరీ లేదు, గోడౌన్సు లేవు. ఫెసిలిటీస్ లేవు. అందువల్ల వారు కొనలేరని మనం గమనించవచ్చు ఈనాడు ఇండియా ఫుడ్ కార్పొరేషను డైరెక్టుగా మార్కెటుకు వచ్చి కొనే పరిస్థితి లేదు. వారు కమిషను ఏజెంట్సుగా మాత్రమే పనిచేస్తున్నారు కనుక మరొక మార్గమేదైనా చూస్తే ఇంతకంటె ఎక్కువ ప్రొక్యూర్‌మెంటు కాగలుగుతుందనే విశ్వాసం వుంది. ఇందులో హాల్లర్సు విషయం కూడ వుంది. హాల్లర్సుపైన ప్రయివేటు పర్సన్సు యొక్క పాడీని మిల్లింగ్ చేయవచ్చునని వున్నది. అది కూడ తీసేసామనే ఆలోచన వుంటే ధాన్యం పట్టించేవారు కూడ కలెక్టరు ఆర్డరుకొరకు వేచియుండి, ఆ ఆర్డరు

ప్రకారం డిస్పోజ్ చేయాలంటే ప్రజల నిత్యజీవితంలో ఎంత ఆలస్యమవుతుందో కూడ చూడవలసివుంటుంది హల్లర్సువల్ల లాభం లేదనేదీ అట్లా వుండగా ప్రజలెవ్వరూ కూడ దంపుడు బియ్యానికి అలవాటుపడిలేరు. హల్లర్స్ పైన నిర్బంధం చేస్తామంటే ప్రజల నిత్యజీవితంలో ఇంటర్ ఫియరెన్స్ అయి బాధాకరంగా వుంటుందని మనవిచేస్తున్నాను. ఆర్. టి. సి బస్సులలో వచ్చేవారు కొద్దికొద్దిగా ఆహార పదార్థాలు తెచ్చుకున్నా, తెచ్చుకోకపోయినా వారిలగేజి తణిఖీ చేయడం-బస్సులలో వచ్చేవారినైనా మినహాయింపు చేస్తేబాగుంటుంది ఎక్కువగా తెచ్చుకొనే వారు లారీలలో తెచ్చుకుంటారు కాని బస్సులలో తెచ్చుకునే అవకాశం వుండదు. కాబట్టి హైదరాబాదు వచ్చే బస్సులలో చెక్ చేయకుండా చేయవలసిన అవసరముందని మనవిచేస్తున్నాను. ఈ సంవత్సరం జారీ అయిన ఆర్డర్సుతో నోటు యిచ్చారు, అందుకు నిజంగా అభినందించవలసియున్నది ఈ జారీ చేస్తున్న ఆర్డరులన్నీ తుచ తప్పకుండా అమలయ్యే పద్ధతికూడ వుండాలి. వాటినెవరూ అమలు చేయక అట్లాగే వుండిపోతున్నాయి. కేవలం బుక్సుమీద మాత్రం వుంటున్నాయి ఇప్పుడు 40 క్వింటాల్స్ కంటె ఎక్కువ ధాన్యమున్నవారు ప్రభుత్వానికి సమాచార మివ్వాలని వుంది. నిజంగా ఆ సమాచార మిస్తున్నవారు చాల తక్కువ మంది. ఆర్డర్సు సక్రమంగా అమలు అయితే వాటి విలువవుంటుంది. లేకపోతే ఆ ఆర్డర్సు బుక్సుమీదే వుంటాయి గాని లాభం వుండదు. ప్రొడక్షన్ మాత్రమేకాకుండా distribution కూడా సరిగా ఉంటేనే ప్రజలకు సంతృప్తిగా ఉంటుంది. గవర్నమెంటు చేతులలో sugar, wheat ఉన్నప్పుడు వీటిని సరిగా distribution చేయాలి, ఇప్పుడు sugar కు 42% కోటా తక్కువ అయితే ఇది చాలా హెచ్చు తక్కువ అని చెప్పాలి. దీనిని recoup చేసుకుని ఎక్కువగా వచ్చేటట్లు ప్రయత్నం చేయకపోతే రాష్ట్ర అవసరాలు దెబ్బతింటాయి. చక్కెర పంపిణీ విషయంలో శ్రద్ధ వహించి అందరికి అందుబాటులో ఉండేటట్లు ప్రయత్నం చేస్తారని విశ్వసిస్తున్నాను.

శ్రీ సి వి. కె. రావు —అధ్యక్షా, ఆహారశాఖ డిమాండుపై మంత్రిగారు ఉపన్యాసము చదువకపోయినప్పటికి దాని ప్రతిని ఒక్కటి దాఖలు చేసారు. దీనిని పరిశీలించిన మీదట ఒకటి జ్ఞాపకం వస్తుంది. ఈ రిపోర్టుయొక్క క్లుప్తతనానికి, వివరాలను స్పష్టంగా ఇవ్వడానికి రాజుగారిని రాజుగారే అనవలసి వుంటుంది వివరాలు బాగానే ఇచ్చారు; అందుకు అభినందించవలసి ఉంటుంది. అయితే దీనియొక్క మూల ఉద్దేశం ఎంతవరకు అమలు చేస్తున్నారనేది సమస్య. మన రాష్ట్రములో ఆహారం పండుతుంది; బాగానే ఉంది. బియ్యం ఎక్కువగానే పండుతాయి, surplus గా ఉన్నాయి. ఆరు జిల్లాలలోను మొత్తం అన్నిజిల్లాలకు సప్లై చేయడానికి పండుతుంది. అదృష్టంలేని రాష్ట్రాలకుకూడా సరఫరా చేయడానికి మనకి తగిన ధాన్యం ఉంది. ఇటువంటి పరిస్థితులలో ఇల్లు చక్కగా ఉండాలి, ఈ రాష్ట్రంలో ఏ ఒక్క మనిషి తిండికి యిబ్బంది పడకూడదు. దీనిని గుర్తించి మంత్రిగారిని ప్రభుత్వాన్ని ఒకటే అడుగుతున్నాను. గుండెమీద చెయ్యి వేసుకుని మన జిల్లాలలో మనలను ఎన్నుకొనిన ప్రజలు తిండికి ఇబ్బంది లేకుండా

ఉంటున్నారని చెప్పగలరా అని అడుగుతున్నాను. చెప్పలేము ఇంత అధిక పంట పండే రాష్ట్రంలో ఇతర జిల్లాలకు సరఫరాచేసే రాష్ట్రంలో ప్రజలు తిండిలేకుండా మలమల మాడుతున్నారంటే సిగ్గుపడాలి ఎక్కడ ఉన్నది లోపం? మంత్రుల లోపమా, గవర్నమెంటు లోపమా, ఎన్నుకున్నవారి లోపమా అంటే అదికానేకాదు మంత్రుల లోపమని అంటే అది నా లోపం కూడా అనుకోవాలి. పనిచేసే విధానంలో నే లోపం. ఆలోచనలోనే లోపం ఉంటే ఈ డాక్యుమెంటు తయారు కాదుకదా! ఉపక్రమణికలోనే దేశానికి ధాన్యాగారమని ప్రశిద్ధి గాంచిన రాష్ట్రమని వర్ణించారు. కాని అన్నపూర్ణ ఇంటిలోనే అన్నం కరువైన విషయం ఆచరణలో చూడవలసి ఉంటుంది ఉత్పత్తి విషయంలో 1964-65 లో 50 లక్షల టన్నుల ఉన్నా 1965-66 లో పడిపోయింది మరల 1966-67 లో ఎక్కువగా ఉత్పత్తి చేసాము ఇంత ఉత్పత్తి ఉన్న దానిని సరిగా ప్రజలకు అందుబాటు చేస్తున్నామా అంటే లేదు మనకు బానిసత్వంవచ్చింది. కేంద్రం ఎనిమిది లక్షలు టన్నులు అడుగుతోంది కాబట్టి 8 లక్షల టన్నులు ఇచ్చివేయాలి కేంద్రం ఇచ్చే ముష్టికి సంతృప్తి పడాలి మన ఆలోచనలు కార్యక్రమంలోను విధానాలలోను లోపిస్తోంది ఈ విషయాలన్నింటిలోకి నేను వెళ్లాలంటే time లేదు. మీరు ఆగమనిన తోడనే ఆగడానికి సిద్ధంగా ఉన్నాను. ఉపన్యాసాలివ్వడం సులభమైన విషయం; ఉత్సాహకరమైన విషయం. అందులో నిరాఘాటంగా రాష్ట్రాన్ని పరిపాలించే బ్రహ్మానందరెడ్డిగారి సమక్షంలో ఉపన్యాసం ఇవ్వడం ఆనందదాయకమైన విషయం. ఇంటికిపోతే బైటకుపోతే మలమలమాడే ప్రజల విషయంచూస్తే సిగ్గుపడుతున్నాము. ఈ సిగ్గును పంచుకోవాలని ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను. చేసిన ఆర్డర్లు అన్నీ అమలులో ఉన్నాయా? ఎందుకు అమలు చేయడంలేదు? సాధ్యపడవలేదు అంటే ఉద్యోగులు సరిగా అమలుచేయడంలేదు అంటారా? ఉద్యోగులనడిగితే బ్లాక్ మార్కెటు ఉందని complaints వున్నాయంటారు. ఉద్దేశాలు మంచివే. అయినా ఆచరణలో పెట్టడంలేదు, లక్షలు కోట్లు సంపాదించే మొనాపలీ వ్యాపారంచేసే మనుష్యులకు మనం దాసులమైనపుడు లోకువ అయిపోతామన్నమాట. ఇక్కడ ఎంత ఉపన్యాసం ఇచ్చినా నిష్ప్రయోజనం అవుతుందని మాకు తెలుసు. కులతత్త్వంమీద బ్రతుకుతూ అధికారంలో ఉన్న కొద్దిమంది మంత్రులు తమ కులం మనుష్యులకు తమ కులం మనష్యులు అక్కడ స్థాపితమైన [illegible] చేసినా. నిజంగా అక్కడ బ్లాక్‌మార్కెట్‌లో స్వేచ్ఛా [illegible] జరుగుతోంది. కొంతకాలం ఇట్లాగే ఉంటే ముఖ్యమంత్రిగారి మంచి మాటలు [illegible] అయిపోతాయి. పైకి మంచి మాటలు! ఆచరణలోనికి [illegible] ప్రార్థిస్తున్నాను. ఆచరణలోనికి దిగకపోతే అయిదు సంవత్సరాలలో [illegible] చిక్కులలో పడిపోతాము. మన యంత్రాంగం అధికారులనుంచి మంత్రివర్గంవరకు బానిసత్వంలోనికి వచ్చాము. మొనాపలీ వ్యాపారస్థుల గుప్పిళ్లలో నుంచి తప్పించుకోలేకుండా ఉన్నాము. లక్షలాది ప్రజానీకం, పండించే రైతాంగం, [illegible] చేసే [illegible] అలమటించిపోతున్నారు. సమృద్ధి ఉన్న రాష్ట్రం. అక్కడ్ల [illegible] వాటిని అమలుచేయించే సాహసము, ధైర్యము లేకుండా ఉంది. అయితే అమలులో పెట్టించే [illegible] [illegible]

యెందుకులేదు. మనవెనుక బీదవారు ఉన్నారు, వారు నోరెత్తి చెప్పే స్థితిలో లేరనే సాహసమా? వారు ఒకటి రెండు రోజులు నోరెత్తలేకుండా ఉండవచ్చు కాని యెల్లప్పుడూ నోరులేకుండా పోదు. కనుక ప్రధానమైన సమస్య ఆహార సమస్య ఆహారం లేకపోతే భారత దేశానికి నాగరికతే లేదు మన దేశంలో మన రాష్ట్రంలో తినడానికి అన్నం, గంజి మినహాయించి యేమి సౌభాగ్యం పొందుతున్నాము. దానిని కాపాడడానికి కంకణం కట్టుకోవాలి. అందుచేత యే ప్రాంతంలో ఉన్నా బ్లాక్‌మార్కెట్టు చేసేవారిని శిక్షించాలి. యే ప్రాంతంలోని వారైనా మోనోపలిస్టులను మంత్రులు తనదరికి రానీయకుండా చూడాలి. సరఫరాచేసే ఉద్యోగుల మంచి చెడ్డలు ఖచ్చితంగా తెలుసును. వారు ఈ విషయంలో యెటువంటి అధికారాన్ని పొందకుండా వుండాలి. నిజం చెప్పేవారు అన్ని పార్టీలలోను ఉన్నారు. యేలూరు ప్రతినిధి శ్రీ వెంకటనారాయణగారు అన్నట్లు కమ్యూనిస్టు పార్టీగాని మరొక పార్టీగాని ఖచ్చితంగా నిజం అందరికి తెలుసును. ఆర్డరు అమలులో లేదని తెలిసిన విషయమే ప్రభుత్వం ఆర్డరును సక్రమంగా అమలుపరచడానికి గౌరవాన్ని కాపాడడానికి ప్రజలను రక్షించడానికి గట్టి చర్యలు తీసుకోవాలని మంత్రిగారికి సలహా యిస్తున్నాను అసలు సమస్య కంట్రోలా ఫ్రీ ట్రేడా అని శ్రీ ప్రగడకోటయ్యగారు దీర్ఘమైన ఉపన్యాసం చేశారు. మాయాజాలపు మాటలలో పడవద్దని అంటున్నాను. ఫ్రీ ట్రేడు అయినప్పటికీ సక్రమమైన పద్ధతిలో జరగాలి కదా? కాని కంట్రోలు అవసరం. కాని అది కట్టుదిట్టంగా అమలుజరగాలి. కాని యిప్పుడు అమలు జరుగుతున్నది కంట్రోలు రూపంలో ఉన్న ఫ్రీ ట్రేడు. కంట్రోలు విధానం కట్టుదిట్టంగా అమలుపరచాలి. ఈ డిమాండు పాసైన తరువాత నిబంధనలను అమలుపరచడానికి గట్టిచర్యలు తీసుకోవాలని నేను కోరుతున్నాను. ప్రభుత్వం గట్టిచర్యలు తీసుకుని అమలు జరుపకపోతే వచ్చే పరిణామాలకు ప్రభుత్వమే బాధ్యతవహించవలసి ఉంటుంది. ప్రభుత్వం యీ యదార్థాన్ని తిరస్కరించి నిరసన ధోరణితో చూస్తే వచ్చే ఫలితాలకు వారే బాధ్యులవుతారని వినయపూర్వకంగా మనవి చేస్తున్నాను. శలవు

శ్రీ కె సోమేశ్వరరావు (నిడుమోలు).-అధ్యక్షా, సివిలు సప్లయిసు పద్దును వారు ప్రవేశ పెట్టినప్పుడు యిందులో చాలా రూల్సు కట్టుదిట్టంగా యేర్పాటు చేసినట్లుగా కాగితంలో కనిపిస్తున్నది. అమలు జరిపేటప్పుడు చూస్తే చాలా పక్షపాతంగా అన్ని జరుగుతున్నాయి. ముఖ్యంగా కంట్రోలు పద్ధతి వచ్చిన తరువాత ఆహార ధాన్యాలు యెక్కువగా పండించుతున్నది అని అనుకున్న మన రాష్ట్రంలో, పల్లె ప్రాంతంలో పుష్కలంగా పండే ప్రాంతాలలో యీ రోజు 40 రూపాయలు బస్తా ధాన్యం ఉంది. సామాన్యమైన వ్యవసాయ కూలీగాని, కార్మికులుగాని, తదితరులుగాని బజారులో కొనుక్కోవాలంటే మూడున్నర రూపాయలు నాలుగు రూపాయలు అమ్ముతున్నవి. చౌక డిపోలు పట్టణాలలో తప్ప పల్లెలలో లేవు. ఈ విధముగా యిప్పుడే పుష్కలంగా పండుతున్న గ్రామాలలో 40 రూపాయలు అమ్ముతుంటే పట్టణాలలో యెంత అమ్ముతుందో

ఆలోచించవలసిన అవసరముంది. ముఖ్యంగా ఒక ప్రక్కన ఆహారం ఎక్కువ పండిస్తూ యితర రాష్ట్రాలకు సప్లయిచేస్తూ యిక్కడ ప్రజలు ఆహారం దొరకక యెందుకు బాధపడాలని ఆలోచించాలి ఎన్నో చెక్కు పోస్టులను పెడుతున్నారు. ఎన్ని పెడుతున్నారో అంతకు రెట్టింపు దోపిడి విధానం చేయడానికి అవకాశం కలుగుతుంది. కంట్రోలు విధానం రద్దు అయితే ఏ విధమైన ఆటంకం ఉండదు అనుకుంటాను. కంట్రోలు పద్ధతి పెట్టినప్పుడు శ్రీకాకుళం, విశాఖపట్టణం, తూర్పు గోదావరి జిల్లాలను ఒకే జోనుగా చేశారు. యెక్కువ పండించే జిల్లా నుంచి యింకొకచోటికి తీసుకొనిపోయి యెక్కువ ధరకు అమ్మడానికి అవకాశం కలుగుతుంది ఈ విధముగా ఆహారం పండించుకుంటూ మరొక ప్రక్క ప్రజలు బాధపడుతున్నారని అనుకున్నప్పుడు మనం యీ అమలు పరిచే విధానంలో ఏ విధమైన కట్టుదిట్టమైన పద్ధతులు అమకుంటే అమలు జరుగుతుంది అనేది ముఖ్యమైన విషయము. ఆహారం లేనప్పుడు, తిండి లేనప్పుడు ప్రజలు బాధపడుతున్నప్పుడు అంతకంటె చేయవలసినది మరొకటి ఉండదు. కనుక ప్రభుత్వమువారు చట్టాలు చేసినంత యిదిగా అమలు పరచి దీనిలో సహకరించి బాగా పని చేస్తారని అనుకుంటున్నాను. లేబరు క్లాసు కాలనీలున్నాయి నాగార్జునసాగరు యేరియాలో ఒక పర్యాయం చూశాను. ముక్కిపోయిన జొన్నకూడా దొరకడంలేదు. వారు పగలంతా రాళ్లు బద్దలుకొట్టి కష్టపడి పనిచేస్తారు కంట్రాక్టరు వారి కష్టంతో లక్షలకొలది ధనం సంపాదిస్తాడు ఈ విధముగా కష్టపడి డామును నిర్మించే కార్మికులకు ముక్కిన జొన్నలు, వేలకొలది సంపాదించే కంట్రాక్టర్లకు మృష్టాన్న భోజనము. కంట్రాక్టర్సు కార్మికులను దోపిడి చేస్తున్నారు. ఎక్కడ ఉన్నది దోపిడి విధానం అని ప్రభుత్వం వారు ఆలోచించాలి మనం చేయబోయే చట్టం కట్టుదిట్టంగా అమలుజరిపి మన రాష్ట్రంలో అన్ని జిల్లాలలోను తిండికి లోటు లేకుండా చేసిన తరువాత యితర రాష్ట్రాలకు సహాయం చేయవలసిన బాధ్యత ఉంది. ఆ విధముగా చేయడంకూడా మంచిది అనుకుంటాను. ఇండియా గవర్నమెంటువారు శ్రీ బ్రహ్మానంద రెడ్డిగారిని పిలిచి ధాన్యం యితర రాష్ట్రాలకు పంపించవలసినదని కోరినప్పుడు మనకు గౌరవం వస్తుందని మన ధాన్యం పంపినప్పుడు ఇక్కడ ప్రజలు చాలమంది తిండికి ఇబ్బంది పడుతున్నారు. వారు [illegible] ఆహారం అడుగుతున్నప్పుడు విశాఖ పట్టణానికి ఉక్కు కర్మాగారంగాని, [illegible]గాని పొందడానికి కావలసిన సహాయం కేంద్ర ప్రభుత్వం యిచ్చినప్పుడే మనకు సంతృప్తి ఉంటుంది అనుకుంటున్నాను, ఈ పరిస్థితులలో చాలమంది ప్రజలు ఆందోళన చెందే విషయాలు కూడా చాలా ఉన్నాయి. అందుకోసం సామాన్య కూలి జనానికి పట్టణ ప్రాంతాలలోను, పల్లె ప్రాంతములలో కూడా చౌక డిపోలు పెట్టి మంచి బియ్యం సప్లయి చేయాలని మనవి చేస్తున్నాను. చౌక డిపోలలో యిచ్చే బియ్యంగురించి గౌరవ సభ్యులు తెలిపినారు. తినడానికి వీలు లేకుండా ఉన్న పరిస్థితిని గురించి మెమోరాండం పంపుతున్నారని తెలిపినారు. అటువంటి మెమోరాండం వచ్చినప్పుడు వెంటనే చర్య తీసుకోవాలని మనవిచేస్తూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

Sri M B Raja Rao (Madakasira) —Mr. Speaker, Sir, I thank you very much for having given me this opportunity, despite your busy programme I do not want to take much time of the House by repeating the facts already mentioned by several members You know, Sir, how this foodgrains control and civil supplies stand universally condemned by all Parties-by the Congress Party and by other Parties as well So, what I want to know is, when there is such universal condemnation, what action is being taken by the Government Should we not take some action immediately and do something? Otherwise, why these representations at all?

In this connection, Sir, I wish to recall that last time I made some representation about the business of this House You will kindly pardon me if I refer to this matter once again What I find as a new-comer to this Assembly is that the representations made in this august House are something like cries in the wilderness God only knows what is happening to those representations. If nothing is happening to the representations, except for the fact that they are recorded, what is the use of crying like this? Is it not cries in the wilderness? Is any action being taken, is anybody examining the several points raised by the members? If the answer is in the affirmative, the result of such examinations should be communicated to the members concerned, so that they may feel satisfied that their representations have been examined and some action has been taken Any way, I suggest, Sir, that not only in this matter, but in all cases where representations have been made in this Assembly, the representations in question should be got examined by the Department concerned and the findings of the Government should be communicated to the member concerned and if possible to all members so that they may be satisfied that their representations are receiving proper attention

In this case, Sir, since the issue of foodgrains control and civil supplies stands universally condemned, I suggest that an expert committee be appointed to go into the whole question We cannot presume that we ourselves are experts Nobody possibly is an expert in civil supplies So, if that is the case, let a committee be appointed immediately to go into the entire question as to whether there should be control or not or whether there should be free trade or not. This is a matter of general observation

In order to save time, I will now turn round to the problems of my constituency, namely, Madakasira. Anantapar District is suffering from two great evils of this Foodgrains Control Order. As a result of the control and civil supplies, we do not have any food at all. As I submitted to the House last time, Sir, for want of foodgrains, some of the poor people in that area are actually eating horse gram The staple food i. e., ragi is not available. It is being sold at Re. 1 or Rs, 1-25 per kilo So, that is the resut of civil supplies There is one thing more which is peculiar to us and which has not been represented till now. That is what is called the evil of belt area restrictions. I do not want to say myself all these things. I shall just read out the fact finding representations that have been received in this regard,

The following is the representations received about civil supplies

"Stocks are not reaching the stores No rations are sold in the stores. Poor are being deprived of their meal The ryots are harassed while shifting grain from thrashing floor, from one village to the other, and from a town for milling. A detailed history of one and a half years is as follows

> 'It is a planned smuggling undertaken by a few rich, influential and powerful persons in collussion with Local Tahsildar, and the mobile staff The ryots and anybody else other than the gangsters can never undertake on fear of booking under trap The producer has no other go except to sell to the above set for lesser rate. For every lift, the Officers get their share through their agents On every shandy day, 40 to 50 carts or 4 to 5 lorries of this taluk will be there The Officers would be camping in some border village just before that day to be in the know of things and to collect toll This is an open secret in the taluk
>
> The net profit per bag was then Rs 30 to 40. Rs 600 to Rs 800 were collected for permit of lorry load Lorries either from Madakasira or Guntakal were escorted to leave the State direct It is also correct that at times under the instructions of the Tahsildar, the then Revenue Inspector was following the lorries upto border, a distance of 3 miles The collections in this deal was estimated to be Rs. 80,000 A portion was remitted towards commission and the rest shared The stocks that were stocked for a year exhausted within a course of 40 to 50 days. Nothing reached the villages nor sold for villagers during that period, etc ."

About belt area restrictions, we represented in writing to the Chief Minister and the Revenue Minister and others concerned and I will just read out what was represented :

"Madakasira Taluk has been declared as the 'belt' area for the purpose of preventing smuggling of foodgrains from the Andhra Pradesh area (zonal area) to the neighbouring State of Mysore Zonal area. There are other border taluks like Hindupur, Kalyandurg, Rayadrug, etc., which are not similarly declared as 'Belt' areas Hindupur Taluk was once included as 'Belt' area but subsequently declared as 'Non-Belt' area. It is not known for what special reasons Madakasira Taluk alone is still a 'Belt' area.

The results of Belt area are very harassing to the merchants and ryots. The local officials in charge of 'Belt' area restrictions are indiscriminately preventing and booking conveyance of even small head loads of foodgrains. Innocent and bonafide consumers are booked and charged. There is general fear and apprehension in the minds of the public so much so everybody is afraid of taking out foodgrains even for their own consumption. The result is the foodgrains are not available in the market. Even ragi, which is the staple food of this taluk, is not available. For some reasons or other

enough rice is not supplied to this taluk. The local ryots who have got surplus foodgrains are hoarding them for fear of being charged if they convey the foodgrains to the market

The net result of all these indiscriminatory restrictions is a scarcity of foodgrains in a taluk which is already famine stricken. There are many cases of poor people starving for days not only because they have no money but also because that even if they have money they cannot secure foodgrains This has resulted in thousands of people migrating to other States and undergoing untold difficulties in their new domiciles

This fact was represented by the people of our taluk and their representatives to the Collector and other Revenue officials, to the Ministers and also on the floor of the House But nothing has been done till now

We are, therefore, requesting that this taluk may immediately be declared as 'Non-Belt' area like Hindupur, that at least the control over millets, parched rice, pulses, bengal gram and its products be removed immediately, that the check-posts may be abolished immediately and, that enough quantities of rice, wheat and other products may be allotted to this taluk As a result of all these measures, automatically the necessity for the special foodgrains Tahsildar and his mobile staff will cease."

Thank you very much, Sir.

శ్రీ సి. హెచ్. ప్రభాకరచౌదరి (రాజమండ్రి) —అధ్యక్షా, జోనల్ సిస్టమ్‌ను ప్రభుత్వము ప్రవేశ పెట్టినందువల్ల వచ్చిన చిక్కులను మనవి చేస్తాను. జోనల్ సిస్టమ్ పెట్టినతరువాత తూర్పుగోదావరి జిల్లాలో అక్కుళ్లు బియ్యము లేవు. స్థానికముగా తినే అక్కుళ్లు బియ్యము మార్కెటులో దొరకడములేదు చౌక దుకాణాలకు ఇదివరకు ఎప్పుడూ ఎగుమతిఅయ్యే వంకసన్నాలను సప్లైచేస్తున్నారు ఇప్పుడు కూడా వంక సన్నాలను ఎగుమతి చేసి మాకు అక్కుళ్లు బియ్యాన్ని సరఫరాచేయాలని కోరుతున్నాము 30 వేల టన్నులు వంక సన్నాలు తీసుకుని దానిస్థానే అక్కుళ్లు బియ్యము ఇవ్వాలని కోరుతున్నాము మా ది మి గు లు జిల్లా అయినప్పటికి ఆచరణలో తరుగుజిల్లాగా మార్పబడినది అయితే ఈ జోన్పుపద్ధతి కాకుండా రాష్ట్రము అంతా ఒకే జోన్‌గా పెట్టాలని చెప్పడములేదు Control చేయడానికి ఎంత అవసరమో అదిచేయాలి ఆ 3 జిల్లాలను కలిపి ఒక జోన్‌గా చేసినందువల్ల మా జిల్లానుంచి ధాన్యము ఎగిరిపోయిందని చెప్పదలచుకొన్నాను ఏ జిల్లాకు ఆ జిల్లాయే జోన్‌గా వుంచి మాకు అదనముగావున్న ధాన్యాన్ని procure చేసి తరుగు జిల్లాలకు సరఫరాచేస్తే ఈ ఘోరము జరిగివుండేదికాదు. 30 వేలటన్నుల బియ్యము వంకసన్నాలకు బదులు అక్కుళ్లను సరఫరాచేయాలని కోరుతున్నాము. జరిగినదేదో జరిగింది, ఇప్పుడైన ఆ విధంగా చేయవలసిన కర్తవ్యము ప్రభుత్వముపైన వుందని మనవిచేస్తున్నాను కంట్రోల్సు అనేది చాలముఖ్యము ఈ డిపార్టుమెంటు వైఫల్యముమీదనే ఈ సంక్షోభము ఆధారపడివుంది. ఈ నాడు ఈ సంక్షోభము రావడానికి కారణము సివిల్ సప్లైస్ డిపార్టుమెంటు విఫలము కావడమే సరియైన

పద్ధతులలో కంట్రోలు చేయాలి. ఎవరిని కంట్రోలు చేయాలి. ఉత్పత్తిదారులను కాదు. కొనుగోలుదారులను కాదు మధ్యరకంగా వున్న నిల్వ చేసే వారిని కంట్రోలు చేయాలి. వారిని కంట్రోలు చేయడము మానివేసి అటు ఉత్పత్తిదారులను, ఇటుకొనుగోలుదారులను కంట్రోలు చేస్తున్నది ఈ విధానమును మార్చకపోతే ఈ సంక్షోభము ఎక్కువఅయిపోయి ధరలు పెరిగిపోతాయి

ఎరువులు. వీటిని సరఫరా చేసేది ఒకరికి. ధాన్యము procure చేసేది ఇంకొకరి దగ్గరనుంచి సామాన్యులనుంచి procure చేస్తున్నారు. పెద్ద పెద్దవారు హెచ్చు రేట్లకు అమ్ముకోడానికి సౌకర్యాలు వారికి వదలి పెడుతున్నారు. సామాన్యులనుంచి ధాన్యాన్ని procure చెస్తున్నారు వారికి కావలసిన ఎరువులను సప్లైచేయడములేదు. ఎవరైతే ఎక్కువ ధరలకు అమ్ముకొంటున్నారో వారికే ఎరువులు దొరుకుతున్నవి అందుచేత ఎరువుల సప్లైకి, ఈ ధాన్యాన్ని ప్రభుత్వానికి సరసమైన ధరలకు ఇచ్చేవారికి సంబంధము పెట్టకపోతే ఈ అన్యాయముతొలగదు అనిమనవిచేస్తున్నాను. అందుచేత ఎరువులసప్లయి సిస్టమ్‌ను ధాన్యం ప్రొక్యూర్‌మెంట్‌కు లింక్ చేయాలని నా సూచన స్టేట్ ట్రేడింగ్ ప్రభుత్వం టేకప్ చేస్తే తప్ప, ధరలను అదుపులో పెట్టటం ఎన్నటికి సాధ్యంకాదు. రైతుకు న్యాయమైన రేటు-అవసరమైతే ఎక్కువ రేటు ఇచ్చి అయినా సరే- ఉత్పత్తి చేసే రైతులకు ఎక్కువ రేటు ఇచ్చినా బాధపడవలసిన అవసరంలేదు-ఇచ్చి, ముందుగానే ఎడ్వాన్స్‌యిచ్చి, ఎగ్రిమెంట్ తీసుకొని, డైరెక్టుగా యీ లింక్ షాప్స్‌కు ప్రభుత్వం సప్లయిచేసే విధానం అవలంబిస్తే తప్ప ఎన్నటికీ యీధరలు అదుపులో పెట్టటం సాధ్యంకాదు ఆహార ధాన్యాలు నిలవ ఉంచటానికి కావలసినన్ని గోడవున్స్ ఉన్నవని మంత్రిగారు చెప్పారు గోడవున్స్ ఉన్నవికాని, అవి ఖాళీగా ఉన్నవి అందులో ఏమీ సరుకు లేదు. అంతంత పెట్టుబడి పెట్టి సెంట్రల్ వేర్ హవుసెస్ ఖాళీగా ఉంచటానికి కట్టాలా? అందుకు పెట్టుబడి పెట్టిన డబ్బును రైతులకు ముందుగా ఎడ్వాన్స్ ఇచ్చి, వారిదగ్గర ఎగ్రిమెంట్ తీసుకొని డైరెక్టుగా బియ్యం ప్రజలకు ఇస్తే, మీరు ఎప్పుడో ధరల కంట్రోలు చేయగలిగిఉండేవారు మీరు హోల్‌సేల్ వ్యాపారస్థులపై, సరుకు నిలవచేసే వ్యాపారస్థులపై ఆధారపడకుండా ధరలు కంట్రోలు చేయగలిగిఉండేవారు మనం ఎందుకు పంచదార బ్లాక్ మార్కెట్‌తో దారుణమైన ధరకు కొనుక్కోవలసిన పరిస్థితి వచ్చింది? సెంట్రల్ గవర్నమెంట్‌వారు మనకు కోటా తగ్గించారని చెప్పారు సెంట్రల్ గవర్నమెంటు కోటా తగ్గించటానికి కారణం ఏమిటి? అసలు పంచదారకు ఇంత కరువు రావటానికి, మనకుసరిపోకుండా బాధపడటానికి కారణం ఏమిటి? మనకు పంచదార లేక, ఇంత కరువుతో బాధపడుతుంటే తక్కువ ధరకు విదేశాలకు ఎగుమతి చేయటానికి కేంద్ర ప్రభుత్వానికి ఎట్లా మనమ్ము ఒప్పుకొన్నది?—అని మన మంత్రులు ఒకసారైనా కేంద్ర ప్రభుత్వంతో వత్తిడిచేసి మాట్లాడారా? వారికి ఆటోమేషన్ మిషిన్ తెప్పించుకోటానికి విదేశీ మారకం కావలసివచ్చింది. అనేకమందిని నిరుద్యోగులను చేయటానికి అటువంటి మెషిన్ కావాలి, దానికొరకు చాలా తక్కువ రేటుకు మనం

పంచదార సరఫరా చేస్తే మనకు ఫారెన్ ఎక్స్‌చేంజ్ వస్తుంది. ఆ డబ్బుతో వారు మెషిన్స్ తెప్పించి, ఇక్కడి ఉద్యోగులను పొట్టగొట్టి ఉద్యోగం నుండి తీసివేయటం— అటువంటివాటికి పెట్టుబడి పెట్టటానికి కావలసిన డబ్బు మన ప్రభుత్వం దగ్గర ఉంది కాని పంట అధికంగా ఉత్పత్తి చేసుకొనటానికి, పండిన పంట సక్రమంగా పంపకం చేసుకొనటానికి అవసరమైన పెట్టుబడికి మాత్రం యీ ప్రభుత్వం దగ్గర డబ్బు లేదు అందువల్ల ప్రభుత్వం చాలా తక్కువ రేటుకు పంచదార ఇతర దేశాలకు సప్లయి చేసి మన ప్రజలకు మూడు నాలుగు రెట్లు హెచ్చుధరకు పంచదార అమ్మే పరిస్థితి కల్పించటం—ఇదేనా మన సివిల్ సప్లయి డిపార్టుమెంట్ చేయవలసిన పని? ప్లానింగ్ డిపార్టుమెంట్ వారు చేయవలసిన పని? అని అడుగుతున్నాను. ప్రభుత్వం ఉత్పత్తిదారులను ప్రోత్సహించటం లేదు కాస్త పంట అదనంగా పండిందంటే దేశంలో రైతుల యొక్క చొరవ వల్లనే పండింది తప్ప ప్రభుత్వం చేసిన ప్రోత్సాహం లేదు. ప్రభుత్వానికి సరసమైన ధరలకు ధాన్యం సప్లయి చేసే రైతులను ప్రోత్సహించి, వారికే ఎరువులు, అప్పులు ఇచ్చి, బ్లాక్ మార్కెటులో అమ్మేవారికి, యీ ధరలు పెంచేవారికి ప్రోత్సాహం ఇవ్వకుండా ప్రభుత్వం ఉండాలని, బ్లాక్ మార్కెటు చేసే వ్యాపారస్థులకు మద్దతు ఇచ్చే విధానాలను ప్రభుత్వం మానుకోవాలని విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను.

శ్రీమతి జె. ఈశ్వరీబాయి:- అధ్యక్షా! ఇది తిండి సమస్యకు సంబంధించింది కాబట్టి యీనాడు ఇది ఒక పెద్ద సమస్య. చాలా ముఖ్యమైన సమస్య పేదవాడికి, గొప్పవాడికి కూడ తిండి అవసరం ఉంటుంది అందుచేత ప్రతిఒకరు తిండి బాధ గురించి మాట్లాడుతున్నారు. మంత్రిగారు ఇక్కడ రెండు డిమాండ్స్— ఫుడ్ ఎస్టాబ్లిష్‌మెంట్, సివిల్ సప్లయిస్— పెట్టారు. ఈ రెండు డిపార్టుమెంట్సు ఒకటే— ఫుడ్ గురించి పనిచేస్తున్నవి. అటువంటప్పుడు ఈ రెండు డిపార్టుమెంట్స్‌కు బదులు ఒకటే డిపార్టుమెంట్ అవసరం అనుకొంటాను. ఈనాడు మనం ఎకానమీ కావాలని చెబుతున్నాము డబ్బు లేదని స్టాంప్ డ్యూటీ పెంచుతున్నాము, చిన్నకార్లపై టాక్స్ పెంచుతున్నాము. అటువంటప్పుడు మన దగ్గర ఉన్న వేస్టేజీ తీసివేస్తే బాగుంటుంది ఇపుడు చీఫ్ రేషనింగ్ ఆఫీసర్ అని— డైరెక్టర్ అని ఇద్దరు ఉన్నారు. ఒకరే— డైరెక్టర్ యే ఉంటే బాగుంటుం దనుకొంటున్నాను. అన్ని ఫుడ్ డిపార్టుమంట్స్ సప్లయి చేస్తున్నప్పుడు యీ డిపార్టుమెంటు అనవసరము. దానిని ఎబాలిష్ చేయాలని చెబుతున్నాను. తెలంగాణాలో పండుతున్న బియ్యం ఎక్కడకు పోతున్నవో మాకు తెలియటం లేదు. మాకు నెల్లూరు నుండి బంగారు తీగెలని, మొలకొలుకులని యీ రెండు రకాల బియ్యం తీసుకువచ్చి మా తలపైన రుద్దుతున్నారు. మా తెలంగాణాలో పండే పంట ఎక్కడకు పోతున్నది? తెలంగాణాలో పండే బియ్యం బ్లాక్‌మార్కెటులో మద్రాసు, మైసూరు, కేరళ రాష్ట్రాలకు పోతున్నదీ ఎక్కువ ధరకు ఆ బియ్యం అమ్ముతున్నారు. తెలంగాణా ప్రజలకు తెలంగాణాలో పండిన బియ్యం ఇస్తే ధర తక్కువ పడుతుంది. నెల్లూరు నుండి తీసుకువస్తే, లారీ

ఖర్చులు, ట్రాన్సుపోర్టు ఖర్చులు మా తల మీద పడతాయి. తెలంగాణాలో పండిన బియ్యం తెలంగాణావారికి ఇస్తే ధరలు కొంచెం తక్కువగా ఉంటాయని నేను చెబుతున్నాను. వరంగల్ రైస్ నెం. 2, నెం. 1 – ఇవి ఎక్కడకు పోతున్నవో, ఎవరు తింటున్నారో మాకు తెలియదు. నిజామాబాద్ రైస్ ఎక్కడకు పోతున్నాయో మాకు తెలియదు బియ్యం రవాణా గురించి మన స్టేటులో ఒక ప్రాంతం నుండి ఇంకో ప్రాంతానికి తీసుకుపోకూడదని ఉన్నటువంటి రిస్ట్రిక్షన్ తీసివేయాలి ఈ రిస్ట్రిక్షన్స్‌వల్ల బ్లాక్‌మార్కెటు పెరుగుతున్నది. ఈ బ్లాక్‌మార్కెటీర్స్‌పైన ప్రభుత్వం ఎంతమటుకు చర్యలు తీసుకొన్నది, ఎంత మందికి శిక్ష విధించారు అని అడుగుతున్నాను. ఈనాడు ప్రతివస్తువు, బేబీఫుడ్స్ గాని, హోవల్‌టిన్‌గాని ఏవీకూడా బజార్లలో దొరకవు బ్లాక్ మార్కెటులో దొరుకుతాయి వరంగల్ రైస్ రేషన్‌షాపులలో దొరకటం లేదు అవి బ్లాక్‌మార్కెటులో 130 రూ.లకు దొరుకుతున్నవి. ఈ ప్రభుత్వం బ్లాక్‌మార్కెట్ ఆపకుండా ఎందుకు ఇంక్రీజ్ చేస్తున్నదో నాకు తోచటం లేదు ప్రభుత్వం వెంటనే బ్లాక్‌మార్కెట్ అరికట్టాలని చెబుతున్నాను చీఫ్ మినిస్టర్‌గారు తమ స్పీచ్‌లో ఒక పథకం తయారుచేస్తున్నామన్నారు. అటువంటిది వస్తే ప్రతిపక్షంవారు సంతోషంగా వెల్‌కం చేస్తారు. ఇక్కడ మేము ఏదో విమర్శించాలని విమర్శించటం కాదు. ఈనాడు మిల్లర్స్ రైతులను బాధపెడుతున్నారు. మిల్లర్స్ రైతులకు పంట పండుతున్నప్పుడే డబ్బు ఇచ్చి పంట రాగానే కోసుకువస్తారు. మిల్లర్స్ రైతుల దగ్గర 32 42 రూ.లకు తీసుకొని ఫుడ్ కార్పొరేషన్‌కు 52, 57 రూ. లకు అమ్మితే ఫుడ్ కార్పొరేషన్ వారు వేరే 15 టూ లాభం వేసుకొని 95, 97 రూ లకు మనకు అమ్ముతున్నారు. నిజానికి దీనివల్ల బలిసేవారు ఎవరు అన్నది ఆలోచించాలి. మీరు ఫుడ్ కార్పొరేషన్ వారిని బలిపిస్తున్నారు, మిల్లర్సను బలిపిస్తున్నారు నిజంగా కష్టపడి పంట పండించిన రైతులకు యీనాడు ఉండటానికి ఇళ్లులేవు, కట్టుకోటానికి బట్టలేదు; తినటానికి కూడులేదు. రేపు చస్తే బొందకు మూడు అడుగుల జాగా కూడ లేకుండా చేస్తున్నది యీ ప్రభుత్వము. అటువంటప్పుడు మిల్లర్సుకు ఎంత లాభంవస్తూ ఉందో తెలుసుకోవాలి. ఆ మిల్లర్సు తప్పడు. మాక, బ్లాక్‌మార్కెట్టులో అమ్ముకొంటున్నారు. నూకలను కూడ రేషనింగు షాపులలో పెట్టమని కోరుతున్నాను. చాలమంది బీదప్రజానీకం ఆ నూకలు వాడుకొంటున్నారు, తెలంగాణా ప్రజానీకంలో పచ్చిపులుసు అన్నం తిని [illegible]కొనేవారు చాలమంది ఉన్నారు. అదికూడ తినడానికి వీలు లే[illegible]ది. చింతపండు ధర కిలో నాలుగున్నర రూపాయలు అమ్ముతున్నారు. చింతపండు ధర, ఈ రేటు ఎప్పుడైనా కని, విని ఉన్నామా? ఈ చింత చెట్లకు ప్రభుత్వం ఎప్పుడైనా నీరుపెట్టి పెంచిందా? ప్రభుత్వ పెంపకంవల్లనే పెరిగిందా? మ[illegible]వె ధర 5/- రూపాయలు ఉంది. కందిపప్పు 2/- రూపాయలు. ఇలా ధరలు ఉంటే బీదకుటుంబాలు ఎలా బ్రతకాలి. Taxes వేయవద్దని మేము అనడంలేదు. Taxes వేయవలసినదే. వేసే దానిపై taxes వేయాలని [illegible]రుతున్నాను. తెలంగాణా Rice తెలంగాణావారికే యివ్వాలి

Ration ఈ సంవత్సరంలో రెండుసార్లు cut చేశారు, ఇలా cut చేస్తే, కష్టపడి పనిచేసేవాళ్లు ఎలా బ్రతుకుతారు? డాక్టర్ల దగ్గరకు వెడితే గ్రుడ్లు తినమని చెబుతారు ఒక గుడ్డు ఖరీదు నాలుగణాలు ఉంటోంది. ఇటువంటి చిన్న చిన్న విషయాలుకూడ ప్రభుత్వం ఆలోచించాలని మనవి చేస్తున్నాను. Black Market లేకుండా చేయాలి 82 రేషనుషాపులు తీసివేసి యింకొకరికి యిచ్చినట్లు తెలుస్తున్నది దీనిగురించి సమాధానము చెప్పాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ వి బి రాజు —ఆ విషయం నాకు తెలియదు. ఎవరుయిచ్చారో. మంత్రిగారికి రేషన్ షాపులకు చాలాదూరం ఉంది

శ్రీమతి జె ఈశ్వరీబాయి —మంత్రిగారు ఆ విషయం తెలుసుకొని సమాధానంచెప్పాలనికోరుతున్నాను Food Corporation ఒక white elephantగా తయారుకాకుండా చూడాలనికోరుతున్నాను Super Bazar లో ప్రజలకు కావలసిన అన్ని వస్తువులను తెప్పించి, వారికి అందేటట్లుచూడాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ వి బి. రాజు —తెలంగాణా రైస్ తెలంగాణావారికే అంటే, ఆంధ్రవారు తెలంగాణా కల్లుత్రాగరు.

శ్రీమతి జె. ఈశ్వరీబాయి :—ఇతరచోట్ల నుంచి తెస్తే export charges అవుతాయి. ఆ ఖర్చులు మాపైన రుద్దుతున్నారు అందుచేతనే మా బియ్యం మాకేయివ్వమని కోరుతున్నాను ఇదివరలో cut చేసిన ration ను తిరిగి యివ్వాలని కోరుతున్నాను ఆంధ్రాస్టేటును అన్నపూర్ణ అని అంటారు. మిగులును యితర రాష్ట్రాలకు పంపండి, మేముకాదనడంలేదు, కాని నెల్లూరు నుంచి యిక్కడకు బియ్యం తేవడం అనవసరం. దానివల్ల ఎక్కువ ఖర్చుఅవుతుంది. ఇదివరలో cut చేసిన ration తిరిగి యివ్వాలనికోరుతూ సెలవుతీసుకొంటున్నాను.

శ్రీ వై వెంకటరావు (వేమూరు) —గౌరవనీయులైన రెవిన్యూ మంత్రిగారు Civil Supplies grants ప్రవేశపెడుతూ అంగీకరించాలనిచెప్పారు. అధికధరలను అరికట్టడమే మా ఉద్దేశ్యమనిచెప్పారు. ఇది చాలా ముఖ్యమైన డిమాండు, ఇది నిత్యజీవితావసరవస్తువుల డిమాండు. వస్తువుల ధరలు పెరిగిపోతున్నాయి. అందరికి తెలుసు ప్రజలు ముఖ్యంగా బియ్యం గురించి ఒక పెద్ద సమస్యను ఎదుర్కొంటున్నారు. రేషనుషాపులుపెట్టారు, ఎక్కడచూచిన పెద్ద పెద్ద క్యూలుతప్ప సరకులు అందడంలేదు కొంతమందికియిస్తే మిగతా వారికి లేవు అంటున్నారు. రాళ్లగడ్డలు బియ్యంలో కలుపుతున్నారు పెద్ద వారికి double polished rice సన్న బియ్యం యిస్తున్నారు. గ్రామాలలో సామాన్య ప్రజానీకం వ్యవసాయకూలీలు, ధరలు పెరిగిపోయినందువల్ల చాలా బాధపడుతున్నారు. పరిస్థితులు చాలకటువుగా ఉన్నాయి. చాలా ఇక్కట్లకు గురిఅవుతున్నారు. గ్రామాలలో పరిస్థితులు బాగుచేయడానికి Fair Price Shops ను ఏర్పాటుచేయండి. వ్యవసాయ కూలీలు చాల కష్టపడుతున్నారు, బాగా ఉత్పత్తి ఉన్నచోట ఆహారకరువు ఏర్పడుతోంది, సబ్సిడీలుయిచ్చి అయినా Fair Price

shops ఏర్పాటుచేయాలని కోరుతున్నాను. పంచదార మార్కెట్టులో అదృశ్యం అయింది ఎప్పుడు అడిగినా stock రాలేదని అంటున్నారు Stock వచ్చినా దాని ధరరాలేదని యివ్వరు ఈ లోపల ఆ వివాహం అయిపోతుంది ఈ విధంగా జరుగుతోంది దానిని సరిజేయాలని కోరుతున్నాను. రెవెన్యూమంత్రిగారు కేంద్ర ప్రభుత్వం చక్కెర కోటాను తగ్గించిందనిచెప్పారు. అందుచేత bulk వాళ్లకు తగ్గించి individual card holders కు ఎక్కువ చేస్తామనిచెప్పారు. అది మంచి సూచన అది తప్పక అమలుచేయమని కోరుతున్నాను. Food Corporation Godowns ఉన్నాయి అవి faulty గా ఉంటున్నాయి. దానిని సరిజేయాలి ఆ godowns లో బియ్యాన్ని store చేస్తున్నారు అక్కడే purification చేస్తున్నారు. అది సైంటిఫిక్‌గా చేస్తున్నారు, అయినప్పటికి కొంతసరకు unfit for human being దానిని ప్రజల consumption కొరకు పంపిస్తున్నారు. అందుచేత నా యొక్క సలహా ఏమిటంటే బియ్యాన్ని store చేసేబదులు ధాన్యాన్ని store చేస్తే damage ఉండదు. ఉన్నా చాలా తక్కువగా ఉంటుంది. మీరు అనవచ్చు. ధాన్యం అయితే తక్కువపడుతుంది. బియ్యాన్ని ఎక్కువ నిలువ చేయవచ్చు అని. తక్కువ పట్టినా అనుభవందృష్ట్యా చూస్తున్నాము. వంద బస్తాల ధాన్యానికి 60 బస్తాల బియ్యంవస్తుంది ఆ నిష్పత్తిలో మనం ధాన్యాన్ని నిలువచేయవచ్చు. Total గా damage తగ్గుతుంది.

శ్రీ వి.బి. రాజు :—Godown నుంచి Mills కు, Mills నుంచి Godownకు పంపడంవల్ల ఇంకా ధరలు పెరిగిపోవచ్చుకదా !

శ్రీ వై. వెంకటరావు :—ఇప్పుడు ఉన్నంత damage తగ్గినందువల్ల, ధరలు పెరగవు. తరువాత 10, 15 రోజులకు ఒకసారి stocks declaration చేయాలని అంటున్నారు రైతులు తాలూకా ఆఫీసుకు పోయి యివ్వాలి దీనివల్ల రైతులు గుమస్తాలను పెట్టుకొని పని చేయవలసిన అవసరం ఏర్పడుతోంది. మన రాష్ట్రంలో ఎక్కువగా చిన్న రైతులు ఉన్నారు 10, 15 రోజులకు ఒకసారి రైతులు తాలూకా ఆఫీసుకు వెళ్లడం అనేది కష్టమైన విషయం. మంత్రిగారైతే చిన్న రైతులను harass చేయము అని చెప్పారు కాని [illegible] రైతులు చాలా బాధపడుతున్నారు. సూపర్ బజారు పెట్టారు. [illegible] మామిడికాయ ఒక రూపాయ అమ్ముతున్నారు బయట [illegible] యిస్తున్నారు. మీ ఉద్దేశ్యాలు మంచివే. కాని effective check లేకపోవడం వల్లనే యిలా జరుగుతున్నది. ప్రజాసామాన్యానికి మేలు జరుగడం లేదు. భారత దేశానికి స్వరాజ్యం వచ్చేటప్పటికి మొత్తం 4 కోట్ల టన్నుల ఆహార ధాన్యాలు పండిస్తున్నారు. ఇప్పుడు కేవలం 2 కోట్ల టన్నులు మాత్రమే అదనంగా పండిస్తున్నారు. Fertilizer scandal అందరికి తెలిసినదే రైతు చొరవ తీసుకొనే పండిస్తున్నాడు. కాని అతనికి ప్రభుత్వ సహాయం లభించడం లేదు. రైతుకు తగిన సహాయం, ప్రోత్సాహం యివ్వాలి. సౌకర్యాలు కలుగచేస్తే రైతు తప్పక సరిగా పండిస్తాడు. Check Posts విషయంలో డిమాండులో ఉంది. ఒక వంద పదకొండు Check Posts ఉన్నట్లు చెప్పారు. లారీలు పోతూ

ఉంటే బస్తాకు ఒక్క రూపాయి చొప్పున మామూళ్లు తీసుకొంటున్నారు. రాష్ట్రంలోపల Check Posts లు అనవసరం బోర్డరు ఏరియాలలో స్మగులింగ్ జరిగే చోట్ల Check Posts ఉంటే చాలు మిత్రులు శివయ్యగారు అంటున్నారు. బస్తాకు 5 రూపాయలు తీసుకొంటున్నారట దీని గురించి ఆలోచిస్తారని అనుకొంటున్నాను.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య —అధ్యక్షా! ప్రజానీకం అంతా అనుకుంటోంది. శాసన సభ సమావేశం జొతోంది ఆహార సమస్య ఏమి తేలుస్తారు అని ఎదురు చూస్తున్నారు దీనికి గాను మన మంత్రిగారు ఒక రిపోర్టు యిచ్చారు. దీనిలో వివాదం వుంది. సిద్ధాంత రీత్యా Socialism ను కాంగ్రెసు అమలు జరుపుతోంది కొంప మునిగిపోయిందని స్వతంత్ర పార్టీ. ఏమీ లేదు Socialism అని చెపుతున్నారు కానీ మేము జనం చస్తున్నాం అని జనాభా ఏడుస్తున్నారు. జరుగుతున్నది ఏమిటంటే నేను Planned economy కోరే వాడిని దేశంలో Free Market కావాలి అంటున్నారు స్వతంత్ర పార్టీవారు ఇక్కడ నాలుగు మార్కెట్టులు వున్నాయి 1 Free Market 2 Black Market 3 Controlled Market 4 Super Market యివన్నీ ఒక్క పద్ధతిలో వున్నాయి మేమందరం Controlled economy కావాలంటే యివ్వాళ కాంగ్రెసు అమలు జరుపుతున్నటువంటి Socialism ఏమిటో Black Market–Moral యొక్క Strength ను ముక్కలు చేస్తోందని మనవిచేస్తున్నాను. ఎక్కడకు పోయి అడిగినాసరే ఎందుకయ్యా మీరు అడుగుతారు. చేత కాని అధికారులను పెట్టారు, లంచ గొండులను పెట్టారు. మంత్రులకు కూడా భాగాలు వున్నాయి అంటున్నారు కంట్రోలు తీసివెయ్యండి. ఎవరిని పట్టుకోమంటారు దొంగల ఎవరని–తీసి వెయ్యండి అని అడుగుతున్నారు Food Corporation ఏర్పడింది నిజంగా పెద్ద పందికొక్కు ఎక్కడైనా వుందంటే అదే Food Corporation 15% నుంచి 25% వరకు 'ఓవర్ ఆల్' బడ్జెటు మొట్ట మొదటే వసూలు చేస్తున్నారు కానీ మనకు ధాన్యం యిచ్చే స్థితిలో లేదు దీనికి కారణం ఏమంటే Administrative charges import charges Storage charges, Transport charges insurance charges, Capital charges యివన్నీ యిస్తే గాని రావు. యివి యిస్తే black market నుంచి వస్తున్నట్లే అంటే legalized black market గవర్నమెంటు అమలు జరుపుతోందన్న మాట Corporation ద్వారా. నాలుగు అణాలు అమ్మే మైదా రు 1-4-0 కు గవర్నమెంటు ద్వారా దొరికితే నాకు కడుపు నిండుతుందా. కార్పొరేషన్ వాళ్ళ దగ్గర నుంచి ½ కొన్నాం అన్నారు. మనకు వచ్చే ప్రయోజనం ఏమిటంటే వున్న ధాన్యం వారికి అప్పచెప్పి వారి గోడౌన్సులో వుంచి అది అంతా అట్లా జరుగుతోంది. Civil Supplies వుంది. మీరు నడిపించేది Civil Supply కాదు కార్పొరేషన్ వద్దండి అంటున్నారు ఒక్కొక్కదానికి ఒక్కొకటి చెపుతూ వుంటారు. 'బెర్నార్డుషా' ఇంగ్లీషువాళ్ళ దోపిడీ గురించి ఒక మాట చెప్పారు దోపిడీ చేస్తున్నారు అంటే అంతర్జాతీయ సిద్ధాంతం అన్నారు విదేశాల నుంచి వస్తువులు దింపుతున్నారు అంటే మీ సహాయం కొరకు అంటున్నారు. ఇక్కడి నుంచి ముడి పదార్థాలు ఎందుకు

ఎగుమతి చేస్తున్నారు అంటే మీకు ఖర్చు కావడంలేదుకదా అంటారు. అదే పద్ధతిలో ఈ గవర్నమెంటు కూడా ఏమి చెప్పినా సిద్ధాంతమే అవుతుంది కానీ అమలు జరగడం లేదు. చేతగాని ప్రభుత్వం ఏవిధానమైనా అవలంబిస్తుందని అంటున్నారు. క్రింద వుండేటటువంటి corrupt offices ను వెంటనే తీసుకొస్తున్నారు. దళారీలను మీరు పూర్తిగా బలపరుస్తున్నారు చాత కాకపోతే దిగైనా పొండి మేము చూస్తున్నాం అంటున్నారు ప్రజానీకం. ఒక సిద్ధాంతం చెపుతారు. స్వతంత్ర పార్టీ వాళ్ళ సిద్ధాంతం పనికిరాదు అంటున్నారు. మిమ్ములను బలపరిస్తే ఊళ్ళోకి వెడితే తంతారు సిద్ధాంతంలో moral Courage స్థాయి పోయినటువంటి ప్రభుత్వ విధానం moral Courage కూడా ప్రభుత్వానికి పోయిందని చెపుతున్నాను. ధరల తేడా లెక్కలు యిచ్చారండి. చాలా సంతోషం ఎట్లా వున్నయో చూశాను. బసవరాజుగారు యిచ్చిన రిపోర్టులో తెలుగులో 5వ పేజులో ఈ సంవత్సరం ఎంతెంతో ధరలు పెరిగాయో— వాళ్ళకు లెక్కలు ఎక్కడి నుంచి వస్తున్నాయో తెలియదు మనం లెక్కవేస్తే సంబంధం లేదు క్రిందటి జనవరి నుంచి ఈ జనవరి వరకు 16 points పెరిగాయని వారు చెపుతున్నారండి కేంద్ర ప్రభుత్వం లెక్కలు చూస్తే జనవరి నుంచి డిశంబరు వరకు 32 points పెరిగిందని చెపుతున్నారు Consumer goods లో క్రిందటి జూన్ నుంచి ఈ సం॥రం జూన్ వరకు చూస్తే 58 points పెరిగింది అన్నారు క్రిందటి సం॥రం జనవరి నుంచి ఈ సం॥రం జూన్ వరకు చూస్తే 88 points పెరిగింది అన్నారు. దీనిలో ఏది చూచి సంతోషించమంటారు. ఒకటి మాత్రం నిజం కొనుక్కోటానికి బజారుకుపోతే గింజలు లేవు ధరలు నిర్ణయించడానికి Special Officers ను వేశాం. Committee వేశాం—Co-operative Registrar ను. వారు statistics యిస్తారు. ఆంధ్ర ప్రదేశ్ లో 4 centers లో rural index తీస్తారు ఆ figures లో తేడాలు వున్నాయి. ఆదివారం ఆంధ్ర ప్రభలో ఒక ప్రకటన వచ్చింది సహకార సంఘాల రిజిస్ట్రార్ ఆధ్వర్యాన ఏర్పడిన రాష్ట్ర ధరల కంట్రోలు సంఘం ఈ నెల ధరల హెచ్చుదలకు కారణాలను పరిశీలిస్తోంది ధరలు హెచ్చుతున్నాయని మేము చెపుతూ వుంటే ధరలు తగ్గుతున్నాయి. హైదరాబాదులో అంటున్నారు. ధరలు ఎందుకు తగ్గుతున్నాయని వారు ఆలోచిస్తున్నారట అది నిజమే. వాళ్ళ యొక్క Interest affect అయితే ఎట్లా వాళ్ళ ఏజంట్లు మళ్ళీ కనుక వాళ్ళ ద్వారా బ్రతికే వాళ్ళు కనుక ధరలు ఎందుకు తగ్గుతున్నాయని ఆలోచిస్తున్నారు. ధరలు ఎక్కువ ఔతున్నాయంటే ఖిసోధిక్కు లేదు. వారి ధరలకు మా ధరలకు తేడా వుంది. ధరలు పెరుగుతున్నాయి చింత పండు 4-8-0 అని చెప్పాను నిన్న. ఈ రోజు 5 రూ॥లు మినపప్పు 3 రూ॥లని చెప్పాను. ఈ రోజు 3.25 వుంది. కందిపప్పు 2.25 అయింది. పెసర పప్పు 2.25 అయింది. ధరల బోర్డు మాత్రం కట్టే వుంటుంది. ప్రజలకు యివ్వనున్నట్లే యివ్వరు. ధరల ప్రకారం అడిగితే అసలు వస్తువే దొరకదు.

(Mr. Speaker in the Chair)

వీటిని బట్టిచూస్తే మనం ఆహారసమస్యను solve చేస్తున్నాను అంటే వేరు చెప్పాలి. ఉపన్యాసాలు బాగా వుంటాయి మేము ఊళ్ళకు పోతే దెబ్బలు తింటాం. అసెంబ్లీలో నెల 15 రోజులు కూర్చుని ధరల గురించి ఏమిచేశారని ఊళ్ళలో అడుగుతారు ఉత్పత్తికి వర్షాలు కూడా ప్రధానకారణం ముఖ్యమంత్రి గారుచెప్పారు. మన Government economic review లో మూడవ పేజిలో "The additional production potential of food grains targetted for 1967-68 is 10 6 lakh tons. The over all additional production potential was 9 97 lakhs tons and the achievement was 5 91 lakh tons" అన్ని ఉంటే ఇంకా స్వంత కవిత్వం కాదు వారి లెక్కలే చెబుతున్నాయి. తరువాత Central Government వారు ఒక strategy ఆలోచిస్తున్నారట. The new strategy seems to raise the foreign aid First it will concentrate resources on the managerial intiative in certain areas which have assured water supply covering 1 5 million acres అంటే ఏమిటి management కు చిక్కు వచ్చింది కనుక పెద్దరైతాంగానికి డబ్బుఇచ్చిమెత్తన చేస్తామని. మన గవర్నమెంటుకూడా ఎందువల్ల పంపడంలేదు అంటే ఒకటి చెప్పింది The shortfall achieved was mainly due to the short suppply of nitrogenous fertilizers అంటేవారు supply చేస్తున్నది black market లోకి పోతున్నది. కనుక మనకు మిగిలింది black market ఇప్పుడు super bazar వుంది super bazar cloth ఎంత fine గా వుంటుందో అక్కడి ధరలుకూడా అంత super fine గా వుంటాయి. అందువల్ల దానిపేరు super అని పెట్టారు. అక్కడ వున్నటువంటి staff మంత్రులకు వగైరాలకు సంబంధించిన ఆప్త వర్గాన్ని ఆ మహాసముద్రంలో నెట్టివేశారు. పాపం వాళ్ళకు ఏమి తెలియదు. వాళ్ళకు వ్యాపారంచేతనవుతుందా? చీటివ్రాయడం చేతకాదు, కూడిక చేతకాదు, తీసివేత చేతకాదు. వ్యాపారంచేసే షావుకార్లే ఒక్కొక్కప్పుడు దిక్కుపడతారు. Personal experience లేని వాళ్ళను, nepotism లో ఆ ఉద్యోగంలో వేస్తే food crisis వస్తుంది. Super bazar లో యిట్లావున్నది co-operative Register లో అట్లావున్నది. Fertiliser లో అట్లావుంది ఇవి కాక యింకా ఊళ్ళలో వున్నాయి. Collector వద్దకుపోయి బియ్యం వున్నాయండి అంటే, వున్నాయంటారు D. S O వద్దకుపోయి supply చేస్తారా అంటే చేస్తున్న మంటారు మీ ఊరికి supply చేశామంటారు. 600 బస్తాలు మిల్లువానివద్ద తీసుకోమంటారు. మిల్లువాని వద్దకు వెడితే బియ్యం అడిగితే మీరు బియ్యం కొరకు వచ్చారే నాకు వడ్లు యిప్పించుతున్నారా అని అడుగుతున్నాడు. వడ్ల వానివద్దకుపోతే fertilisers double రేటుకు కొంటు వుంటే నీవు control కు ఇవ్వమంటావా అని అడుగుతున్నాడు. ఈ సంగతులు చూస్తూంటే నాకు చిన్న తనంలో చెప్పిన చేపకథ జ్ఞాపకం వస్తున్నది. ఆవిధంగా వున్నాయి ఈ పరిస్థితులు. ఇప్పుడు జిల్లా లో district cooperative marketing society పెట్టారు. సగం ధాన్యం వీటికి కొనడానికి యిచ్చారు మిగత సగం వ్యాపారస్థులకు యిచ్చారు. Society లకు యిచ్చే సగం మార్కెటు rate ప్రకారం యిస్తు

న్నారు. Black market లో బస్తాకు నాలుగు లేక ఐదు రూపాయలు ఎక్కువ వస్తాయి కనుక ఈ Societies కు యిస్తున్న సగం దాన్యం రావలసిన మొత్తం కూడా వ్యాపారస్థుల దగ్గరనుంచి వసూలు చేస్తున్నారు వ్యాపారస్థుడు అంటున్నాడు రెండూ కలసి నావద్ద వసూలు చేస్తున్నారు. అది ఎట్లా నండి అంటున్నాడు వాళ్ళ వద్దకు పోతే తాసీల్దార్ యిస్తేనే గాని నేను ఇవ్వను అంటాడు. Tahsildar ఎవరికో వాళ్ళకు యిచ్చుకొంటూరు వచ్చిన బస్తాలు తెల్లవారేసరికి అన్ని అమ్ముడు పోతాయి. అయ్యా Collector గారు, తహసీలుదారు గారు యిదేమిటండి అని అడిగితే orders వున్నాయి అంటారు, ఇది ఎల్లా వున్నదుంటే ఆ తెలుగు సామెత ప్రకారం "అంగట్లో అన్నివున్నాయి, అల్లుడు నోట్లోశని, అన్నట్లుగా వుంది. ఇవుడు 'అల్లుడు నోట్లో శని, కాదండి. కొడుకునోట్లోశని, అల్లుడు'' నోట్లో బెల్లం ఇక్కడ నుంచి, కేరళకు, మైసూరు, మహారాష్ట్రకు కావాలంటే బియ్యం వెళ్ళుతున్నాయి. ఇంక కొత్త సమస్యవచ్చింది మా ఊరికే కేరళ బియ్యం అని అమ్ముతున్నారు. తీరా తెలుసుకుంటే ఏమితేలిందంటే ఏప్రిల్ 1 వ తేదీనుంచి కొద్దిగా ధరలు పెంచారే వాటి పేరు కేరళ బియ్యం అంటున్నారు మనం కేరళ బియ్యం తింటున్నామనుకుంటున్నాం కేరళ వాళ్ళు మా బియ్యం మీరు తింటున్నారు ఏమిటి అని అడుగుతారు. Incentive create చేయడానికి బస్తాకు రూ. 4 లు పెంచామంటున్నారు. కానిఏమివస్తున్నాయి వంకసన్నాలు పెద్దపేరుతో, మహోత్తరమైన పేరుతో బంగారుతీగలపేరుతో వస్తున్నాయి. అసలు బంగారుతీగలంటె అర్థం ఏమిటో తెలుసునాండి తినడానికి వీలులేనివి అని అర్థం. అవి అసలు బంగారు తీగలు కావు. వాటిని పీటిని సరిపుచ్చారు. మంత్రి గారి కావమూరడి సమానులే అన్నట్లువుంది ఈ వ్యవహారం "ఎక్కువ ధరకు మనం కొంటున్నాం, కావాలంటే మీకు అధరకే యిస్తాం కేరళ బియ్యం" అంటున్నారు. అందువల్ల ఒకవైపున black mail చేస్తున్నారు, యింకోవైపున నాటకం ఆడుతున్నారు. ఇప్పుడు check posts పెట్టారు. ఈ check posts గురించి ఏ officer ను అయినా, మంత్రిగారినైనా అడిగితే మిమ్మలని ఎవరు పట్టుకోమన్నారు అని అంటారు. వాళ్ళు పట్టుకుంటున్నారు. ఎవరికి చెప్పుకోవాలి వారు పట్టుకున్నది లారీ గాని, మూట గాని, బియ్యం గాని వుంటే అక్కడ పెట్టి Collector వద్దకుపోయి అయ్యా మీరు కాస్త విడిపించండి అని అంటే అసలు ఎంతమంది Collectors వద్దకు వెళ్ళగలరు, ఎంత మంది D S O దగ్గరకో వెళ్ళగలరో చెప్పండి: గుంటూరులో ఈ రోజు సైకిళ్ళ మీద బియ్యం వస్తున్నాయి, లేకపోతే చాలా తీవ్రమైన పరిణామాలు వస్తాయి. Cycle కు ఒక రూపాయి యివ్వాలి. మిమ్మల్ని అడిగితే civil supplies కు సంబంధం లేదంటారు. Sales tax వారిని అడిగితే వస్తా వారిని పోతున్నావు కనుక నాకు యివ్వమంటాడు. Collector దగ్గర చెబితే Collector మాట విన్నదు. ఇది గవర్నమెంటా? లేకపోతే మీరు, department లు కలిసి మమ్మల్ని తినడానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నారా? జీవం బ్రతకడం మీకు యిష్టంలేదా? లేక మీ administration లో co-ordination

లేదా ? ఈ adminitration నడపాలని వుందా ? అని నేను అడుగుతున్నాను సోషలిజం రావాలని వుంది కాని, సోషలిజంతో చచ్చిపోయే పరిస్థితి ఈ వేళ వున్నటువంటి inefficient administration తోడవుతున్నది. దీనిని రక్షిస్తారా మీరు మేము రక్షింపబడతాం, లేకపోతే మహాప్రవాహంలోకి పోతామని మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ పి. గున్నయ్య (పాతపట్టణం) — అధ్యక్షా, ఈ Demand ను బలపరుస్తూ కొన్ని విషయాలను తమ ద్వారా తెలుపుతున్నాను. ఇపుడు గౌరవ సభ్యులు Republican party అమ్మగారు చెప్పారు అది నిజమే అధ్యక్షా ? శ్రీకాకుళంలో పండిన పంచదార, సికింద్రాబాదుకు తెచ్చి యిస్తున్నారు. Train charges వగైరాలు ఎక్కువ అవుతాయి కాబట్టి శ్రీకాకుళం, విశాఖపట్టణంలకు సరిపోయేది అక్కడ వుండనిచ్చి మిగిలింది తెచ్చుకుంటే మంచిదికదా. మరి పూజ్యులు మంత్రిగారు ప్రవీణులు, పేరు వున్నటువంటివారు మేము గ్రామాలకు వెడితే voters అనేకమైన మాటలు అంటారు అధ్యక్షా? మీరు కూడా votes తీసుకుని వచ్చారు ముగ్గిరికి Collector notice యిస్తే మూడువందల మంది దగ్గరనుండి వసూలు చేస్తున్నారు. అది అన్యాయం అవునో కాదో తమరు ఆలోచించాలి, ఈ విషయాలను మంత్రిగారికి చెప్పినప్పుడు Collector కు గున్నయ్యగారు ఎందుకు ఇలాచెబుతున్నారో, నాకు ఎందుకు అన్యాయం చేస్తున్నారు అని ఒక మాట అడిగితే మా గోల అంతా రెండు నిముషాల్లో తేలిపోతుంది అధ్యక్షా! కాబట్టి లేవనింగు వసూలు చేయడం పద్ధతి వీలైనంతవరకు రద్దు చేయడం మంచిది. ఈ చౌక డిపోల విషయంలో మీకు ఒక దృష్టాంతం చెబుతాను అధ్యక్షా గ్రామాల్లో ధాన్యం వసూలు చేసి రెండు మూడు వందల జీతాలు పుచ్చుకుంటున్న వారికి. black market లో చేసిన వారికి 72 పైసలకు ఈ ప్రభుత్వం యిస్తున్నది మరి అందరికి అన్ని కావాలి కదా అధ్యక్షా. సామాన్య ప్రజలు, బీదవారు, చేనేతవారు మొదలైన వారు ఒక కిలో రూపాయిన్నర పెట్టి కొంటున్నారు. అధ్యక్షా ? శ్రీకాకుళం జిల్లాలో పాతపట్నం, పార్వతీపురం చీపురుపల్లి విశాఖపట్నంలో అసలు మూడురూపాయలకు అమ్ముతున్నారు. ప్రతిపక్షాలు చెప్పిన దానిలో కొంత న్యాయముందని తోచుచున్నది. మా జిల్లాలో జరిగిన ఒక దృష్టాంతం చెప్పగలను మా జిల్లాలో వున్న civil supplies అధికారి గుంటూరు జిల్లా వాస్తవ్యులు. అక్కడ జన్మించినవారు చాలా ప్రవీణులు. వారు చాలా డబ్బు తింటున్నారు. లారీకి 200, 300 రూపాయలు తీసుకొంటున్నారు. అందులో సగం వసూలు చేసినవారికివ్వడం జరుగుతున్నది. తరుచు తప్పులు చేసేవారిని శ్రీకాకుళం transfer చేయడం జరుగుతున్నది శాసన సభ్యులంటే గౌరవం లేకుండా వుంటున్నారు. ఈ ఉద్యోగి లంచం తీసుకొంటున్నారని కలెక్టరు దృష్టికి తెచ్చాము కలెక్టర్సుకు powers వున్నాయి గాని చర్య తీసుకోదలచలేదు. ప్రజలను పీడించుకుతినేవారిని హైదరాబాదులో వుంచినచో వారేమీ చేయలేరు. ప్రభుత్వ ధాన్యసేకరణ విధానమును శాసన సభ్యులందరూ అంగీకరిస్తున్నారు, ఆగష్టు, సెప్టెంబరు, అక్టోబరు నెలలో ప్రతి

గ్రామంలో కూడా చౌక డిపోలను యేర్పాటు చేయాలి. శాసన సభ్యుల Hostel లో వున్న హోటలులో మంచి బియ్యం వాడుటలేదు. కనుక ప్రజా ప్రతినిధుల మేయిలాంటి బియ్యం తింటుంటె, పల్లెలందుండు ప్రజలెటువంటివి తింటారో తెలుసుకోవాలి 90 రూపాయలకు కొన్న వాటిని Food Corporation of India 135 రూ లకు అమ్ముతున్నది రైతుకు మాత్రం గిట్టుబాటు ధర యివ్వడం లేదు. కాని రైతుకు కావలసిన యెరువు ధరలు పెరిగాయి. ఈ పెరుగుదలనుబట్టి రైతులకు ప్రస్తుతధరకన్న 5 రూ లు అదనంగా యివ్వాలని మనవిచేస్తున్నాను రైతుకు free market లో అమ్ముకొనే సౌకర్యం కల్పించాలి, పంటలు వచ్చే కాలంలో అనేక కారణాలవల్ల రైతులు ఉత్పత్తిని తక్కువ ధరకు అమ్ముకొనడం జరుగుతుంది. అలాంటి కాలంలో ప్రభుత్వం కాని stock చేసి ప్రజలకు తక్కువ ధరకు అందచేయాలి. Check posts వద్ద విపరీతంగా లంచాలు తీసుకొంటున్నారు వారిపైనున్న C. I. D. లు కూడా తీసుకొనడం జరుగుతున్నది చింతపండు, పప్పులు, నూనెలు మొదలగు నిత్యజీవితావసర వస్తువుల ధరలు విపరీతంగా పెరిగాయి. కొన్ని వస్తువులను control ధరకు అందజేస్తున్నారు. కాని వాటిని కూడా control చేయాలి. అన్యాయాలను అరికట్టి ప్రజా ప్రతినిధుల సభకు గౌరవ ప్రతిష్టలు కాపాడగలందులకు మంత్రిగారు తగిన చర్యలు తీసుకోవాలని మనవి చేస్తూ, అధ్యక్షుల వారికి నా ధన్యవాదాలర్పిస్తూ శెలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ కె. ప్రభాకరరావు (అమలాపురం) :— అధ్యక్షా, ప్రభుత్వమిపుడు అమలువరుస్తున్న food zones విషయంలో తూర్పు గోదావరి, శ్రీకాకుళం, విశాఖపట్టణం జిల్లాలను ఒక జోన్‌గా యేర్పాటుచేశారు. తూర్పు గోదావరి నుండి విశాఖపట్టణంకు బియ్యం వెళ్ళుటవలన తూర్పు గోదావరిలోని కార్మిక, కర్షకులకు చాలా యిబ్బంది యేర్పడుతున్నది. తూర్పు గోదావరి జిల్లాను ఒక individual zone గా isolate చేసి అక్కడి పంటకు assess చేసి యే జిల్లాకెంత యివ్వాలనేది నిర్ణయించారు. అలాగే రెండ వంటకూడా చేస్తే బాగుంటుంది. బ్లాక్ మార్కెట్టును అరికట్టాలి ఎక్కడ నుండి యెంత వెళ్ళినదీ విశాఖపట్టణం కలెక్టరుకు తెలియజేసినచో వారు ఆ బియ్యం మార్కెట్టులోకి వచ్చిందో లేదో study చేసి లేనిచో వారిపై చర్యలు తీసుకొనుటకు అవకాశముంటుంది. Procurement విషయంలో రైతులకు ధాన్యమివ్వాలని చెప్పడం వారి వద్ద నుండి త్వరగా తీసుకొనడం జరుగుటలేదు. కాని వారు ఆ ధాన్యాన్ని అమ్ముకొనుటకు వీలులేదు. డబ్బు అవసరం వున్నప్పటికి వారు అమ్ముకొనుటకు వీలులేనందువలన వారు చాలా యిబ్బందులు పడవలసి వస్తున్నది. కాబట్టి ఇటువంటి administration delays జరగకుండా, వెంటనే ఏ రైతు దగ్గర ఎంతెంత procurement, చేయవలసియుంటుందో, ఎంత rice తీసుకొనవలసి యుంటుందో, అంతమేరకు డబ్బు వారికి advance అయినా ఇవ్వడం మంచిది లేకపోతే immediate గా వారి stocks తీసుకోవడం అయినా మంచిదని నేను

మనవిచేస్తున్నాను. తరువాత, ఈ Food Adulteration Act చాలా defective గా ఉన్నదని చాలామంది Members House లో మనవి చేయడం జరిగింది. అది విఫలంగా చెప్పవలసిన అవసరం లేదు. ప్రతి trader ను చాలా బాధపెట్టడము, వారిని అనవసరంగా criminal గా prosecute చేయడం తద్వారా, వారి business నాశనం కావడమే కాకుండా కొన్ని కొన్ని families నాశనం అవుతున్నాయి. తరువాత fertilizers distribution కూడా చాలా defective గా ఉన్నది. తరువాత, మరి పంటలు పండించవలసిందని చెప్పడమే గాని fertilizers distribution లో ఎక్కువశ్రద్ధ ప్రభుత్వముతీసుకొన్నట్లు కన్పించడం లేదు. తరువాత shortage of millets, పప్పు ధాన్యాలు ఇప్పుడు రాష్ట్రములో ఇవి దొరకడం కష్టంగా ఉన్నది దానికి కారణం rainfall రాకపోవడం అని చెప్పుతున్నారు. కాని, ఇతర రాష్ట్రాలకు ఎక్కువగా మనం ధాన్యం supply చేస్తున్నప్పుడు, వారిని compel చేసి మనము ఈ పప్పు ధాన్యాలను ఎందుకు తీసుకోకూడదు అని అడుగుతున్నాను ఎందువల్లనంటె Non-vegetarians అయినట్లయితే, వారికి mutton లోను, fish లోను ఎక్కువ proteins అవి లభిస్తాయి కాని vegetarians కు ఈ fats and proteins compensate కావాలంటె, ఎక్కువగా ఈ dall పప్పు ధాన్యం కావలసియుంటుంది. కాబట్టి అది ఎక్కువగా దొరికేటట్లు చూడవలసిందని కోరుతున్నాను తరువాత ఈ shortage of sugar అంటున్నారు. దీనికి కారణం, sugar factories కు cane దొరకడంలేదని అంటున్నారు. కాని, అధ్యక్షా, ఈ sugar cane తో ఎక్కువగా jaggery తయారు చేస్తున్నారు ఈ jaggery ని ఎక్కువగా illicitdistillers కొంటూఉండడం వలన, jaggery కి ఎక్కువగా demand ఉంటున్నది. ఈ illicit distillation లో jaggery ముఖ్యమైన ingredent అవడంచేత వారు ఎక్కువ ధరకు jaggery కొని illicit arrack తయారు చేయడం వలన ఈ jaggery కి demand ఎక్కువైనది. ఈ jaggery demand తక్కువ కావాలంటే ఈ prohibition immediate గా in toto scrap చేయమని కోరుతున్నాను. అలా చేసినట్లయితే, తప్పకుండా jaggery demand తగ్గుతుంది, thereby sugar factories కు sugar cane ఎక్కువగా దొరకడానికి అవకాశం ఉంటుంది. తరువాత, abolition of food zone, ఇది మరొకసారి ప్రభుత్వ దృష్టికి తీసుకు వస్తున్నాను. Immediate గా East Godavari District ను isolate చేసి కావలసినటువంటి food grains, by way of demand, అంటె ఇదిగో మీ quota ఇంత వేశాము, ఇంత ఇవ్వండి అని కలెక్టరుకు అది procure చేయమని అనడం బాగుంటుంది. ప్రస్తుతం ఉన్నటువంటి system చాలా defective గా ఉన్నది ఇక check posts ఉన్నాయంటె, వాళ్ళకు extra remuneration కోసం వాళ్ళను అక్కడ వేసినట్లు కన్పడుతుంది. దీని వలన corruption చాలా హెచ్చుగా ఉన్నది. అనేక మంది ఈ విషయం గురించి చెప్పారు. Check posts లో ప్రతి అధికారులు అక్కడ ఉన్నటువంటి వాళ్ళు corruption కు లోబడిపోయారు అంతవరకు వారు honest గా ఉన్నప్పటికీ, ఎక్కువ డబ్బు, అధికమైన లంచాలను చూపించేటప్పటికల్లా వారు దానికి లోబడి

పోతున్నారు. అక్కడి ఏమిటంటె, Special Intelligent staff ను Police force నుంచి కొంత మంది, young and enthusiastic officers ను వేసినారు Inspite of their efforts, and help, వారు అది check చేయడం సాధ్యం కావడం లేదు Because, యీ commercial taxes వారు, Revenue వాళ్ళు అంతా ఈ Check posts లో లారీ owners తోటి collude అయి ఉండడం వలన ఎక్కువగా stocks పోతున్నాయి.

శ్రీ వి. బి. రాజు — మరి, గోదావరిని మళ్ళీ విడిగాపెట్టి మళ్ళీ అక్కడ check posts పెడితే, ఈ corruption ను ఇంకా ఎక్కువ చేయడమే అవుతుంది కదా!

శ్రీ కె ప్రభాకర్ రావు — మా గోదావరిలో ఎంత ఎక్కువ కావాలో demand.

శ్రీ వి. బి రాజు — విశాఖపట్నానికి గోదావరికి మధ్య మళ్ళీ check posts పెడితే, మళ్ళీ అక్కడ corruption జరుగుతుంది కదా

శ్రీ కె ప్రభాకరరావు — నేను ఆ point కు వస్తున్నాను. దీనికి పోలీసు ఆఫీసర్ల మీద, Revenue officers మీద పడకండి, మంత్రిగారే స్వయముగా, in disguise, వారి paraphernalia ఏమీ లేకుండా, lonely గా వెళ్ళి కనీసం నెలకొక కేసు అయినా పట్టాలని నా అభిప్రాయము వచ్చే session లోపల కనీసం ఒక కేసు అయినా ఆ విధంగా పట్టామని అనండి, we will be quite happy. అటువంటి ఆదర్శప్రాయమైన idea ను entertain చేస్తారని ఆశిస్తూ, ఈ అవకాశం ఇచ్చినందుకు తమకు ధన్యవాదాలు అర్పిస్తూ సెలవు తీసుకొంటున్నాను.

శ్రీ ఆర్. మహానంద (దర్శి) — అధ్యక్షా, రివిన్యూ మంత్రిగారు సెలవు ఇవ్వడంలో 1965-66 లో ఈ paddy millets 1964-65 నుంచి చాలా తక్కువ పండినాయని అన్నారు. అయితే యిది తక్కువగా పండుతున్నా, మొత్తంమీద మన రాష్ట్రం మిగులు రాష్ట్రం క్రిందనే పరిగణింపబడింది దేశం అంతటిలో కూడా మనకు ఎంతో మంచి నదులు ఉన్నాయి, బాగా పంటలు పండిస్తున్నాయి కాని ఉన్నటువంటి పరిస్థితులు ఏమిటి, మిగులు రాష్ట్రం అయినప్పటికీ, ఈ మిగులు రాష్ట్రంలోనే కొన్ని లక్షలాది ప్రజలు మారుమూల ప్రాంతాలలోను non-delta upland areas లోను, drought affected areas లో ఉండే వారందరికి కూడా సరిగా సకాలములో మనము తిండి పూర్తిగా పెట్టేటటువంటి పరిస్థితులు ఉన్నవారేనా అనేటటువంటి విషయాన్ని ఒకసారి ప్రభుత్వము గనుక ఆలోచనచేస్తే మనము నిజంగా అన్నపూర్ణ అవునా కాదా అని మనము అనుమానం పడవలసివస్తుంది. ఒకవేళ అన్నపూర్ణగా ఉండి, ఇతర రాష్ట్రాలయొక్క మెహర్బానీ పొందడానికో, రాష్ట్రంలో రాజకీయనాయకత్వాన్ని సుస్థిరం చేసుకోడానికి centre నుండి మెహర్బానీ పొందడానికో, ఇక్కడ ఉన్న వాళ్లను పస్తులుపెట్టి మనము వందలాది లక్షలాది టన్నులు ఇతర రాష్ట్రాలకుకూడా పంపించడం జరుగుతున్నది. అయితే, మన రాష్ట్రానికి ఏ వస్తువులతో లోటు

ఉన్నదో ఆ వస్తువులకు ఇతర రాష్ట్రాలనుంచి గాని, centre నుండిగాని తీసుకొని రావడంలో మన ప్రయత్నాలేమైనా సఫలమైనయా అంటే ఏ మాత్రం సఫలం కావడంలేదని తెలుస్తూనే ఉన్నది. Bengalgram, pulses విషయంలోగాని, తక్కినవాటి విషయంలోగాని వారు చెప్పినటువంటి విషయంలో ఏ మాత్రమైనా, సరే, 10 per cent అయిన 20 per cent అయిన comply చేసేటటువంటి పరిస్థితులు లేవు. కాని మన రాష్ట్రనుంచి 50 per cent 60 per cent కూడా ఎగుమతి చేస్తున్నాము. అయితే వీటన్నింటికి మన రాష్ట్రం మొత్తం ఒకటే ఒక zone గా పెట్టుకొని, మన రాష్ట్రములో ఉత్పత్తి అయ్యేటటువంటి దానిని, మన రాష్ట్ర అవసరాలు చూచుకొని, మన రాష్ట్రంలో సామాన్య మానవులందరికి కూడా సరిపోయే అంత ఉంచుకొని మిగతాది ఇతరులకు పంపించేదానికి ఒప్పుకోవాలి గాని లేకపోతే ఇంట్లో ఎండబెట్టి. "అంగట్లో అన్ని ఉన్నాయి, "అల్లుడి నోట్లోశని" ఉన్నట్లు అత్త పెట్టాపెట్టదు, అడుక్క తిన్నివ్వదు" అన్నట్లు ఉన్నది అందువల్ల నేను మనవిచేసేది, మన రాష్ట్ర అవసరాలుపోను మిగతాది మనం ఇతర రాష్ట్రాలకు ఇచ్చే పరిస్థితిలో ఉండాలి. అంతేకాకుండా procurement విషయంలో చిన్నచిన్న రైతులజోలికి మేము పోవడంలేదు అంటున్నారు. కాని ఈ procure చేసే విషయంలో మంత్రులు 18 మంది ఉన్నారు. మంత్రులు ఆయా జిల్లాలకు పోయినప్పుడు, పెద్దపెద్ద రైతులు వారివద్దకు రావడం తటస్థిస్తుంది. అప్పుడు వారందరితోను మాట్లాడి సులభంగా procure చేయవచ్చును. ఈ విధంగా ప్రతి మంత్రికూడా ఇంత quota అని ఏర్పాటు చేసుకొన్నట్లయితే, ఈ ఉద్యోగస్థులమీద ఆధారపడవలసిన అవసరంలేకుండా, వేలకు, లక్షలకు టన్నుల ధాన్యం వారిదగ్గరనుండి బయటికి తీయడానికి అవకాశం ఉంటుంది. ఈ విధంగా చేసినట్లయితే, సన్నకారు రైతులకు ఇబ్బంది లేకుండా పోతుందని మనవి చేస్తున్నాను. అయితే ఈ procurement కూడా [illegible] Food Corporation వారికి ఇస్తామని చెప్పారు. ఇప్పుడు [illegible] చేశారు. ఇప్పుడు Food corporation వారు ఇచ్చేటటువంటి ధాన్యానికి అమ్మేటటువంటి ధాన్యానికి, తక్కిన local గా ఉండేటటువంటి మిల్లర్ ఇచ్చేదానికి ఒక quintal కు 7, 8 రూపాయలు కూడా వస్తున్నాయి. అదే విధంగా co-operative Mortgage societies లో వచ్చేటటువంటి ధాన్యానికి, local గా ఉండేటటువంటి మిల్లువారు supply చేసేటటువంటి ధాన్యానికి ఒక బస్తాకు 2, 3 రూపాయలు కూడా వ్యత్యాసం ఉంటున్నది. ఎందువల్ల ఈ వ్యత్యాసం ఉంటున్నది. మనము ధాన్యం ధరలు తగ్గాలి, వస్తువుల ధరలు తగ్గాలి, సామాన్య మానవునికి అందుబాటులో ఉండాలి అని అనుకొంటునే, మనము ఈ విధమైనటువంటి white elephant కు అవకాశాలు కలిగించినట్లయితే, అది ఎవరిమీద పడుతుంది, consumer మీద పడుతుందికదా ! మరి consumer కు లాభము కలిగించాలంటే ఇది అన్యాయం కదా ! అందువల్ల ఇది ఈనాడు తగ్గించాలి. సరే మన రివిన్యూమంత్రిగారు ఇంకొక విషయం చెప్పారు. 10 రూపాయలు పట్టేదార్లకు శిస్తు మినహాయిస్తామని, స్వర్గీయ ప్రకాశంగారి జ్ఞాపకార్థంగా నేను ఇది చేస్తున్నానని చెప్పారు. కాని, అప్పుడు

ఆ ప్రకారంగానే ధాన్యానికి కొంత rebate ఇస్తూ, రైతుకు కొంత ధాన్యం ధర ఇప్పించేటటువంటి పద్ధతిచే. ఈ consumer కు ఆ ధర ఎక్కువ పడకుండా బస్తాకు 2, 3, రూపాయలు rebate ఇచ్చే పద్ధతి పెట్టి ఆ విధంగా చేశారు. మరి అలాంటి విషయాన్ని మీరు ఎందుకు ఆలోచించరు అని మనవి చేస్తున్నాను ఎందుకంటె రైతుకు బాగా ఉత్సాహంగా ఉంటేనే గాని ఉత్పత్తి చేయడు గుంటూరు జిల్లాలో ఈ రోజు మనం చూస్తున్నాము ఎన్నో లక్షల ఎకరాల పొగాకు పండి స్తున్నారు, మిర్చి పండిస్తున్నారు. దానివల్ల కొంత పంట కూడా తగ్గిపోతున్నది వారందరుకూడా నెల్లూరు జిల్లా మీద ఆధారపడి అక్కడనుంచి పశువులకు గడ్డి తెచ్చుకొనే పరిస్థితులలో ఉంటున్నారు అందువల్ల ఇలాంటివి అన్నీ కూడా దృష్టిలో పెట్టుకొనవలెనని మనవి చేస్తున్నాను తరువాత మంత్రిగారు చెపుతూ ఈ హాల్లర్ల వల్ల చాలా నష్టం అని అంటున్నారు ఈ హాల్లర్లు ఎక్కడ ఉన్నాయి, చిన్న చిన్న పల్లెటూళ్లలో వున్నాయి. చిన్న చిన్నవి ఈ సొజ్జలు, కొర్రలు, వరిగెలు, వడ్లు ఈ చిన్న చిన్న వాటి కొరకు అక్కడ హాల్లర్లు పెట్టుకొని చేసుకొంటారు, వారు ఈ పెద్ద పెద్ద మిల్లు వారితో పోటీ పడలేదు సామాన్య రైతులు బస్తా, 2 బస్తాలు చేసుకొనే వారికి, నిజంగా ఇంట్లో ఉన్నటువంటి ఆడవారు పొద్దు అస్తమానం దంచుకొని అవస్థ పడవలసిన పరిస్థితులు ఉన్నాయి. అలాంటి పరిస్థితి లేకుండా ఈ హాల్లర్లతో ఒస్తా, 2 బస్తాలు చేసుకోడానికి అవకాశం ఉంటే ఈనాడు హాల్లర్లు మీద restriction పెట్టి, one way traffic మాదిరిగా మిల్లర్సుకే అవకాశం కలిగించినట్లయితే చాలా అన్యాయం తరువాత ధాన్యం పంపకం విషయంలో చాలా అన్యాయాలు జరుగుతున్నాయి జిల్లాలో ఉండే ధాన్యాన్ని తాలూకాలకు పంపకం చేస్తున్నారు ఆ వచ్చినటువంటి వాటిని తాశీల్దారు గ్రామాలకు supply చేస్తున్నారు. దీనిలో అన్యాయం జరుగుతున్నది. ఒక్క తాలూకాలో 100 గ్రామాలు ఉంటే 40, 50 కే ఈ licences ఉన్నాయి, limited places లో ఉన్నాయి. తక్కువ గ్రామాలకు supply చేసే ఏర్పాటు లేకుండా ఉన్నందువలన, అక్కడ పంపకం జరగడం లేదు. ఇక తాలూకాకు వచ్చేటటువంటిది 300 టన్నులు ఉన్నట్లయితే, $300 \times 5 = 1500$ రూపాయలు, మరి ఈ చక్కెర వీటి విషయంలో 2 వేలు, 3 వేలు రూపాయలు కూడా అక్కడ ఉన్నటువంటి తాశీల్దారు మొదలగు ఉద్యోగస్తులకు లాభము వస్తున్నదని మనవి చేస్తున్నాను అందువల్ల ఈ విధంగా జిల్లాల్లో, తాలూకాలలో ఎక్కడైతే అవసరమున్నదో ఎక్కడైతే లోటు ఉన్నదో అక్కడ వాటికి పంపకం చేసే విషయంలో తాలూకాలో ఉండే గ్రామాలకు సరియైన పద్ధతిలో సక్రమమైన పద్ధతిలో న్యాయమైనటువంటి రేట్లకు పంపకం చేయాలన్నట్లయితే, తాలూకా level లో, జిల్లా level లో Advisory Committees పెట్టండి Food Advisory Committee మాదిరిగా లోగడ ఇదే ప్రభుత్వం అలాంటి కమిటీలు ఏర్పాటు చేసింది. అటు మిల్లర్సు ప్రతినిధులు, యిటు కార్మిక ప్రతినిధులు, M.L.A.s ను గాని, మిగతా వారిని గాని పెట్టి జిల్లా లెవెల్‌లో గాని, తాలూకా లెవెల్‌లోగాని R. D. O. అధ్యక్షతన పెట్టితే సక్రమంగా అన్ని గ్రామాలలో అందరికీ అందు

బాటులో ఏర్పాటు చేయడానికి అవకాశం ఉంటుంది రాష్ట్రం అంతటా ఒకే జోన్ ఉంటే బాగుంటుంది. అది ఆలోచించాలి ఈ ఆహార వస్తువుల ధరలు పెరుగుతున్నవి 1965 లో మిర్చి 205 99 ఉంటె 66 లో రూ 444 5, తెల్ల గడ్డలు 65 లో 74 96 ఉంటే 66 లో 248 94 కన్స్యూమర్ ధరలు సెలెక్టెడ్ ప్రాంతాలలో గవర్నమెంటు లెక్కలు బట్టి చూస్తే 1965 లో 139 ఉంటే 1966 లో హైదరాబాదులో 159 అయినది అదే విధంగా ఏలూరులో 65 లో 662 ఉంటే 66 లో 755 అయినది విశాఖపట్నంలో 65 లో 686 ఉంటే యిక్కడ 66 లో 782 అయినది ఈ విధంగా ధరలు పెరుగుతున్నవి. బెంగాల్ గ్రామ్ సెంట్రల్ గవర్నమెంటు నుంచి క్వింటల్ 87 రూపాయలకు తెప్పించి గవర్నమెంటు ఇక్కడ షాప్సుకు 120 రూపాయలకు పంపకం చేస్తున్నారు మళ్ళీ డీలరును 140 రూపాయలకు అమ్ముకో మంటున్నారు గవర్నమెంటు కుడిచేతితో తీసుకొని ఎడమ చేతితో డీలరుకు యిచ్చి కన్స్యూమరును అమ్మించేటప్పటికి దాదాపు రూ 60 లు హెచ్చు పడుతోంది. మైజ్ విషయం—కో-ఆపరేటివ్ సొసైటీస్ రైతులను రూ 50, 60 లకి యివ్వమన్నారు ఇతర రాష్ట్రాలకు కో-ఆపరేటివ్ సొసయిటీస్ ద్వారా అమ్ముకోవాలంటే రూ 100, 150 కి ఎక్కువ చేస్తున్నారు. ఇది ఉత్పత్తి దారుకు నష్టం. ధరలు పెరిగాయని వొప్పుకొంటున్నాము కాని మళ్లీ మనం పెత్తనం ద్వారా middle mans profits మనం తీసుకొనడం అన్యాయం ధరల విషయంలో గవర్నమెంటు ఖచ్చితమైన నిర్ణయానికి రావాలి. వీటికిసంబంధించి చింతపండుగాని, నిత్యజీవితావసర వస్తువులు కొనుగోలుచేసి స్టోరు పెట్టి అమ్ముతామంటున్నారు. ఆ పని మాత్రం చేయవద్దు. గడచిన 10, 20 సంవత్సరాల అనుభవం బట్టి గవర్నమెంటు చేయిపెట్టి ఉత్పత్తిదారునుంచి తీసుకొని అమ్ముతామన్నప్పుడే యిష్టం వచ్చినట్లు ధరలు పెరగడం బ్లాక్ మార్కెటుకు పోవడం అన్యాయాలకు అక్రమాలకు దారి తీయడం జరుగుతోంది. ఇది మంచిది కాదు. రేషనింగ్, కంట్రోల్ అనే పద్ధతిలో ఎన్ని బాధలు పడుతున్నామో అందరికీ తెలుసు కాబట్టి అటువంటి దానికి పోకుండా చూడాలి హైదరాబాదు, సికిందరాబాదు, విశాఖపట్టణములకు పరిమితం చేసుకొని రేషనింగ్ పెట్టి బియ్యం పంపకంచేసే పూచీ పడతామంటున్నారు. కాని మొత్తం ఆంధ్ర దేశంలో 3 కోట్ల 80 లక్షల మంది ఉన్నారు. వ్యవసాయ కూలీలు తక్కిన ఇండస్ట్రియల్ లేబర్, జనాభాలో 30, 40 వంతులున్నారు. వారందరకూ కూడా సరైన ధరలకు సక్రమంగా అందజేయడానికి ప్రభుత్వం ఎలాంటి ఏర్పాట్లు చేసింది? వారికి అంద జేయడానికి బాధ్యత లేదా? సవతి పిల్లలుగా చూస్తారా? బస్తీలలో ఉండే పారిశ్రామిక వేత్తలు, విజ్ఞాన వేత్తలు, మేధావంతులు ఇక్కడ పేపర్సులో వ్రాసి అలజడిచేయడానికి వీలున్న, ప్రాంతాలలో పెద్ద పెద్ద పారిశ్రామిక సంస్థలున్నచోట్లసహాయం చేయడానికి ప్రభుత్వం పూనుకుంటే నోరువాయలేకుండా పల్లెలలో మారుమూల పడియున్న జనానికి తిండి విషయమై పూచీ పడరు అందరినీ సమాన స్థితిలో చూడవలసినబాధ్యత ప్రభుత్వముమీద లేదా? ఎక్కడైతే ఉత్పత్తితక్కువఉన్నదో,

slack season గా ఉండి ఆహార ధాన్యాలకు బాధ పడే చోట fair price depots చౌక డిపోలు పెట్టించి వారికి కూడా ఆ విధంగా పూచీ పడి ఆహార ధాన్యాలు అందజేయవలసిన బాధ్యత ఉంది.

శ్రీ వి. బి. రాజు:— అందరికీ Fair Price Shops పెట్టి పంచమంటున్నారు. కాని స్వతంత్రపార్టీ లక్ష్యం—పూర్తిగా free economy చేసి ఎవరికి వారిని ఎక్కడకి పోయినా అమ్ముకొనుటకు అవకాశం కలుగజేయాలంటున్నారు. అటువంటప్పుడు ఒకప్రక్క స్వేచ్ఛా వ్యాపారం మరొకప్రక్క కంట్రోల్సు ఎట్లా సాధ్యం అవుతాయి ?

శ్రీ ఆర్. మహానంద:— ప్రభుత్వం ఆ స్థితికి వచ్చి జోన్ చేసి 'free trade కు వదిలి పెట్టితే మంచిదే కాని యథాప్రకారంగా యిట్లాగే పెట్టితే clash వస్తుంది. గత 20 సంవత్సరాలుగా యీ ప్రభుత్వ విధానాలలోని సాధక బాధకాలు అర్థం చేసుకొన్నాము. అది మార్చుకొని ప్రభుత్వం విశాలమైన పాలసీతో వచ్చినప్పుడు యిలాంటి అడ్డంకి వుండదని మనవిచేస్తున్నాను. ఇప్పుడు యీ సివిల్ సప్లయిస్ డిపార్టుమెంటును లక్షలాది రూపాయల ఖర్చుతో పెట్టారు. కాని తల్లి డిపార్టుమెంటు అయిన రెవిన్యూ డిపార్టుమెంటు క్రింద గ్రామ లెవెల్ నుంచి జిల్లా లెవెల్ వరకు సిబ్బందిఉన్నది కాబట్టి వారికే యీ ధాన్యం సేకరించే విషయం గాని పంపకం విషయం గాని వదిలితే యిప్పుడు ప్రత్యేకంగా జిల్లాలలో ఉండే అదనపు స్టాఫ్ అవసరం లేకుండాపోతుంది. స్టేట్ లెవెల్ లో కావాలంటే రెవిన్యూ బోర్డు మెంబరుకు వప్పచెప్పితే సరిపోతుంది. ఈ విధంగా యీ డిపార్టుమెంటు economise చేయడానికి అవకాశం ఉంటుంది. తిండికి సంబంధించినది చాల ప్రధానమైన సమస్య. ప్రభుత్వం ఉదారంగా వ్యవహరించాలి. ఎక్కడ బాధలు వున్నవో గమనించి సర్దుబాటు చేయాలి. అడ్వైజరీ సంఘాల ద్వారా సలహాలు తీసుకుంటే Check-Posts విషయంలో గాని, తాసిల్దారు పంపడం విషయంలోగాని, జిల్లాకోటాల పంపకం విషయంలోగాని, సేకరణ విషయంలోగాని జరిగేలంచాలు, ముఖాయిదా పద్ధతులకుకొంతవరకైనా స్వస్తిచెప్పడానికి యీ విధంగా ప్రజా ప్రతినిధుల ద్వారా సలహాలు తీసుకొని పంపక విధానం అమలులో పెట్టితే కొంతవరకైనా అన్యాయాన్ని తగ్గించడానికి అవకాశం ఉంటుందని మనవి చేస్తున్నాను. మనకు చక్కెర, పప్పులు విషయంలో లోటు కనబడుతోంది. కందుల విషయంలో గవర్నమెంటు ఒకటి చేస్తే మంచిది. వీటిని రైతుల కళ్లాలలోనుంచి తెచ్చినవెంటనే కో-ఆపరేటివ్ సొసైటీస్ ద్వారా గాని వేరే విధంగా గాని వారికి విరివిగా సకాలంలో సరైన పద్ధతిలో అప్పుల సదుపాయం కల్పిస్తే యిలాంటి లోటు ఉండదు. ఈ సంవత్సరం కందులు కళ్లంలో వున్నప్పుడే బస్తా రూ. 80 లకు కొన్నారు. ఆ ధరకు రైతులు తమ అవసరం కోసం అమ్ముకుంటే యీ నాడు ఒక్కసారి 150 లకు పెరిగింది

దీనివల్ల ఉత్పత్తిదారునకు లాభం లేకుండా ఉంది అది పోవాలంటే, పండించే రైతుకు సకాలంలో అప్పులు, అందజేస్తే ఆ ధాన్యం మార్కెటింగ్ సొసయిటీస్ ద్వారా పెట్టి గవర్నమెంటుకు అవసరం వచ్చినప్పుడు కొనుక్కొని తీసికొనడమే గాక, ధరలు కూడ, పెచ్చుపెరగకుండా చేయడానికి అవకాశం వుంటుంది. కాబట్టి రైతులకు అప్పులు యిచ్చే విషయంలో— encumbrance certificates కూ వాటికీ వందల దోపిడీ లేకుండ—సకాలంలో అప్పులు యిప్పించే విషయంలో గవర్నమెంటు సానుభూతితో ఆలోచించాలని నేను మనవి చేస్తూవిరమిస్తున్నాను.

The House then adjourned till Half-Past-Eight of the clock on Wednesday, the 5th July 1967.